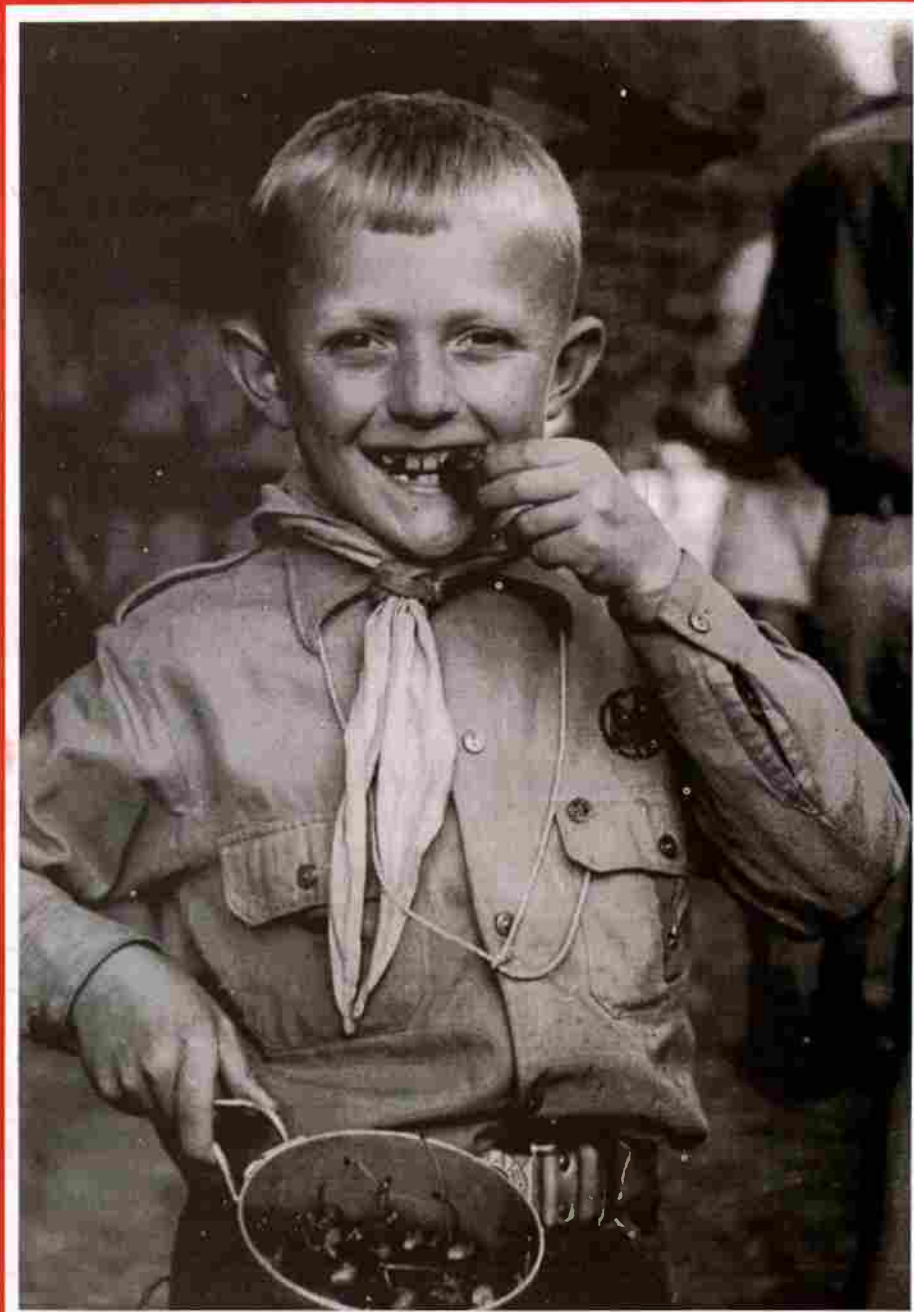

SKAUTING 9

Z OBSAHU:

DĚJINY
PSOHLAVCŮ

str. 5

NĚCO O VODNÍM
SKAUTINGU

str. 7

TÁBOROVÝ
INSPIROMAT

str. 11

JUN PRAHA

str. 16

18. SVĚTOVÉ
JAMBOREE

str. 17

KVĚTEN 1993
ROČNÍK 31

Světový den proti tabáku 31. květen	2
Z redakce...	2
Krátce od Vás pro Vás	3
Historie	4-5
Skautské kalendárium KVĚTEN – ČERVEN	
Anglické oldskautky slaví své „zlaté výročí“	
Dějiny Psohlavců	
„...jak dovedu nejlépe...“ (2)	6
Jak Amateur skákal	6
Něco o vodním skautingu	7
O cestách a návratech aneb poučení od hobitů	8
R&R	8-9
Rovně na letním táboře	
Vůdcům a vůdkyním	10-11
Určení času podle polohy hvězd	
Malý test pro vůdce – II.	
Angličtina pro skauty (4)	
Táborový inspiromat	11
Skauting, škola a obudárium	
Tajný přítel aneb Hra navíc	
Světlušky a vlčata	12
Světlušky, vlčata a život v přírodě	
Udělejte si vlka na hůl	
Ochrana přírody	13
Co je ekologie?	
Skaut a příroda	
Zamyšlení nad Zeleným kruhem	
Medvídek panda s lilii?	
Diskuse – Názory – Kritika	14-15
Kdo je sám bez viny, až první hodí kamenem!	
Místo pro letní tábor	
Nemáme zájem...	
Ad... Spanilé jízdy	
JUN Praha	16
Nové knihy	16
18. světové jamboree	17
Zneužívání dětí – hrozba současnosti	18-19
Dokumentace skautské činnosti	19

PŘÍLOHA: Skautské letní tábory

Fotografie na obálce: Vladimír Vévoda, Vsetín (1. strana)
František Bobek (4. strana)

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE

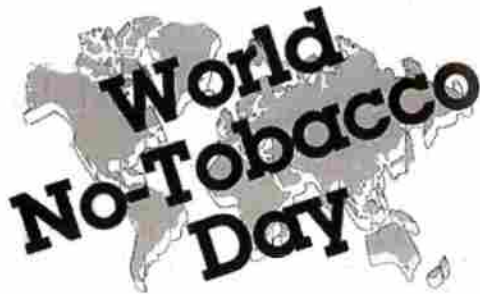
Dokončení seriálů
Anketa k 31. ročníku SKAUTINGU
Táborový inspiromat (3)

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
vydává Junácká edice pro Český a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Zdeněk Hájek	Jaroslava Pešková
Milan Husák	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Zachariáš
Michal Neděla	Jiří Zajíc

Adresa redakce:
Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1
Cena výtisku 6,- Kčs
Předplatné na celý rok včetně poštovního 65,- Kčs
Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992
Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vracejí
se na vyžádání odesílatele.
Uzávěrka 9. čísla byla 19. 4. 93
Termín pro odevzdání příspěvků do 1. čísla: 15. 7. 93
UZÁVĚRKA 1. ČÍSLA: 13. 8. 1993

SVĚTOVÝ DEN PROTI TABÁKU 31. KVĚTEN

Motto: „Nekuřáci jsou lidé druhé kategorie, odsouzení k tomu, aby žili ve
výfukovém kouři druhých.“
Oliver Hassenkamp

Sestry a bratři,
jak asi tušíte, chci obrátit vaši pozornost k světovému dni proti kouření, který WHO vyhlásuje každoročně na 31. květen. Připomněli jsme jej již v sérii výchovných programů WOSM k zdravému způsobu života v časopise Junák hlási č. 4 v r. 1991. Tehdy se konal pod heslem „Veřejné místnosti a doprava bez kouření“. Loni se propagovalo „Nekuřácké pracoviště“ a letošní den se zaměřuje na „Zdravotnické služby – naše okno do světa bez tabáku“, samozřejmě hlavně bez tabákového kouře.

Škodlivost kouření pro zdraví a jeho zákeřnost v ohrožení života zejména rakovinou, nemocí srdce a krevního oběhu je všeobecně známa. Víme např. jak prudce vzrostl počet těchto chorob a úmrtnost na ně v arabském světě, kde se počet kuřáků v posledních deseti letech více než zdvojnásobil.

Přesto však tato fakta většinu kuřáků od jejich zlovyklu neodradí, pokud se jich nedotknou osobně. Argumenty nezní věrohodně z úst lékaře, který sám kouří: „Jedněte podle mých slov, nikoliv podle mých činů“ nikoho nepřesvědčí. Proto letos Světová zdravotnická organizace obrací pohled do vlastních řad zdravotníků a vyhlásuje program světových i regionálních akcí proti kuřáctví v zařízeních zdravotnických služeb, jejichž společným požadavkem je osobní příklad.

To platí ovšem dvojnásob pro nás skautské vychovatele: vůdce, který tajně kouří za křivím, nemá šanci. Bratře Akelo, Tvá vlčata nejsou hloupá, přijdou na to – a nebudou ti pak věřit ani když je budeš sebelépe přesvědčovat o 1. bodu skautského zákona či o sebezapření.

Skaut je také ohleduplný a dbá o čistotu vzduchu, který ostatní lidé, zejména děti, vdechují. Bezohlednost kuřáků vyniká zvláště v našem zamořeném životním prostředí. Děti, které v něm musejí žít, jsou už beztlak oslabené a na řadu látek alergické. Pasivní kuřáctví u nich dále zhoršuje infekce dýchacích cest, ekzémy, astma, snižuje funkci plic a zvyšuje úmrtnost. Na jarním kongresu jsme měli příležitost poznat, jak dleku života a jeho kvalitu určuje životospráva od nejutěšitelnějšího dětství. A tak – sestry, bratře – učiň k letošnímu 31. květnu předsevzetí převzít odpovědnost za vlastní zdraví. A se zdravým stylem – bez kouření – začni u sebe. A pamatuj, že ve vyspělé společnosti budou už brzy kuřáci zcela nemožní.

(Heslo pro rok 1994: „Sdělovací prostředky proti tabakismu“.)

Jan Pisko

Z REDAKCE...

UPOZORŇUJEME všechny zpozdlé čtenáře, že možnost předplacení tohoto – 31. ročníku SKAUTINGU končí! NEZAPOMEŇTE SI OBJEDNAT A ZAPLATIT DALŠÍ, 32. ROČNÍK! Učiňte tak NEJPOZDĚJI DO KONCE ČERVNA!

ČÍ JE TO VĚC?

Toto je příběh o čtyřech lidech jménem Každý, Někdo, Kdokoliv a Nikdo.

Bylo třeba udělat důležitou práci a Každý si byl jist, že to Někdo udělá. Kdokoliv to mohl udělat, ale neudělal to Nikdo. Někdo se kvůli tomu rozzlobil, protože to byla práce Každého.

Každý myslel, že to Někdo mohl udělat, ale Nikdo nepředpokládal, že by to Každý neudělal. Skončilo to tak, že Každý obvinil Něoho, když Nikdo neudělal, co mohl udělat Kdokoliv.

Ze zahraničních materiálů

Přibramští skauti jublíli.

Je tomu osmdesát let co mladíky Dr. Jan Hořejší založil na několika místech – v Přibrami, v Rokycanech, na Král. Vinohradech v Praze oddíl Psohlavců. Dr. Jan Hořejší působil v Přibrami jako středoškolský profesor.

Není bez zajímavosti, že brdská enkláva od Rokycan ku Praze vytvořila jednu z prvních brázd raného skautingu. V Pobříží působili do dnes nedocenění ing. Fr. Holmeister, Prokop Koudela, prof. Václav Živec, František Kupka, Viktor Palivec, prof. J. O. Martinovský, Josef Horký a řada dalších. Z jejich nařízení na skauting vznikl roverský kmen Oldos. Jeho odnož vyrostla ve skupinu Arch scout, která v posledních dvaceti letech znamenávala dění československého skautingu sběrem a skladováním archiválií. Vydávala řadu publikací a vytvářela zázemí pro řadu osob, jimž skautské poslání nebylo lho-

33. světová skautská konference se bude konat od 19. do 23. července 1993 v thajském Bangkoku. Finanční poměry nám bohužel nedovolují vyslat našeho zástupce.

stejně. Jejím velkým poradcem a příznivcem byl také Táta Plajner. Přibramské středisko Hiawatha vydává k osmdesátému výročí vzniku řadu příležitostných pohledů, grafických listů, odznaků, plakátů a razítek. Od 27. května do 6. července 1993 pořádá v přibramském Zámečku výstavu, na kterou všechny srdečně zve. Buďte vítáni v Pobříží!

Vendy Veselý

1913 – 1993

80 let skautingu v Přibrami

JUN Praha prosí všechny ORJ, aby hodnostní štitky pro své členy objednávaly vždy společnou objednávkou pro celý okres.

BYLO...

Ve dnech 17. – 18. 4. OR v Trenčíně uspořádala 1. Trenčianské skautské dny.

V Českých Budějovicích se na den svatého Jiří konala tradiční jarní SKAUTSKÁ POUŤ, v jejímž programu se mj. objevily tyto body: oslava 77. výročí místního skautingu, slavnostní otevření opět skautské věže Železná panna (obrázek nahoře), výstava výtvarných prací světlušek a vřelá Zažiháme světýlko, divadlo, hry, soutěže a Skautský jarmark.

Třeboňští skauti uspořádali výstavu z historie i současnosti své činnosti (17. 4. – 2. 5.). V rámci výslavy proběhla beseda s třeboňskými spisovateli – skauty, bratry Vitoněm a Lidnařským. Nechybělo ani promítání filmů.

Výstavku z historie skautingu a příležitostné pohledy k 25. výročí založení skautingu nachystali skauti v Nové Dubnici ve dnech 30. 4. – 2. 5.

JARNÍ KONGRES JUNÁKA týkající se především výchovných otázek, se konal 27. března 1993 v Praze. Každý okres na něj měl možnost vyslat tři delegáty, kteří se podle svého zájmu podíleli na některém z vyhlášených témat.

Závěry ze sekce zabývající se přípravou táborů, včetně dalších materiálů na toto téma najdete ve speciální příloze tohoto 9. čísla Skautingu.

Zprávu z jednání o přípravě a výchově vůdců uveřejňujeme v Junák hláší č. 21.

Materiály z dalších sekcí uveřejníme v dalším čísle.

Chtěl bych tímto způsobem poděkovat všem skautským bratrům, sestřím i kamarádům trampům, kteří přijeli na naši brigádu do Valče na zámek a to dne 26. – 28. 3. 1993. Ač nám počasí vůbec nepříjelo, brigády se zúčastnili skauti z Třemošné, Vejprnic a Dnesic. Ráno vyjeli trampové sázet stromky a ostatní měli hrabat listy v parku na zámku, ale napadl sníh a bylo po hrabání. Díky lesnímu závodu, který sehnal náhradní práci – pálení kletí, bylo vše zachráněno. Jistě nebylo vše naprosto ideální a podle představ každého – tím myslím spaní, vaření či celkovou organizaci – bylo nás totiž okolo 90 lidí. Všechny nepříznivé podmínky však skauti statečně zvládli a vydrželi až do neděle. Největší dík patří těm, kteří jeli v neděli s mokřým botama a prázdným žaludkem na zasněženou paseku sázet stromky. Mám radost z toho, že skautům i trampům není lhostejný stav naší přírody a jsou ochotni pro ni obětovat kus pořádné práce.

Upír – Jindřich Kolář

CHCETE ČIST I O VAŠEM ODDÍLE, STŘEDISKU ČI OKRESE? BUDE SE U VÁS KONAT NĚJAKÁ MIMOŘÁDNÁ SKAUTSKÁ AKCE?

REDAKCE VÁM PŘEDEM
DĚKUJE ZA VČASNÉ ZPRÁVY

Svojsíkův oddíl stále činný

Na severozápad od Prahy, do míst dávné české historie vypravilo se nás deset členů Pražské družiny Svojsíkova oddílu, ve věku mezi šedesáti a osmdesáti lety.

Od železniční stanice v Zákolanech jsme vystoupili na hradě Přemyslovců z osmého století, staroslavnou Budeč.

Pokračovali jsme údolím Zákolanského potoka, v němž spolu se svými žáky maloval český malíř Julius Mařák, až ke zřícenině gotického hradu Okoř.

Jestliže v tomto roce navazujeme na dobré tradice české státnosti, měli bychom se vracet až k samotným jejím kořenům. Ty jsou zcela

Srdečné pozdravení z každoročního výstupu na Ivančenu a pamětní list poslal bratr Hobo z Havířova. „Sešlo se nás tam asi 2 000 z celého Československa. Skutečně mimořádně tam byli zastoupeni i bratři a sestry ze Slovenska. Zvláště z Čadce, Trenčína, Bratislavy, Žiaru n. H. a mnoho dalších.“

Na 450 účastníků ze středních Čech, převážně vřelá a světlušek se sjelo na tradiční GEORGIÁDU v Uhřetěvsi.

Bohatý program začal v sobotu 24. dubna 1993 na den sv. Jiří průvodem účastníků městem. Následovaly soutěže ve skautských dovednostech, hry a náročný orientační závod. Večer se rozhořel táborový oheň.

Rozjížděli jsme se v neděli za krásného počasí s příslibem dalších setkání.

jednoznačně křesťanské. Česká historie se rodila na Podřipsku, na Budči, Levém Hradci, kde založil první historicky doložený kníže z rodu Přemyslovců Bořivoj I. po svém pokřtění první kostelík na území Čech, zasvěcený sv. Klimentovi. Jeho základy je možno shlédnout pod dnešním kostelíkem sv. Klimenta.

Obě památná místa našeho národa – Levý Hradec i Budeč jsou z Prahy dobře přístupná a mohou být cílem výprav našich oddílů. Rozhodně bychom je měli znát, stejně jako rotundu sv. Jiří na památné hoře Říp. I přírodní rámeček, do něhož jsou tato místa zasazena, za to stojí.

Mirek

KVĚTEN – ČERVEN

- 17.5.1952** - vynesen rozsudek státního soudu v Praze nad skupinou skautských činovníků – I. Mikšovič, K. Grimm, Fr. Novotný, Fr. Reiser, dr. K. Průcha, prof. Fr. Němec, dr. M. Stržinec, Fr. Jandus, M. Dvořák a J. Homoláč za velezradu, špionáž a přípravu kapitalistické revoluce
- 19.5.1990** - do kulturního domu Železničářů v Praze – Vinohradech byl svolán IV. junácký sněm
- 20.5.1924** - poprvé udělen titul a odznak Lvi skaut (česká obdoba amerického orlího skauta). Stal se jím Josef Polák z 10. odd. Praha
- 21.5.1983** - začalo I. exiloree (setkání našich exilových skautů a skautek) v německém Glattu
- 23.5.1970** - se konal poslední Hlavní stan a zasedání Ústřední rady Československého Junáka v Brně. Br. Plajnerovi a ses. Koseové byl udělen titul čestný náčelník (čestná náčelní) a 60ti činovníkům udělen řád Tří pruty bratrství. Tím byla ukončena činnost „federálního“ čl. Junáka.
- 24.-25.5.1915** - se konaly Jarní skautské dny na Klamovce ve prospěch Jedličkova ústavu. Poprvé se veřejnosti představily naše skautky
- 27.5.1923** - byla založena Československá obec Junáků Volnosti. V lednu 1939 se sloučila s dalšími organizacemi do Junáka
- 27.5.1990** - IV. skautský sněm v Žilíně, přijal název organizace Slovenský skauting. Zároveň vznikla celostátní organizace Český a Slovenský skauting, která nás zastupovala ve světových ústředích
- 2.-3.6.1979** - na Hlincově hoře (České Budějovice) se konal ilegální I. reunion Kruhu Arch-Scout (skupiny pro historii skautingu vedenou br. Horkým)
- 3.-5.6.1915** - na sjezdu woodcrafterských kmenů z Prahy, Příbrami, Berouna a Plzně ve Zbirohu založena Obec Psohlavců
- 3.6.1949** - náčelník Junáka dr. R. Plajner zatčen a odvezen st. bezpečností do Uh. Hradiště
- 4.6.1922** - I. Slovenský skautský slet SJS RČS v Žilíně
- 7.6.1889** - se narodila prof. Emilie Milíčicová, čestná náčelní Junáka
- 7.6.1919** - na valném sjezdu v Umělecké besedě v Praze byl ustaven Svaz junáků – skautů RČS. Staros-

10.6.1934

- tou byl zvolen J. Rössler – Ofovský a náčelníkem A. B. Svojsík
- 10.6.1934** - probíhal na Vltavě v Praze Závod skautských pramic
- 13.6.1970** - poslední velký jubilejní sraz 1200 skautek z celé republiky v Roztokách u Prahy k 55. výročí dívčího skautingu
- 14.6.1990** - čl. dívčí skauting znovu přijat do mezinárodního ústředí skautek (WAGGGS) na konferenci v Singapuru
- 16.6.1914** - ustavující valná hromada samostatného spolku „Junák – český skaut“. První starosta MUDr. Čeněk Klika a vrchní vůdce Ant. B. Svojsík
- 17.6.1970** - Československý Junák zrušen federálním ministerstvem vnitra. Dále pracoval jen Český Junák
- 20.6.1968** - po dvaceti letech vyšel opět skaut – Junák – jeho nulté propagační číslo
- 23.6.1970** - „Cestou prvních junáků“ po stopách Svojsíkova putování na první tábor od Žižkovské reálky se vydali oldskauti z SO. Nejmladšímu bylo 62 a nejstaršímu o 10 let více
- 23.6.1987** - zemřel ve věku 86 let náčelník Československého Junáka, br. RNDr. Rudolf Plajner. Pohřeb se konal 30. června v malé obřadní síni Strašnického krematoria
- 25.6.1941** - mezinárodní skautská kancelář uznala „Svaz československých skautů ve Velké Británii“
- 25.6.1977** - zemřela světová náčelní skautek Olave Baden-Powell v pečovatelském domě nedaleko Aulifordu v Anglii. Je pochována vedle svého manžela v Nyeri v Keni
- 27.6.1919** - na první schůzi ústřední rady Svazu skautů byla přijata jako odznak svazový všeskautská lilie s odznakem junáků (psi hlavou) uprostřed
- 27.6.-2.7.1931** - I. Tábory Slovenských skautů v Praze ve Stromovce a na Trojském ostrově – největší mezinárodní skautská akce u nás, za účasti více jak 10 000 skautů a skautek
- 28.6.1915** - začal první dívčí tábor u Živohostě, poblíž samoty V Nouzi na Vltavě. Trval do 14.7.
- 29.6.1922** - zahájeny „Národní skautské slavnosti“ (1. národní jamboree) na Císařské louce v Praze. Zároveň se konal slavnostní sjezd Svazu ve Smetanově síni Obecního domu.

Ze Skautského kalendáře br. Punčocháře vybral a doplnil – Windy

Anglické oldskautky slaví své

„zlaté výročí“

Letošní jaro je pro oldskautky Británie obdobím radostných setkání sester z celé země, obdobím slavnostních shromáždění, bohoslužeb, ale i společného výletu a zábav. Oslavují totiž 50 let organizace oldskautek v Anglii. Nazvaly ji TREFOIL GUILD – Trojlístková gilda.

Anglické skautky si již ve 20. letech začaly uvědomovat potřebu sdružovat se i v době, kdy přestaly aktivně pracovat v oddílech. Bezprostředně po založení v roce 1943 Trefoil Guild působila pouze v roce 1952 se stala zodpovědnou za bývalé skautky v celém Spojeném království i v zámoří a v roce 1973 navázala spojení s mezinárodní oldskautskou organizací IFOF-SAG. Začátek 80. let znamenal průlom do původních tradic, protože členské referendum otevřelo přístup do Trefoil Guild i mužům. Přesto však tato organizace zůstává převážně společenstvím žen, ale začíná intenzivněji spolupracovat s druhou oldskautskou organizací Británie, která je smíšená a nazývá se Scout Fellowship. Trefoil Guild zůstává členem Asociace skautek a patronkou je Královna matka.

Velice bohatá činnost obou britských oldskautských organizací by mohla být inspirací pro naše kluby OS, které začínají hledat náplň své práce, pokud se členům podaří najít mladší nástupce pro vedení oddílů. Smíšená organizace Scout Fellowship nám bude asi blíží, přesto však bychom si měli také všimnout

některých úspěšných a osvědčených aktivit právě jubilující Trefoil Guild. I když členky nenosí kroje, pouze různorodé a slušivé šátky nebo speciální bundy s odznaky, na které jsou pyšné, jejich pomoc oddílům skautek i obcím je velice viditelná: především získávají fondy organizováním příležitostných trhů, na kterých prodávají vlastnoručně vyrobené pečivo, pohlednice... Pomáhají také na mezinárodních táborech i shromážděních, především tím, že se vždy postarají o hladové žaludky účastníků. Pořádají rozmanité tomboly, typické „čajové dýchánky“ v domácnostech nebo klubovních skautek, upravují v obcích vyhlídková místa a vysazují stromy. Na víkendových okresních setkáních podnikají nejen výlety, ale i cvičí a plavou. Britské oldskautky pomáhají skautkám při rozličných kvalifikačních kurzech svými znalostmi i finančními prostředky, ale především jsou si vzájemně jistou a laskavou životní oporou a to zřejmě bude v krátké době velice aktuální i u nás.

I přes padesátiletou zkušenost své organizace mají členky Trefoil Guild také své problémy: chtěly by získat více mladých sester, chtěly by, aby mezinárodní skautská spolupráce se stala mezi nimi populárnější. To je problém, který máme i my. Sestry z cizích zemí vítají s nesmírnou upřímností a pohostinností. Na rozdíl od našich klubů anglické oldskautky vydávají čtyřikrát za rok a opravdu čtou vlastní, velice dobrý časopis „The Trefoil“ v barevné obálce. Zvláštností tohoto časopisu je, že jeho zvukovou podobu na kazetě může získat každá členka se zrakovými problémy – a zdarma! Není to nic zvláštního v zemi, kde existují i speciální gildy handicapovaných oldskautek.

Zbývá jen popřát jubilující Trefoil Guild hodně úspěchů do dalších let, hodně dobré pohody a veselé nálady. A vzájemně si popřát co nejvíce kontaktů, které mohou prospět oldskautskému hnutí českému i anglickému.

Podle zahraničních materiálů zpracovala Pam

První pokusy se skautingem podnikal prof. PhDr. Jan Hořejší již v roce 1911. V roce 1913 nastoupil v Praze jako učitel c.k.ústavu ku vzdělání učitelů. Zatímco tehdejší junáčtí vůdci budovali své oddíly ze žáků vlastní školy, musel Hořejší zřejmě provádět nábor mezi kluky „z ulice“ anebo na některé ze tří vinohradských škol. Z přihlášených chlapců a jejich sourozenců sestavil první oddíl Psohlavců. O prázdninách měli vzorový junácký tábor nedaleko Týmákova u Rokycan.

„...na nádraží (Smíchov) ještě plno shonu... nastupujeme do zvláštního vozu. Naše tři praporce družin s černou, červenou a zelenou psi hlavou vlají z oken...“ (z odjezdu na tábor 16.7.1913)

DĚJINY PSHOHLAVCŮ

Na podzim 1913 odešli četní vůdcové ze spolupracovníckého okruhu prof. Svojsíka a založili volné organizace. V Berouně vznikly Seifertovy Děti Živěny, v Praze založil Dr. Hořejší Obec Psohlavců s četnými oddíly i v jižních a západních Čechách. V pozadí rozhodou nebyl ideový či názorový rozpor v pojetí junáctví (skauting x woodcraft), nebo aspoň ne tak zásadní, aby to muselo vést k rozchodu: v pozadí byl konflikt osobní.

Nevíme, zda se Hořejšího družiny nazývaly Psohlavci již před prázdninami, či zda psi hlavy na vlajkách byly jen barevnou obměnou oficiálního znaku tehdejších českých junáků, který na žádost Svojsíka navrhl M. Aleš.

V dubnu 1914 vyšlo první číslo ručně psaného časopisu Psohlavec. Na titulní straně se objevila píseň Zelení hájové, pozdější hymna čs. woodcrafterů, a Setonovo vyjádření zákona.

V roce 1915 „...Obec Psohlavců, skautských odborů pražské Záchran... uspořádala o svátcích velikonočních jarní slet na Zbiroze. Zdar byl neočekávaný. Sléti se tu junáci, aby podali důkazy o své vyspělosti a pohotovosti. Jejich vystavka, kursy, táboření, besedy a závody projevil pevnou vůli k činu a podnikavou viru v zdar. Řady jejich, které sice na jedné straně značně prořídly, poněvadž mnoho vůdců válčí... a i mnoho junů odvedeno, na druhé straně zase denně rostou, takže za půltřetího roku trvání čítají již na 20 vůdců a 12 jednot s 52 řádců a více než 400 bratry...“ (Národní Politika, 11.4.1915)

Přítomny byly tehdy družiny z Prahy, Příbrami, Berouna, Plzně a další. Slet zvolil starostou Norberta Pokorného a náčelníkem Dr. Jana Hořejšího. Obec Psohlavců měla sice společný výbor vůdců, ale neměla zřejmě žádný závazný společný program, šlo o volné spojení samostatných skupin. Za svůj oficiální znak přijala obec chodskou psi hlavu v Alšově provedení.

Někdy v srpnu 1917 se prý u Seiferta na Městské hoře v Berouně sešla ke sněmu skupina psohlaveckých vůdců, kde Miloš Seifert učinil slavnostní rozhodnutí, jehož závěrem prohlásil: „Ernest Thompson Seton byl ten, který přišel první, vyvolal úplně novou, zcela originální formu výchovy, dal bohatý program stoupání na horu. Naše česká země si zaslouží, aby

Dr. Jan Hořejší

vznikla samostatná organizace po jeho způsobu. Já ode dneška jdu s ním. Brzy vyhlásím formu, jakou půjdeme. Zdůrazňuji, že nám zůstávají bratry, kdož volí jinou formu.“

Před prázdninami 1918 se Psohlavci odhodlávají k velké propagační akci. A. B. Svojsík o ní v Junáku referuje: „Bylo to při táboření, jež 2. června t. r. provedly: Skautský odbor Záchran v Praze (Česká obec Psohlavců), junácké jednoty z Král. Vinohrad, Plzně, Smíchova, Žižkova, dorost Sokola z Jindřichova Hradce, Příbramě, Žižkova a studentský oddíl z gymnasia v Berouně o celkovém počtu 202 účastníků.

...Na chudém trávníku sport. klubu Union za Žižkovem... Jižní polovina hřiště rychle přeměněna v několik menších táborů stanových, z nichž největší pozornost budila skupina stanů berounských s velkým teepee, zvonovitým stanem indiánským a totem na stožáru před ním. Vedení má zde horlivý propagátor romantiky, bratr prof. M. Seifert, obklopený skauty s oštěpy a štíty, připravující terč ke střelbě z luku... V popředí zájmu stály výkony cvičenců osvědčeného pracovníka a propagátora tělocviku v přírodě, br. Očenáška. Po cvičení následovalo uvítání starosty obce Psohlavců náčelníkem, Dr. Hořejším a večerní beseda při táborovém ohni se zpěvy, ukázkami zkoušek, různých zábavných her, tanců, přijímání nováčka...“ Tento článek je mimo pochvalný tón pozoruhodný ještě jinak – Svojsík zde zahazuje staré spory a jménem mnoha junáků vyzývá k jednotě: „Jsme v době, kdy hlas volající po zapomnutí kříd, po sdružení, po svornosti, je hlasem božím.“ Říjen 1918 – konec války. Vznik ČSR, Psohlavci ve službách Národního výboru. Svoboda! Tušení nových možností.

Tehdy došlo k reorganizaci, snad více než k pouhému přejmenování, vzniklo středisko českoslov. skautingu „Děti svobody“. V lednu 1919 začíná vycházet časopis „Děti Svobody“.

Ustavení Děti svobody (DS) bylo nejen vlastní iniciativou trojice Müller, Maixner a Seifert, ale také dlouho pouze z jejich oddílů (Beroun, Praha) DS sestávaly. K formálnímu splnění Psohlavců a dalších skupin v Děti svobody došlo až 11. května 1919, necelý měsíc před ustavením „Svazu junáků – skautů Republiky československé“.

Formálním ustavením SJS RČS paradoxně skončily integrační snahy aniž byly završeny a nastalo „strastiplné období osobních sporů, nenávisti, politických útoků, novinářských polemik, ba i interpelací v parlamentě...“

Po ustavení Svazu a následném brzkém vystoupení (podzim 1919) se Psohlavci opět vrací ke svému tradičnímu názvu.

Koncem roku 1919 mimo Svaz pracují samostatně 4 junácká ústředí: Psohlavci, B.–P. skauti, Skauti besídek a Sdružení socialistických skautů a skautek,

„Ideově byla sice různorodá, ale zato svorná v nedůvěře ke Svazu, zejména k jeho údajné centralistické tendenci.“ Snaha o vytvoření silné protiváhy ke Svazu vedla tyto organizace v prosinci 1919 k založení „Federace československých skautů“. Bylo to zcela volné, neformální společenství, početné prý převyšující Svaz. Psohlavci zakotvili v mnoha nových místech, dokonce i na Slovensku.

Je vypracován důkladný systém výchovy vůdců, založený na dlouho očekávané Seifertově příručce „Přírodou a životem k čistému lidství“.

Přestože příručku prohlásil za svůj zákoník oficiálně až sjezd Psohlavců v listopadu 1921, od počátku roku se podle ní čile pracuje. Vytkročení Setonovým směrem tím bylo nevratné a tak také jarní sněm Obce Psohlavců, 14. – 16. 5. 1921 v Příbrami, ukládá m.j. jednateři (V. Šneberger z Plzně) navázat kontakt se Setonem.

1. listopadu 1921 se koná v Berouně pracovní sjezd Psohlavců. Byly schváleny nové stanovy (podle vzoru Americké LLM). Oficiálně se zavádí systém činů (Setonovo „stoupání na horu“).

„Druhý pokus o úplné sjednocení československého skautingu. Došlo k němu v průběhu roku 1921 a přímým popudem byl krajně neutěšený stav mezi oběma skautskými ústředími – SJS RČS a Federací čsl. skautů, který byl odleskem rozháraných poměrů vnitropolitických...“

Do toho však přichází důležitý Setonův dopis a M. Seifert obrací vývoj poněkud jiným směrem. Již koncem září 1921 se Psohlavci hlásili (asi kolektivně a prostřednictvím M. Seiferta a V. Šnebergera) za členy americké Woodcraft League. Na to jim Seton v dopise datovaném 23. 12. 1921 odpovídá, že byti tak vzdálenými členy není praktické a navrhuje jim vytvořit vlastní partnerskou organizaci The Woodcraft League of Czechoslovakia.

Sjezd se svolává na neděli 12. února 1922 do Prahy. Tam je založena Zálesácká liga československá (po roce přejmenovaná na Ligu lesní moudrosti). Obec Psohlavců se dělí: část vstupuje do Ligy, část zůstává pod vedením Hořejšího ve skautských odborech Záchran a záhy vstupuje do Svazu Junáků-Skautů RČS.

Podle materiálů Fr. Kožiška-Biminiji „R. Plajner, Zavátou Junáckou stezkou.“

Pokračování z minulého čísla

1. Dítě nerozlišuje mezi dobrem a zlem
Takové děti by se teoreticky v oddílech vůbec neměly vyskytovat. Ve skutečnosti se to jimi v našich oddílech doslova hemží (jistě jsou vzácné výjimky). Jde o typický důsledek naprostého selhání rodičovské výchovy navíc v kombinaci s psychovně jalovým působením školy i společnosti, která dosud dítě obklopovala.

„...jak dovedu nejlépe...“ (2)

Takové dítě – má-li mít vůbec smysl, aby pokračovalo po skautské stezce – může zachránit pouze setkání s výraznou mravní osobností vůdce, který si získá srdce tohoto dítěte. Významnou roli tu může pochopitelně sehrát i společenství ostatních oddílových dětí – pokud ovšem mezi nimi už zdomácněla jasná pozitivní mravní orientace. Musíme si být každopádně vědomi toho, že zde máme co do činění s nejzávažnější duchovní chorobou – a tomu musí odpovídat náš postoj. Především maximálně poctivý při posouzení vlastních kvalit a kvalit našeho oddílu. Nesmíme se vyhnout zcela zásadním otázkám po své vlastní duchovní orientaci: Jaký je můj vztah k dobru a zlu? Jakou „tvář“ má pro mě dobro a jakou zlo? Považuji je pouze za lidské kategorie? Odkud беру odvahu a sílu nasazovat se pro dobro a čelit zlu? Co z toho můžu zprostředkovat „svým“ dětem – zvláště těm, které jsou zatím „mravně slepé“? Odpovědi na otázky, které mapují náš duchovní život, určí naše reálné možnosti v této krajně ožehavé situaci. Opora, kterou nám zde nabízí skauting

a konkrétně náš skautský slib, je vyjádřena symbolem „nejvyšší Pravda a Láska“ a vztahem „sloužil v každé době“. Jak se to promítá do našeho vlastního života? Je jisté, že právě z našeho životního směřování, z hodnot, kterým dáváme přednost, ze slov, gest i činů, kterými se obracíme na naše bližní, to dítě zcela bezpečně vycítí. Šanci máme jen tehdy, když vycítí zhruba toto: „Ten člověk sku-

tečně neochvějně věří tomu, že se vyplácí sloužit té nepochopitelně tajemné skutečnosti, kterou nazývá nejvyšší Pravdou a Láskou.“ A následně: „Je to zvláštní, ale tenhle můj vedoucí opravdu zvládá i situace, které ostatní dospělí (které jsem dosud poznal) prostě nezvládají...!“ A tím jsem se dostal k vnitřním předpokladům na straně dítěte. Je přísně vzato

jediny, ale zato naprosto zásadní: dítě, které se má uzdravit ze své mravní slepoty, musí svému vůdci hluboce důvěřovat. Opravdu jenom tehdy, když takové dítě na základě vlastního svobodného rozhodnutí s důvěrou přilne ke svému vůdci (pochopitelně též vůdkyni), může mít jeho „uzdravování“ naději. Jinak skončí všechno úsilí nutně blamáží a zklamáním (a nezachránit to sebelepší programové nápady, čas a vynaložená energie). Je snad zbytečné zdůrazňovat, že důvěru lze snadno a rychle pouze ztratit, zatímco její získání a udržování je vždycky velmi náročné.

Oddílové společenství tu může – jak už jsem řekl – velmi napomoci (ovšem též všechno velmi zkomplikovat). Rozhodující je jeho vnitřní atmosféra – „duch“. Zde jsou ve velké výhodě „zaběhnuté“ oddíly. Tam se mnoho takových věcí podaří jakoby automaticky. Ve skutečnosti to není nic „automatického“, ale je to ovoce předešlé mnohaleté dřiny, kdy se zdálo, že výsledky stále chybějí. Naopak v oddílu, který není zatím dosti vnitřně silný, musí vůdce vždycky velice pečlivě zvážít, zda si vůbec může dovolit mravně defektní dítě přijmout. Na první pohled to vypadá velmi kruté. Ale více než dvacetileté zkušenosti (nejen mé) mě nabádají k velké opatrnosti. Je totiž nutné vidět nejen nároky takového dítěte (a případně jeho rodičů), ale i nároky vůdců, rádců a ostatních dětí. Především meze jejich duchovní a duševní odolnosti. I za tyto své spolubratry jsme odpovědní a jejich „únosnost“ nesmíme přepínat. Pak by nám totiž skutečně zbyly jen „oči pro pláč“.

Dokončení přístě

Edy Kresba Milada Trčková

Skautské desatero – deset zrn klíčivých. Tvé srdce buď půdou úrodnou. Špatný skaut, který zná zákon a neplní jej.
A. B. S.

JAK AMATEUR SKÁKAL

Již v epizodě nazvané Murphyho zákony vodáček jsem poměrně věrně popsal stav mysli bratra Amateura, doprovázejícího Flotilu co tlumočnick na expedici Overijssel 92. Bratr Amateur se na celou akci důkladně připravil. Nejprve se opatrně poptal, zda je dost účastníků ze severu Čech a zda bychom jaksi, třeba, poněkud, případně, zkrátka, zda by si se sebou vzít vnučka Kiviho. Protože jsme věděli, že Kivi je odchovancem Činčily, usoudili jsme, že je zcela určitě přivázan na vše, tedy i na nejhorší a že tedy smí usednout na naši pramici. Amateur si oddechl, neboť tím se sebe skalp příkaz přibuzenstva pečlivě se o prázdninách starat o vnučka. Poté Amateur velmi vážně přistoupil k vlastnímu, to jest svému vybavení. Prostrchal byt pokoj po pokoji, komoru po komoře, komůrku po komůrce a po důkladné rozvaze vybral ze svých čtrnácti vysílaček dvě nejvhodnější. Nato si vzpomněl, že je zaměstnancem televize, tuším, že české, a že jsme jej žádali o obrazovou dokumentaci plavby, o které jsme věděli, že vejde do dějin. Přenosnou videokameru zavrhl, neboť voda je i v Holandsku mokrá a co kdyby. Panoramatickou filmovou kameru šíře 72 mm jsme

pochopitelně na pramici instalovat nemohli, 36 mm také ne, 16 mm mu nikdo nepůjčil a osmičkou opovrhoval. Zbýl tedy fotopřístroj zn. Minolta, starší sice, ale Amateurově srdci milý, vybavený několika objektivy, filtry, clonami, mezikroužky, expozimetry, samospouštěmi a filmovým materiálem.

Po první noci naplněné Amateurovými čarodějnickými formulkami „Papa, Alfa, Strough“ mumlánými do mikrofonu (viz Molekulova reportáž v jedné předchozí KP) jsme se i s loděmi vrhli do řeky Berkel, o které jen Holanďané (česky Placatozemci) mohli tvrdit, že teče. Na prvním jezu Amateur nadšeně fotografoval, na druhém vysílal a na třetím se plácal do hlavy a volal: „Jéžíšmarjá, já na minulém jezu nechal ten fotoaparát se vším všudy i s Kiviho pasem a kapesným!“

Trpělivě jsme vyčkali návratu zeleného Amateura, který ani nemusel říkat, že nic nenašel. Od té doby byl zasmušilý. Pokud zrovna nevykřikoval své Papa, Alfa, Strough nebo nežádal seznámení s bohatou holandskou vdovou (i to jsme mu dopřáli, abychom jej rozpýtlili), trusil poznámky typu „Flotila mne stála 13 000 korun“. Snažili jsme se mu pomoci (viz Murphyho zákony), ba i policajty jsme s věcí seznámili, dobrý duch expedice Gerrit (čti Cherec) telefonoval a telegrafoval na všechny strany, leč vše mamo. Ni vidu, sluchu či čuchu...

Ne, že bychom se rozešli ve zlém, ale Amateurovi bylo po skončení expedice přece jen trochu hořko. Nepomohlo mu ani, že od Holanďanů vydělal vysílačku určenou pro Severočeskou lesní školu. Stejně ji musel před vánočními vráti. Až tak v polovině letošního února jsem jej navštívil a pravil: „Mám na tebe jen deset minut čas. Na nic se neptej a zavři oči. Tak zavřeš ty oči?!“

Amateur poslechl a když oči otevřel, stála na stole brašna s jeho Minoltou, filtry, objektivy, etc. (viz výše). Amateur skákal kolem stolu a volal: „Mámo, Kivi, pojďte se podívat, Vezir mi přinesl ten fotoaparát z Holandska.“

Vskutku, chyběl jen Kiviho pas a guldeny. Pro lupiče bezcennou Minoltu a bezcenné objektivy, etc. (viz výše) nalezl poctivý občan Nizozemí asi 300 km od řeky Berkel. Policie z adresy v brašně usoudila, že Praha znamená Čechy, Češi znamenají Flotilu, Flotila Gerrita (čti Cherece) a dodali vše do jeho rukou. Gerrit (čti Cherec) mi to přivezl, avšak jako desátek si odebral tvamodrou lodičku a světlemodrý šátek vodních skautů také se v brašně nacházející. No, a já to neproděné přivezl Amateurovi, který, jak výše uvedeno, skákal.

Jestli ještě skáče, nevím, já měl jen deset minut času.

Vladimír Cvrček – Vezir
Převzato z Kapitánské pošty

NĚCO O VODNÍM SKAUTINGU

Již delší dobu mám pocit, že musím představit skauty vodní a skautky ostatní skautské veřejnosti. Začnu tedy trochu z historie. Vodní skauting vznikl prakticky současně se založením skautingu – Junáka bratrem A. B. Svojsíkem. První vodní skauti byli vedeni Dr. Fr. Dřinou v rámci vysokoškolského sportu již v roce 1912. První družiny a oddíly vodních skautů vznikaly v roce 1913 za vedení bratrů Josefa Rösslera-Ořovského a J. Filipa v Českém Yachtklubu. Skutečně samostatné oddíly vodních skautů byly založeny prof. Šimkem na Štřeleckém ostrově. Za první republiky se vodní skauting dále rozšiřoval, ale hlavní rozvoj začal po 2. světové válce v roce 1945, pokračoval v roce 1968 a znovu byl obnoven v roce 1989. Již před válkou se mnoho dívčích oddílů zajímalo o vodáckou činnost, ale teprve po válce povolilo dívčí

ky sestry Páleníkové. Obnovila se i Kapitánská pošta a ustavil se hlavní kapitánát. Zavedly se vodácké dodatky ke stupňům zdatnosti a kapitánská zkouška jako dodatek ke zkoušce vůdcovské. Dnešní stav je pokračováním let 1968–1970. Organizace HKVS je rozšířena na další bratry a sestry i mimo Prahu. Hlavní kapitánát vodních skautů a skauetek je společným orgánem obou náčelnictev a v čele stojí hlavní kapitán a hlavní kapitánka. Tento orgán je výchovnou složkou náčelnictev, ale vede i celou organizaci vodních skautů a skauetek. Od

jednání dle potřeby. HKVS se schází jednou za 14 dnů.

3. Odborné komise jsou rozděleny na dvě skupiny. Komise P, které vyžadují častý a přímý kontakt s HKVS a ústředím Junáka a komise MP, které pracují převážně samostatně a mají jen občas kontakt s HKVS. Jejich vedoucí se účastní jednání HKVS na vyžádání hlavního kapitána nebo hlavní kapitánky a dále dle vlastního uvážení.

Komise P jsou: finanční, zahraniční styky a tiskový mluvčí HKVS, organizační, redakce Kapitánské pošty.

Komise MP jsou: lesní školy a kursy, metodika vod. skaut. výchovy, dívčí vodní skauting, rowing a rangers, vířata a žabíčky, srazy, závody a soutěže, tábory stálé i putovní, výstroj a výzbroj, stavba lodí. 4. Rozhodnutím Rady vodních skautů a skauetek byl jmenován stálým členem HKVS hlavní kapitán vodních skautů na Slovensku bratr Marián Kvasnica a čestným hlavním kapitánem bratr Mirko Vosátka.

Od roku 1989 vodní skauti a skautky stihli: – obnovení činnosti HKVS ihned v listopadu 1989

– kormidelnický kurs Praha 1990 (jaro)
– pravidelné srazy kapitánů a kapitánek VS z celé České republiky. Z těchto srazů vznikla Rada VS

– 5. lesní škola vodních skautů a skauetek Dalešice 1991

– kormidelnická škola 1992 Dalešice
– 1. seniorská lesní škola Kletečná 1992
Přehled připravované činnosti vodních skautů a skauetek 1993:

– Expedice Norsko (připravuje HKVS) – rafting ve 4 turnusech v červenci a srpnu 1993

– 6. lesní škola vodních skautů a skauetek Dalešice 1993

– srazy kapitánů a kapitánek VS jaro a podzim 1993

Co říci závěrem? Vodácká složka je program navíc, což je dáno i vodáckými dodatky ke stupňům zdatnosti a kapitánskou zkouškou, kterou mohou kapitáni a kapitánky skládat po získání vůdcovské zkoušky a průkazu vůdce malého plavidla.

Vodní skauting je samozřejmě především skautingem!

Zdeněk Hájek – Jack

Foto 3x František Bobek

Hlavní kapitánka Vlasta Páleníková a hl. kapitán a náčelník ChK Zdeněk Hájek – Jack

náčelnictvo, aby některé dívčí oddíly měly vodácký program. Pak mohly nosit modré šátky. Po obnovení činnosti v roce 1968 se oddíly vodních skauetek již oblékly do modrých košil jako vodní skauti. Do historie vodních skautů patří také založení Hlavního stanu vodních skautů jako nejvyššího vedení již před válkou. Po válce se tento orgán změnil na Hlavní kapitánát vodních skautů. V roce 1946 začala vycházet Kapitánská pošta jako informační oběžník vodních skautů. Uskutečnily se také první dvě lesní školy vodních skautů v Bechyni a to v roce 1946 a 1947. Po válce vedli vodní skauty hlavní kapitáni bratr Ing. Špatný a bratr Štok, který pokračoval i v roce 1968. Za jeho vedení se uskutečnily další dvě lesní školy vodních skautů a skauetek. V roce 1969 ve Světlé nad Sázavou a v roce 1970 v Jaroslavicích. V této době se vodní skautky soustředily kolem hlavní kapitán-

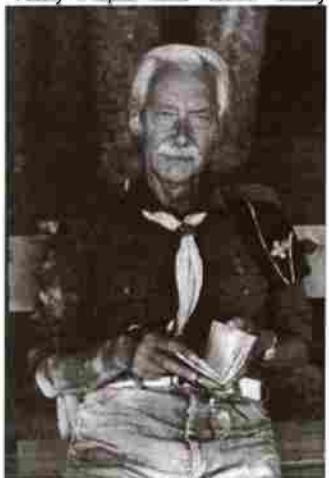
roku 1991 byla organizace HKVS rozšířena a doplněna takto:

1. Ústředním představitelem vodních skautů a skauetek je „Rada vodních skautů“. Je tvořena hlavním kapitánátem, kapitány a přístavními oddílů a přístavů. Rada volí hlavního kapitána a hlavní kapitánku a dále vedoucí odborných komisí. Rada schvaluje zásadní organizační, finanční a programové plány HKVS. Schází se minimálně jednou ročně.

2. Hlavním řídicím orgánem vodních skautů a skauetek je hlavní kapitánát vodních skautů a skauetek – HKVS. Je veden hlavním kapitánem a hlavní kapitánkou. Členy HKVS jsou dvě pracovní složky: metodická a operativní. Metodická zahrnuje vedoucí odborných komisí. Členy operativní složky jmenuje hlavní kapitán a hlavní kapitánka, kteří mohou jmenovat i odborné poradce, kteří se účastní

Čestný hl. kapitán Mirko Vosátka – Grizzly

O CESTÁCH A NÁVRATECH ANEB POUČENÍ OD HOBITŮ

V poslední době vzbudilo i u nás zájem dílo anglického učence J. R. R. Tolkiena. Je zdánlivě určeno dětem, ale může být poučením i pro dospělé. Kdo pochopí Tolkienovské vyprávění, vrátí se po přečtení proměněn zpět do „rodného údolí“. Svět hobitů, malých pohádkových bytostí, můžeme sledovat očima dítěte, prožít s nimi mnoho příběhů a dobrodružství. Třeba však pochopíme, že i náš individuální život je jeden složitý příběh, plný odboček, překvapení, činů všedních i trvalých, úzkostí i radostí, ohrožení, ztrát, ale i velkých citů přátelství.

Mám na mysli Tolkienovu trilogii: *Hobit aneb cesta tam a zase zpátky*, *Pán prstenů* (Společnostvo prstenu), *Dvě věže a Návrat krále* a *Silmarillion*.

Autor se narodil r. 1892, téměř celý život prožil v Oxfordu jako profesor staroanglického jazyka a literatury. Napsal řadu odborných studií, ale mnohem více je znám jako autor zdánlivě pohádkových příběhů z dávné Středozemě. Začal je psát v r. 1916 v armádních leženích, přeplněných lidmi, plných rámsu a životní nejistoty. Psal v ústraní, v kruhu přátel po více než 50 let. Dnes jeho knihy vycházejí v milionových nákladech, čtou je děti i dospělí. Někteří pro radost z příběhů, jiní v nich nacházejí hlubší poučení.

Tolkienovy příběhy se odehrávají ve vymyšlené, ale v mnoha detailech přesně popisované zemi. Jsou zaplněny desítkami postav, ve kterých se čtenář mnohdy jen obtížně orientuje. Vyprávění jsou psána v tradici starých pohádek o neu-

stálém boji dobra a zla, o překonávání překážek, o přátelství i zradě, o plnění těžkého úkolu i o vítězném návratu domů. Tolkien vytváří svět plný nebezpečí, hrozeb i nástrah. Je to svět zla, které ohrožuje vše živé. Proti zlu se vypraví malé bratrstvo a musí překonávat desítky nástrah. Mnozí nedojdou a podlehnou únavě či chvilkovým rozmarům. Hlavní hrdina je malý pan Frodo, nejmenší a zdánlivě nejslabší. A přece na něm leží největší odpovědnost. Musí donést magický prsten na patřičné místo a zničit tak zlo. I ten nejmenší člověk má své místo ve světě a ztratí-li svět kokokoliv, může zaniknout. I statečný Frodo, který překonává postupně všechna úskalí, selhává ve chvíli, kdy se přiblíží ke konečnému cíli. Podléhá pokušení a zakolísá. I on potřebuje oporu a pak teprve splní úkol. Hrdina se pak vrací ze světa domů. Nepřináší ani poklad ani princeznu, ani půl království ani konkrétní zkušenosti. Přináší však porozumění vyššímu řádu světa – či spíše zaslíbení. Vrací se zpět do hobitů země, do vysněného ráje, ale jeho domov se mezitím změnil a je třeba jej znovu napravovat. Pan Frodo se vrátil „ze zkušené“, poučen a snad i zaslíben do duchovní zkušenosti.

Skautská výchova je také výzvou k cestě na zkušenou. Vydáváme se po ní do kouzelného světa dětství, pohádek, fantazie i tajných přání. Sami jsme jím již jednou prošli a vydali jsme se z něj do světa – za vzděláním, za prací, za životem. Něco jsme poznali, mnohé jsme se

naucili, mnohé pokazili a snad jsme i něco pochopili. Vracíme se zpět k dětem sdílet s nimi jejich svět. Umění výchovy je najít opět „rodnou ves“ a vrátit se s pochopením a snad dokonce i s posláním nabídnout následníkům své svědectví jako správný čin ve správné chvíli.

To je asi smysl Tolkienova poselství – snad pohádky, snad starého mýtu či snad smysluplného příběhu, který si vyprávíme. Není žádná propast mezi světem dětí a světem dospělých vychovatelů. Vedeme děti do světa na zkušenou – na tábory, do života v přírodě a v přátelství. Vracíme se zpět trochu změnění a vedení snahou předávat poselství dobrých vztahů v rodném kraji. Někomu se to zdáří lépe, někomu méně, ale příběh, který jsme prožili, motiv střetávání mezi zkušeností a záchranou je věčný. Nedo- pustíme, aby byl odvanut. Skautský vůdce je jedním z dědiců věčného a nikdy nekončícího úsilí o nápravu věcí lidských prostřednictvím výchovy i porozumění lidskému údělu. Prožili jsme svůj vlastní příběh, prožili jsme jej s dětmi, poslali je do světa a vrátíme se domů – žít s nadhledem šťastně a spokojeně až do smrti.

Václav Břicháček

J. R. R. Tolkien: *Hobit aneb cesta tam a zase zpátky*, Praha, Odeon, 1989

– *Pán prstenů* – trilogie, Praha, Mladá fronta, 1990 – 1991

– *Silmarillion*, Praha, Mladá fronta, 1992

Z. Neubauer: *Do světa na zkušenou čili o cestě tam a zase zpátky*, Praha, Doporučená četba, 1990.

Náměty pro případy, kdy roverská táborová družina (kmen) táboří společně s oddílem skautů.

Zde je několik námětů, které jsou vyzkoušené pro program roverů na letním táboře. Opomíjí se zde úmyslně služba jako základní úděl rovera proto, že ta už je v tomto případě splněna samotnou pomocí oddílu (táborové příprava a jiné předtáborové pomoci a zajištění tábora samotnými rovery).

Tábor stojí. Zapojení roverů, kteří působí na táboře oddílu skautů a v táborovém programu jako připravovatelé, protivrážci, pomocníci vedení tábora (správce inventáře, nářadí apod.) je již také rozvrženo a časové naplánováno.

To je ovšem pro rovera málo! Rover má být plně vytížen, nesmí být jenom okrasou tábora, ale ani nemůže být za druhé. Musíme tedy nabídnout možnost jejich vlastního programu na táboře, programu odlišného od skautského oddílu. Program roverský, hodnotný, chlapecký a samostatný.

Vyplatí se, když se na něm roveři ve kmene poradí společně ještě před táborem a potom jej předloží vůdci tábora.

Ponechme stranou, zda budou spát roveři ve stanech či týpích, i když to druhé může ovlivňovat další jejich činnosti na táboře.

Nejllepší je, když se najde ve vedení tábora čínovník, který dokáže doplňovat program tábořící družiny a připravovat pro ni překvapení – jenom pro ni – a držet rovery v napětí.

Rádce roverské družiny je samozřejmě členem táborové rady a rs. družina plní táborové služby jako ostatní družiny tábora.

ROVEŘI NA LETNÍM TÁBOŘE

Co tedy může dělat kupříkladu roverská družina, která se „uchytila“ na táboře s mateřským oddílem skautů?

A) Strážci věčného ohně

Stranou tábora (ale tak aby na něj bylo vidět) už od zahájení tábora hoří „věčný roverský oheň“. Místo je chráněno proti dešti, upravené pro suchou zásobu dřeva a vybaveno roverským přístřeškem pro strážce ohně. Vše je zařízeno jen vlastní roverskou výbavou z polní výzbroje. Úkolem roverů je udržet tento oheň plálající za každého počasí dnem i nocí od zahájení tábora až do jeho ukončení. U „věčného ohně“ smí vždy být jen jeden strážce, s nikým nesmí mluvit, nikdo jej nesmí vyrušovat.

B) Plnění zkoušek „roverských vrubů“

Do tohoto táborového námětu je možno shrnout několik kombinovaných zkoušek vycházejících z přírodního prostředí tá-

bora, doplněných např. poznatkami E. T. Setona apod. Tyto zkoušky si může na sebe „ušít“ i družina sama „vyhrocováním“. Každý zájemce o splnění zkoušky si udělá do začátku 25 cm dlouhý model roverské hole, do které si bude dělat vruby za jednotlivé splnění dílčí zkoušky. Na rozsoše hůlky bude potom v závěru viset placka, třeba se znakem tábora a vypsanými náležitostmi.

Příklady zkoušek „rs. vrubů“ (harcovnické zkoušky):

- projdi úsekem kopřiv bos a obnažen jen v trenýrkách
- vyspi se na větví stromu (přežít noc ve větvích stromu)
- zvol si úsilový pochod se zátěží a bez pítí
- předej zpravu kouřovým signálem
- vyspi se na močálisku (mokřině) – vypleť si „spací hnízdo“ v keřích nebo si postav provizorní lehátko na konstrukci a kůlech 1 m nad mokřinou, využíj možnosti a vyrob si závěsné lehátko
- zhotov si vor pro výstroj a výzbroj a postrkem s ním přeplav kupř. rybník (nebo koničkuj úsekem říčky apod.)

- na jednoduchém přírodním tkalcovském stavu zhotov si travní oděv či rohož
  - vyrob nádobku z přírodního materiálu na přenesení 3 litrů vody
  - slaň z větve stromu – kmen stromu (nebo menší skalku, prudký svah)
- Zařazeny by mohly být i úkoly typu – vypal v míli dávku zvonivého dřevěného uhlí; v polní keramické píce vypal nádobku, figurku; vyřezej a vydlabej z jednoho kusu dřeva tříclánkový řetěz apod. Zde je možné využít celé škály těžších a náročnějších úkolů ze zálesácké praxe

(viz literatura „Zálesácká dovednost“ – Lubka Škaloud 1991 a listy „Tábormická praxe“ – Jorges, náměty Miloše Zapletala „Jak vést letní tábor“ 1970, „Tábormická encyklopedie“ Mirko Vosátka 1985, v neposlední řadě kniha „Lesní moudrosti“ – E. T. Seton 1970).

C) Roverské „táborové cesty“ – rs putování

Roveri jsou jako jednotlivci nebo dvojice vysíláni z tábora na několikadenní cesty s přibližně určenými cíli. Výstroj běžná, proviant z tábora na cestu minimální (na jeden den) – čas příchodu určen.

Úkoly na cestu:

1. Zmapovat eventuelní tábory v určené oblasti
2. Navštívit tajně v noci cizí tábor (nechat vzkaz)
3. Za bílého dne navštívit tábor své noční návštěvy (zajistit si stravu odpracováním), nakreslit si zajímavé táborevé nápady, stavby apod.
4. Na další cestě si vydělat peníz (pracovat za stravu, nocleh apod.)
5. Cestou udělat dobrý skutek, příklady: opravit pobořenou lávku, mostek, plot, vyčistit studánku, vyčistit úsek potoka, opravit křížek, svatý obrázek, ve vesnici naštipat nezištné dřevo, složit uhlí do sklepa (kolny), výpomoc při česání ovoce – na žních u soukromníka apod.
6. Navštívit zajímavosti a pozoruhodnosti oblasti.

Poznámka: V táboře o všem z poznámek vypracovat zprávu s mapkou a plány „roverské cesty“ (přiložit razítka, listky, vstupenky jako vylepšení záznamů).

D) Společná činnost roverské táborové družiny

1. Je vhodné mít na táboře kola pro pořádání delších cyklovýjezdů tzv. „jíždní hličky“ – při obrazotvornosti si kola možno představit jako koně
2. Gumový nafukovací člun může posloužit pro splouvání úseku říčky ve vzdálenějším okolí tábora

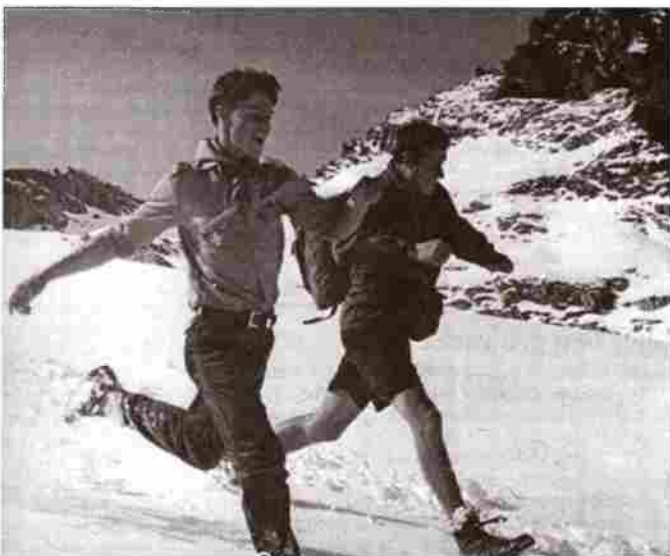
3. Mapování rybníka a profilu dna tzv. „rozřezání rybníka na nudličky“. Zajímavý program, ze kterého vzejde pěkná mapa dna od konce rybníka až k jeho hrázi
4. Při táboření v pohraničních oblastech je možno udělat „roverskou expedici“ přes nejbližší hraniční přechod k sousedům
5. Zařadíme pro rovery i speciality, kterými vylepší tábor a třeba táborový námět (táborového ducha ovlivněného etapovou hrou) kupř:
  - a) zapalování krátkého „kouřového ohně“ na určeném místě (tzv. oběšti) při ranních a večerních nástupech, při zahajování rs cest, úseků etapové hry apod. Hodí se pro náměty z doby Keltů, prvních Slovanů, z indiánského prostředí apod.
  - b) zdatnější rs družina může uskutečnit expedici do vorech, třeba i se spaním na těchto plavidlech a vařením
  - c) rover na táboře musí být připraven na nejedno překvapení, které mu může připravit onen činovník určený pro rovery, kupř: roverská družina se vrátí

E) Samostatný celotáborový program pro roverskou táborovou družinu (možno použít i pro program samostatné tábořícího kmene RS (R&R))

Roverský „vědecký“ průzkum blízkého i vzdálenějšího okolí tábora, kdy každý člen „táborové roverské expedice“ je specialistou na něco (fotograf–videozvuk, mapy–kreslíř–zapisovatel, kuchař–hospodář, telegrafista–pátrač, přírodovědec specialista 1.2.3., velitel expedice–skladník poznatků–deník).

Tento samostatný program je vhodný zejména pro celotáborovou činnost, z níž vzejde společné dílo – zápisy, herbář, přírodničky, výstavka ke konci tábora, hloubkové zmapování okolí tábora – sklony svahů, vzorky půdy, průřez biotopem okolí s prameništem potoka, vše doloženo fotografiemi (nejlépe zhotovenými přímo v táborovém prostředí).

Na toto vše je nutno se připravit před táborem, zajistit si a vzít s sebou potřebné pomůcky do „expedici bedny rs“, předem také získat některé vědomosti o pozorování a pátrání v přírodě.

„vysílená“ z akce a na lůžkách jejich členů leží „klabani“ – kusy větví představující jedovaté hady. Nelze tedyspat ve stanech v pohodlí.

Úkol zní: „Zaříd se rovere, jak umíš, až do odvolání, jenom s věcmi, které máš právě u sebe!“ Pro mnohé, kteří si slibovali po akci táborovou pohodu „to je k popukání“.

- d) RS družina dostane nečekaně úkol, že má nasýtit celý tábor; i to je úkol hodný pohotovosti a rychlého přemýšlení roverů
- e) speciální „roverská“ stavba jako táborové vylepšení pro druhé (postavená z valné části tajně mimo tábor) rozhodně upevní náhled mladších skautů na tu roverskou „extratřidu“ tábořící s nimi a dělící se s nimi o jeden krajíc. Kupř.: vyrobení roubeného zakrytí studánky, lanové lávky, houpačky, skluzavky, „orli“ pozorovatelný ve větvích stromu, na skále, zbudování přehrad y na potoce, vyrobení pěkného totemu apod.

Závěrem:

V případě, že netáboří (neputuje) celý RS (R&R) kmen sám, mohou se rovery využít na táboře oddílů skautů, kde mají postavený svůj roverský stanový kout nebo typkový tábor, „stanové věže“ a pod. Je samozřejmostí, že v tomto roverském podtáboře, probíhá trochu odlišný režim, než u oddílů skautů.

Bereme to tak, jako když táboří společně nebo na dohled oddílů skautů a smečka vlčat; jde o dva programově i věkově různě založené celky. Volba takovéhoho začátku táborové činnosti, zejména mladších roverů majících ještě vazbu na svůj mateřský oddíl skautů, bývá odrazovým můstkem pro jejich pozdější samostatnou činnost. Mnozí vám zůstanou pak věrni i pro činnost na tábořech skautů (vlčat) nebo ve vedení táborové roverské družiny.

Petr Jeschke – Derviš
Foto 3x Anna Cuhrová

Nehraj si nikdy na neomylného. Otevřeně doznej omyl nebo chybu, neskrývej, že se něco teprve učíš a v něčem hledíš se zdokonalit – ukazuješ cestu svým hochům.

Bud' svým hochům starším kamarádem, pak si s nimi budeš nejlépe rozumět, neboť: čím více zákazů a předpisů, tím jsi na tom hůře a oni také.

Bohuslav Řehák – Skautský vůdce

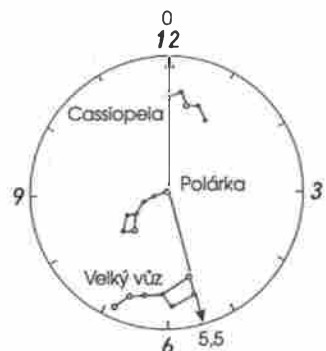
URČENÍ ČASU PODLE POLOHY HVĚZD

Orientace v hvězdné obloze není obtížná. Pro začátečníka je nejlepší spolehlivě se naučit poznávat nejznámější souhvězdí, jakými jsou Velký vůz, Malý vůz a Cassiopeia, která jsou viditelná po celý rok. Pomocí těchto „opěrných bodů“ si může každý sám vyhledávat s využitím přehledných mapek postupně další souhvězdí. Podle jmenovaných souhvězdí je možno určit též občanský čas, což je znalost, která samozřejmě zajímá každého správného táborníka. Obloha jsou nejprůhlednější hodiny. Přibližný hvězdný čas lze odhadnout pohledem na oblohu. Na těchto hodinách lze několika způsoby poměrně snadno odhadnout hodiny hvězdného času s přesností 30 minut.

1. Pomocí Polárky a souhvězdí Cassiopeia. Kolem Polárky vytvoříme pomyslný dvacetitýř-hodinový ciferník: dole je 0 nebo 24, nalevo 18, napravo 6 a nahoře 12 h (tedy opačný směr chodu hodin). Malou hodinovou ručičku tvoří spojnice mezi Polárkou a Beta hvězdou Cassiopeie (poslední zářivá hvězda ve W). Protože se hvězdné hodiny od jarní rovnodennosti (21.3.) předcházejí každý den o 4 minuty (za měsíc o 2 hodiny), musí se pro den určování toto „zrychlení“ vypočítat a to pak odečíst od času „hvězdných“ hodin.

2. Pomocí Polárky a souhvězdí Velkého vozu. Kolem Polárky vytvoříme pomyslný dvacíthodinový ciferník: nahoře číslice 12 (0),

napravo 3, dole 6 a vlevo 9. Hodinovou ručičkou je spojnice Polárky a hvězd v zadním čele Velkého vozu (obr.).

Postup určení:

1. Odečteme co nejprůhlednější čas, který ukazuje ručička = 5,5.
2. K tomu připočteme datum pozorování: pořadové číslo měsíce a počet „trojdní“ jako desetiny měsíce (3 dny = 0,1 měs.).
3. Sečteme údaj 1. a 2. a součet násobíme dvěma (den má 24 h a pomyslný ciferník je jen dvacíthodinový):
(5,5 + 10,9) x 2 = 32,8
4. Výsledek z 3. odečteme od stálé konstanty, která má hodnotu 54,3
54,3 – 32,8 = 21,5

a takto vypočítaný rozdíl dává čas v době pozorování 21 h,30 min.

5. Vyjde-li výsledek větší než 24, odečteme od něho číslo 24. Tento postup lze použít i v případě, že za hodinovou ručičku určíme spojnicí mezi Polárkou a hvězdou Beta Cassiopeie (obr.). Při stejném dvacíthodinovém ciferníku se postup liší pouze kalibrační hodnotou: 43,3. Příklad: 27. října ve 21,30 h ukazuje hodinová ručička na číslici 0. Dosadíme-li do předchozího postupu:

$kh - 2 \cdot (t + M)$
 kh = kalibrační konstanta,
 t = číslo, na které směřuje hodinová ručička v pomyslném ciferníku,
 M = datum pozorování (pořadové číslo měsíce s počtem „trojdní“),
 pak $43,3 - 2 \cdot (0 + 10,9) = 21,5$
 tedy opět 21,30 hod. V době platnosti letního času se vypočítaný čas zvětší o 1 hod.

Použitá literatura:

Klepeš J., Rukl A.: *Souhvězdí. Edice Arta, str. 273, Praha 1971 (rozebráno)*
 Vosátka M.: *Encyklopedie táborníka, Mladá fronta, str. 226, Praha 1971 (rozebráno)*
 Hlad O., Hovorka J., Helebrand F.: *Mappa Coelli – otočná mapa oblohy pro orientaci. Štelníková hvězdárna Praha, 1991*
 Text byl konzultován s pracovníky Hvězdárny a planetária v Praze, kteří zvu všechny zájemce (jednotlivce i skupiny) k návštěvě hvězdárny nebo planetária. Skupiny mohou návštěvu hvězdárny domluvit předem na tel. 535351-3, planetária na tel. 374352. Norek a Vláda

Malý test pro vůdce – II.

Můžeš v něm zjistit, zda ti děvčata a chlapci v oddíle důvěřují. Přišel za tebou v poslední době (třeba na táboře nebo v minulých šesti měsících) někdo s následujícím problémem či žádostí o radu?

1. Problémy s učením ve škole
2. Neshody mezi rodiči nebo jinými členy rodiny
3. Vlastní neshody s rodiči
4. Problémy se vztahem k některému členu oddílu
5. Problémy „s láskou“
6. Pocit, že jsem mu ukřivdil(a) či špatně posoudil(a) jeho výkon

7. Pomoc při výběru čety
8. Rada, jak něco vyrobit
9. Úvaha o vlastní pozici v oddíle (třeba: ostatní se mu smějí nebo by chtěl zastávat rádcovské místo)
10. Proba o pomoc ve vztahu k rodičům nebo k jiným dospělým
11. Přiznání se k nějaké chybě nebo k něčemu špatnému
12. Porada o budoucím povolání (škole)
13. Porada o řešení situace (mimo oddíl), s kterou si neví rady

Jestliže aspoň pětkrát odpovíš ANO, máš mezi děvčaty nebo chlapci důvěru a to je dobrý předpoklad úspěšného působení v oddíle. V.B.

ANGLIČTINA PRO SKAUTY (4)

Camp and Camping

camp [kæmp] tábor

Subcamp [səbkæmp] podtábor

at the camp [ət] na táboře

camp out [aʊt] tábořit venku

camping [kæmpɪŋ] táboření

camper [kæmpə] táborník

become a good camper – stát se dobrým táborníkem

tent camping [tent] táboření pod stany

tent [tent] stan

camping under canvas [andə kænvas] táboření pod stany

camp site [saɪt] tábořiště

find a camp site [faɪnd] najít tábořiště

quiet, sheltered place [kwaɪət ʃeltəd pleɪs] tiché, chráněné místo

put up the tent [put ap] postavit stan

pitch the tent [pɪtʃ] postavit stan

take down the tent [teɪk daʊn] zbourat

store tent [stoːr] stan se zásobami

hospital tent [hospɪtəl] stan pro nemocné, izolační stan

daily programme [deɪli ˈprəʊɡræm] denní program

camp chores [tʃɔːz] služby na táboře

rota [reɪtə] rozpis služeb

kaper chart [keɪpə tʃɑːt] [am.] rozpis služeb

ceremony [serɪˈmeni] obřad, slavnost, ceremoniel

ceremonial [serɪˈmeɪnjəl] obřadní, slavnostní; ceremoniel, obřad,

flag pole [flæɡ pəʊl] stožár

parade [pəˈreɪd] přehlídka, nástup

gathering [ˈɡæðərɪŋ] shromáždění

fall in! [fɔːl ɪn] nástup! nastupit!

hoisting the colours, hoisting the flag [hoɪstɪŋ ðə kələz] vztyčení vlajky

colours [kələz] prapor, vlajka

raising the colours [ˈreɪzɪŋ]

salute the colours, salute the flag pozdravit vlajku

„Face the Flag“ [feɪs ð kələz] hlíže!

the flag flies over the camp [flaɪz əʊvə] vlajka vlaje nad tábořem

stand at alert [stænd ət ˈəleːt] stát v pozorů

attention! pozor!

stand at ease [ætːz] stát v pohovu

at ease! pohov!

lowering the colours [ləʊərɪŋ] spuštění vlajky

carry the colours [kæri] nést vlajku

dismiss [dɪsˈmɪs] dát rozchod

taps [tæps] večerka

Připravila Marie Šalková, recenzovala Hana Bouzková

podatcích a zůstali mu věrni po celých 25 let. Pracovali jako vedoucí oddílů, zpravodajové, nebo byli členy vyšších sborů Svazu junáků skautů a skautek RČS.

Za léta, prožítá v činné skautské službě, byla udělována tzv. služební léta, o nichž organizační předpis z roku 1930 (viz A.B. Svojsík: Organizace - Praha 1930, str. 44) říká:

Za každý udělený rok skautské služby nosí příslušník Svazu na státníhojdi po jednom lipovém listku bronzovým. Za 25 let skautské služby může náčelníctvo udělit listek žlutý, vyhradil si písemné vyřízení skautské práce.

Tim, že se kandidát zlatého služebního listku hlásil o jeho přiznání přímo náčelníctvu a předkládal mu výkaz své činnosti, získával se přehled věrných a zasloužilých členů Svazu, jejich jména byla zveřejňována jak ve „Skautu-Junáku“, tak i ve „Vůdu“.

Bylo doporučené sdružiti členy, vyšlé ze skautské kolébky, do nějakého čestného útvaru Svazu. Staroví, schválené 27. května 1936 měly sice v hlavě X.LII. ustanovení, že „Valný sjezd a Hlavní sná Svazu měli právo jmenovat osoby, o skautské hnutí zasloužilé, nebo vynikající osobnosti vůdce, členy Čestného výboru“. Bylo tedy jasné, že nositelé zlatého lipového služebního listku by měli být jeho členy. Ale náčelníctvo Svazu se klonilo k názoru, že by zasloužilí pracovníci z řad činných členů neměli být zatřazováni do tohoto sboru, ustanoveného hlavně pro osobnosti z řad neskauteckých. Tak se stalo, že pro jejich, formálně neexistující kolektiv byl navržen a přijat název „Čestný oddíl Svazu“.

Dokladem tohoto rozhodnutí je i dopis adresovaný bratru Slávovi Bursíkovi z Prahy č.j. 1282, ze dne 15. března 1938, v němž mu Náčelníctvo Svazu junáků skautů a skautek RČS ze dne 14. prosince 1937 udeřilo zlatý služební listek a jmenuje ho členem Čestného oddílu, jehož vůdcem je zakladatel čs. skautingu br. náčelník A. B. Svojsík. Dopis otařeny razítkem Svazu nese podpis náčelníka A. B. Svojsíla a zpravodajce náčelníctva Dr. Rudolfa Plajnera (archiv Svojsíkova oddílu).

I když byla činnost Náčelníckými okupanty v říjnu 1940 zakázána, naše bratřinská vláda br-zy nato jeho činnost obnovila a tak mnoho junáckých pracovníků doma i v zahraničí pracovalo s mláděmi po celou dobu války. Jim všem byla proto válečná léta uznávána později za léta junácké služby a tak při obnově Junáka ve svobodné vlasti byli členy Čestného oddílu též všichni pracovníci, kteří se přihlásili do skautských řad v ob-

dobí národní revoluce 1918 a sloužili od té doby bez přerušení. Jejich počet překročil již tehdy několik desítek.

Kdo byl jednou uvědomělým skautem, zůstal jim natrvalo („Once a Scout - always a Scout“) a tak většina členů Junáka žila životem „osamě- lého skauta“ i po administrativním zrušení v době tzv. společenských deformací. A byla řada i takových, kteří zůstali ve službách mládeže a pracovali s ní v duchu skautských ideí i pod záštitou jiných společenských organizací.

Obnova činnosti Junáka v roce 1968 byla možná jen proto, že na výzvu náčelníka nabídl své služ- by mláděři „starí skauti“, kteří skautskou výchovu prošli a i když byli všelijak posízení - společensky, pracovní nebo na svobodě - zůstali věrni ideálům mládeže. Třetí Junácký sněm, konaný v lis- topadu 1968 v Praze, vysoko ocenil jejich celo-životní zásluhy o udržení a rozvoj junáckví a učinil rozhodnutí, založit je do „Svojsíkova oddílu“.

Na základě tohoto rozhodnutí ustavil předsednic- tvo Ústřední rady Junáka (UR) 24. 2. 1970 pracov- ní skupinu pro přípravu svolání ustavující schůzky Svojsíkova oddílu (SO) v tomto složení: Kosevová, prof. Němec, Bruše, doc. MUDr. Filip, Ing. Halla, Remesová, Brych, gen. Uršl, Ing. Vaněk.

Organizační rada zastoupil Vaněk Řehákem a Ladislavem Boušem rozeslala všem, kdož př- cházeli v úvahu na čerství ve Svojsíkovo oddíl, pozvánku na ustavující schůzi, která se konala 14. 3. 1970 ve Společenském domě „Mars“ Praha 10 - Vrsovice, nám. Kubánské revoluce.

Schůze zahájila a řídila v zastoupení br. Dr. Suma sestřina Vlasta Kosevová, za účasti 104 přítomných členů. Zbyvajících 30 pozvaných se nedostavilo. Přítomní byli i zástupci rodiny Svojsíkovy, zastou- pení paní Ludmilou Stáhovou a bratry Dr. Jiřím a Dr. Antonínem Svojsíkem.

Jako první obdrželi dekrety členství v SO z rukou prof. Františka Němce ses. Vlasta Kosevová a br. Dr. Rudolf Plajner. Dalšími sestám pak předala dekrety ses. Kosevová a bratřím Dr. Plajner. Bylo rozhodnuto, aby tím, kdož se nedostavili, byly dekrety „přienány buď“ příležitostně (na KRU či ORU), nebo osobně některým zástupcem SO.

Jan Puncocňal - Puntla

Dokončení přístě

Junák hlásí č. 21. Informační zpravodaj Junáka- svazu skautů a skautek. Vytváří Skautské infor- mační centrum jako přílohu časopisu Skauting. Text psízen na editoru T602.

Z náčelnictva chlapeckého kmene

10. zasedání NCHK se uskutečnilo 3. dubna tr. Jednání zahájil a vedl br. náčelník.

Po kontrole zápisů z 9. zasedání byly předneseny informace o hospodářství Junáka a zpráva o kon- grasu. Náčelníctvo hodnotilo kongres jako velmi zdařilý, zejména jeho dopolední část, kdy se do jednání zapojilo maximální množství účastníků. Z odpolední části se vlivem některých reforem vytrátila dělná atmosféra. NCHK považuje počet tematických okruhů za příliš velký a doporučuje pro příští kongres pouze 3 témata (odpovídající počtu delegátů za okres), popřípadě dělení do podskupin.

Poté následovaly zprávy jednotlivých zpravodajů, debata k novému návrhu odborek a k návrhu 2. verze činnostních zkoušek.

Br. náčelník informoval o dopisu Odboru LŠ ohledně letošního LŠ. Minimum je 20 účastníků, optimální počet 30. Pro vodáckou LŠ platí výjim- ka, že se jí mohou zúčastnit četatelé, kteří musí v nejbližším termínu složit vůdcovskou zkoušku, na niž je udělení lesoškoláckého dekretu vázáno. LŠ pro vodáky se totiž uskutečňuje jednou za dva roky.

11. zasedání NCHK se uskuteční v sobotu 1. května 1993.

NAVŠTĚVNÍ HODINY NCHK

Pokud se chcete setkat s náčelníkem, přijďte ve čtvrtek. Od 16 do 17 hodin je br. náčelník k dispozici v zasedací místnosti ústředí. Pro jednání s tajemníkem se, pokud možno, pře- nost jednání nebo písemně ohlaste. Mož- nost jednání je denně zpravidla do 17 hodin, v úterý či po předchozí domluvě dle.

O. Vanke, tajemník ChK

Zpráva z jednání NDK ze dne 26. března 1993

Dubnové zasedání NDK bylo přeloženo již na pátek 26.3., aby mohly být dokončeny poslední přípravy na první kongres.

Sestra Tománková podala stručnou zprávu o ob- držení přihlášek na lesní kursy a školy

a o připomínkách a námětech oblastních zpravo- dajek k návrhu novely zkušebního řádu a návrhu otázek k činnostním zkouškám. Rovněž infor- movala o přípravné semináři ILŠ v Seči, který se bude konat v polovině května t.r.

NDK podporuje výzvu skupiny pro humanitární akce a programy, aby střediska umožnila o práz- dninách účast dětí učenou na svých tábořech. Je však nutno velice pečlivě připravit metodický ma- teriál pro tato střediska, resp. vůdce táborů na základě jednání s ministerstvem vnitra a co nej- dříve informovat hnutí.

NDK bude pokračovat ve vydávání vůdcovských skriptů - monoteatických sešitů - v Junácké edi- ci. Některé již dříve zpracované materiály byly předány k recenzii. Byly vyzvány skautky - vytvá- nice, aby začaly pracovat na příručce o skautské výchově a rúčních pracích.

NDK na své příští zasedání pozve bratra Karla Vaněka, aby se s ním rozložilo a poděkovalo mu za jeho práci pro divčí kmen.

V době dovolené tajemnice, první krétnový tý- den, ji bude zastupoval sestra Hana Končická, tajemnice zahraniční řady.

UPOZORNĚNÍ „ro čestní, která mají ještě zájem o absolvování lesních škol: protože došlo ke zpoždění ve vyřízení minulého Skautingu, kde byly v JH udaje a podmínky pro přihlášky na LŠ, muzele se ještě co nejrychleji přihlásit, a to přímo na ústředí tajemnice s určením, o kterou LŠ máte zájem:

pro vůdkyně	vede
Roztoky	světlouš 21.-29.8
Slavonice	skautek 1.-8.8.
Roztoky	rangers 21.-28.8
	u K.Lebedové
	iva Macková, tajemnice NDK

SDĚLENÍ LESNÍCH ŠKOL

Jihočeská lesní škola přijímá ještě dodatečné přihlášky do letošních kursů (pro vůdce a mládě činníky), pořádaných ve dnech 19.-29.8. na skautské základně Ličov u Kaplice.

Adresa vůdce J.L.S.: *Mojmír Prokop, ORJ Krajinská 42, 370 01 České Budějovice telefon 038/24831*

HLÁŠENÍ TÁBORA

Vzhledem k častým dotazům náčetnictva sdělují: Hlášenky táborů schválené střediskem **ORU** stromáždí, potvrdí na všech kópiích a zašle na příslušná místa.

INFORMACE ZAHRANIČNÍ RADY

Dopisování

Přehledy zájemků o dopisování se skautkami z jiní Afriky byly zaslány na místo určení, takže děvčata mohou očekávat odpověď.

Zádosť o dopisování v německém jazyce vyřizuje místo sestry Pleškové, která se lunkec vřadila, sestra Jungmannová, Hátova 1565,

158 00 Praha 5

Zádosť o dopisování ve francouzštině zasílajle na adresu: Helena Zochová, Na vyhlídce 518,

Kaplice, okr. Český Krumlov

Zájem o táboře i s našimi skauty

Scout de France (asociace katolických skautů) nás žádá o pomoc pro 21 skautů z Litve v severní Francii, kteří by chtěli u nás tábořit v termínu od 9. do 31. července. Část času chtějí strávit putováním po Českých, několik dní v Praze a zbytek na táboře s našimi skauty. Kdo by se chtěl s nimi spojit a umout se jich, necht se hlásit co nejdříve na adresu ústředí zahraniční radě, která mu zprostředkuje kontakty.

15 skautů z Skautské Erlangen v Německu, spolu se čtyřmi vedoucími chce přijet na týden 4. až 10. června a strávit svůj pobyt v Praze a jejím okolí, zatím si hry společně s našimi skauty. Nejde se oddílu v Praze nebo nejbližším okolí, který se jich ujme?

Hana Kondíková, zpravodajka ZR

AKELŮV FOND BRATŘSTVÍ

Rekapitulací celé události a jejím dopadem bychom chtěli zhodnotit a uzavřít jeden velký skautský čin.

Kolín, březen 1993
Informace o úrazu, léčbě a bratrské pomoci našemu synovi Jiřimu Hladkovu, narozenému 10.6.1985.

Úraz se stal dne 2. 2. 1992 na rekreaci s rodící v Krkonoších. Příjezd na věku KOMA v zářečec-ně častí dráhy určené pro výstup z věku byl chlapec zachráněn laičovou sedáčkou za ruky, které měl navlečené na pravém předloktí. Tahem lara

byl vymstěn do výšky až na úroveň tažných lan, odčud spadl na zem. Protože obsluha věku okamžitě nevyprla, byl chlapec takto za pravou ruku vymstěn celkem třikrát. Došlo k vytržení ruky z lomena i s lopatkou, přetržením lomen a cév a vytržení nervů z mchty. Ve FN v Hradci Králové mu zachránili život a jako zázrakem i celou paži. Ruku však musí chlapec nosit v zátěsu, protože ji má ochrnutlou. Tři ze čtyř nervových přívodů pro ruku má vytržené z mchty.

V červnu 1992 se chlapec vrátil z nemocnice, v říjnu 1992 byl na doporučení MUDr. Zvěřiny z Vojenské nemocnice Praha na konzultaci u Prof. MUDr. Millesho na Městské klinice ve Vídni. Ten sibil, že je bude operovat a přijal mu všechny již utržené nervy na jiné. Tím je zaplň do nervového systému a umožní chlapci, aby po náročné dlouhodobé rehabilitaci mohl hybat celou paží, pokud nenastane žádné komplikace. Operace však bude stát minimálně 250 tis. šlíchů.

Rodiče vyvinuli mnoho iniciativ, rozesali mnoho prosb a žádostí na různé instituce a nadace, byli zainteresováni lidé z Ministerstva zdravotnictví, ale vše bez konkrétního výsledku. Termín operace se blížil, rodiče byli zoufalí a jako poslední naději požádali o pomoc bratry a sestry ze střediska Raibor, kde je rodina čteny. Středisko Raibor informovalo Českou radu Junáka v Kolně. Na základě jejího podnětu situaci dítěte projednal Český sněm Junáka dne 19. 10. 1992 a pověřil Českou radu jednotním směřujícím k pomoci dítěti. Bylo zloženo konto ve spojitelné Kolín, zhotoveny letáky s informací a prosbou o pomoc. Byla požádána o pomoc Ústřední rada Junáka.

Případ byl konzultován s MUDr. Piskem na šestém republikovém sněmu Junáka 7. 11. 1992. To bylo uvedeno ve zřetelosti a rozšířeno letáky. Na konto se začaly strhávat částky jako střípy bratrské pomoci. O pomoc požádala i škola, která má dítě na výchově. Zdravotnické místa jako od Ministerstva školství. Zdravotnické místa kolna přispělo částkou 100 tisíc Kčs. Pomohla i pojišťovna, organizace, podnikové a domácí dobrovolníci částek od jednotlivých dárců a junáckých středisek z celé republiky. Během dvou měsíců se na konto sešla částka 600 tisíc korun, potřebná na operaci. Díky obětavé bratrské pomoci skautů a skautek, kteří informovali širokou veřejnost, bylo možno chlapce operovat ve stá-novném termínu.

Ústřední rada Junáka zaslala pomoc i v zahrani-čí. Náčetnictvo krmne dospělých jednotou úspěš-ně v současné době ztrácíme mohu schopné ve-doucí, kteří zakládají rodiny a mají mnoho staro-sti materiálních, finančních i výchovných se svými potomky. Často ztrácí kontakty se skautingem a mnohdy se již nevrací zpět. Proto považujeme za užitečné uvažovat o specifickém programu pro tuto skupinu. Měl by obsahovat:

- společná setkávání rodů, spolená s úvahami o organizaci domácnosti, o děbě práce mezi rodci a o vývoji vztahů v rodině,
- informace o právidlech péče o malé děti po stránce výchovné, zdravotní, hygienické i organizační. Právě výchova vlastních dětí stoji většinou ve střed jejich zájmu.
- rozpravy o olázkách pracovníků, vzdělávání i obecně kulturních,
- informace o skautské činnosti ve výchovných jednotkách a o kontaktech, které je možno s nimi udržovat.
- občasná společná setkávání rodů i dětí v pří-rodě, či na různých akcích pro děti.

Podobný program jsme nikdy nevypracovávali, ale víme, že podobné pokusy probíhají na mnoha místech. Doporučujeme, aby náčinníci krmne dospělých tyto informace strnázdovali, analyzovali a publikovali. Soudíme, že při vhodném postupu se mnohem více vedoucí vrati pro jiné době zpět k činnosti v oddělu.

7. Závěr

Seke vřnovaná přípravě a výchov vedoucích děkuje všem, kteří se starali o výchovu vychova-tele a pracují tím pro budoucnost skautingu v České republice.

Prosíme všechny výchovné i další jednoty úste-ří i regionu, aby zvay naše náměty uvaru a pod-le místních poměrů i potřeb je realizovaly. Jme si vědomi, že tyto informace svázaly do přesných a jednotných regulí. Je to proces tvorby, mnohdy neopakovatelný a často plný neodekávaných překvapení.

Vedení seke děkuje všem účastníkům za spo-lečnou aktivitu. Opakované zjišťujeme, že skautské hnutí má ve svých řadích velké množství sester i bratrů, kteří dokáží samostatně a odpov-ědně uvažovat o velkém díle výchovy. Vřtíme v tom záruku, že skautská výchova se bude roz-víjet ve prospěch dětí a dospělých k maximu roz-voje nastupující generace. Zvěřem ještě konsta-tujeme, že detekant charakter práce v několika paralelních skupinách se osvědčil a považujeme jej za mnohem produktivnější, než sebedopř př-

pravené jednání v širokém plénu, kde nelze sly-šet hlasy delegátů.

Umeřem vedení seke
Václav Bracháček

SVOSJISKŮV ODDÍL

Svosjiskův oddíl není jen „nejvyšším čestným or-ganem Junáka a jeho členství zakládá vedla sbo-ru nositelů Řádu stříbrného vlka, Řádu stříbrného trojského a Řádu časné Mlie v trojských nejvyšší vyznamenání české skautské organizace“, jak říká jeho statut, ale je také seskupením našich nejstarších, nejzkušenějších skautek a skautů, kteří si vyřkl za cíl působit v dětské době k posí-lení, uvržení a upevnění podstatných zásad skau-tingu vůbec a u nás zvláště.

Je to nesmírně důležité v době, kdy celá naše společnost přechází do nového historického ob-dobí, v němž by se měly na základě cenných kulturních tradic národy vytvořit předpoklady pro opravdív národní perspektivy života každého je-dince i strukturálních společenských uskupení. Stále s sebou vešmee těžké dědictví více než padesátileté života v nesvobodě, převládání jen krátkými obdobími relativní, ne však úplně svobo-dy (1945 – 1948 a 1968 – 1969). Také pro naše skautské hnutí znamenala období negativně lecke-né destrukce, odcizení od skutečného skautin-gu, jeho pocitových myšlenek a mezinárodních závazků. Mnoho mladých členů, kteří k nám vsou-pili v těchto letech obdobím ilegality, ani potřeby mezzitní pravy, skutečný skauting, často jim bylo předkládáno leccos, co mělo se skautingem jen vřejší podobnost (junácká, láboření, život v pří-rodě, všelkalné znalosti a zručnosti, užitečné pro je-dince i jeho okolí), ale co pomocí jeho posla-tu, život pod silbém a zákonem, v plném lidském pořádku a křázi, vytváření hodnotných, cenných osobností, připravených sloužit okolí, národu, vlasti i celému lidstvu jeho jeho neodlučným, obě-tavý předvoj.

Pro to, aby všichni dnešní, zejména mladí čla-nové toto posání skautingu zcela podpořili, chce Svovjiskův oddíl napnout všechny síly, pokud ty-zický stáčí.

Jarosl Burghauser - Junbo
vůdce SO

Svosjiskův oddíl – jeho vznik a poslání

V letech 1937 a 1938 bylo ve skautské službě již několik bratrů, kteří vsoupili do hnutí třned v jeho

Denim spotteba:

Den:.....

Jídelníček:

Snídaně:

Svačina:

Přesnídávka:

Večeře:

Polraviny	spotřeb. množství	a Kč	celk. cena Kč

Konečný počet:

počet stravovaných:

stray. normal:

Předpokládaná spotřeba:

skutečná spotřeba:

nřačernáno

notwithstanding

skutečná spotřeba na osobu/den

Kč

SKAUTSKÉ LETNÍ TÁBORY

Tato brožurka je věnována výtěžkům a výtěžným částem zprávy L. Štroblová za NDK a V. Janík za NCHK.

Administrativní příprava tábora

1. Vyhledání bibliotéž
2. Projednání prvním s majitelem (přip. zemědělským družstvem)
3. Jednání s majiteli lesů
4. Jednání s Městským – Obecním úřadem – písemné povolení
5. Zjištění příby – projednání nákupu dřeva – krajinek
6. Zajištění rozbor vody
7. Zápis o povolení lázní od okresního hygienika (nutno doložit rozbor vody)
8. Zjištění možností zásobování: potraviny, masem, zeleninou a projednání případnou možností plnění fakturami. Nejp. ději měse před ojezdem na lábor
9. Zajištění potřebného podrobnou objednávku s uvedením, ve kterých dnech si budeme účtené potraviny odebírat a v jakém množství (mléko, chleba, rohlíky, jogurt, tvaroh, maslo, atd.)
10. Zajištění lékařské pomoci – lékař, nemocnice. Navštívit lékaře s oznámením konání lázní
11. Vedení inventurní knihy
12. Vedení zdravotní deníku
13. Evidence nákladů a spotřeby potravin

pokladníkem a ještě jedním členem vedení tábora (vůd-
kyně – vůdce).

3. **Příjem a výdej potravin**
Pro dobré hospodářství je nezbytné nutně jednotduché vedení příjmu a výdeje potravin.
Každá potravina je ve věcné a samostatném kartotéčním listku (nabito v sešitě – potravina na samostatném listě), kde je uveden název (např. máslo, sýr, chléb, datum nákupu, datum a množství výdeje, zůstatek.
Pro správný přehled je dobré třeba vstoupit v sešitě skutečnou denní spotřebu všech potravin – dle příloženého vzoru.
4. **Inventární kniha**
Na každém táloce musí být vedena inventární kniha věcného labového inventární – ločnicné

Správní příprava tábora

1. Zpracování finanční rozvahy tábora na předpokládaný počet účastníků, kde je nutno zvažovat:
  - stravování – cca 35-40 Kč/osobu/den
  - dopravu
    - nákup inventáře
    - nákup materiálu
  - ostatní drobné výdaje + rezerva
2. Taktio stanovují finanční rozvahy stanovit cenu tábora.
3. Přímluky na tábor rostejsané rodiči.

Hospodaření tábora

1. **Rozpočet láboru** se sestavuje s dostatečným před-
silem a to zejména pro stanovení ceny láboru.
a) stráně – zemní norma 35 až 40 Kč/osobu/den s poč-
tářovými náklady
b) doprava – zahrnout veškeré náklady spojené s přípra-
vou láborišť, příjezd a odjezd z láboru a všechny ostat-
ní potřebné cesty (lokalita, auto, nakladací auto,
autobus, vlak). V případě vzdálenějšího láborišť
a používání auta na láborě byla tato položka dosti-
vatelně vysoká
c) nákup materiálů pro výstavbu i provoz láboru
d) inventář – nákup např. pl, seker, nádobí, sportovního
nářadí atd.
e) ostatní plutry – např. polštářů, polštůvek, adminis-
trativní potřeby, pronájem láborišť atd.
f) rezerva
2. **Láborová pokladniční kniha** kde jsou průběžně zapiso-
vány veškeré příjmy a výdati. Doporučuje se soubež-
ně rozepisovat výdaje dle kolonek dle rozpočtu.

d) Die praxe doporučujeme pried táborom spolupráci s matkami, zmluva v ošlázce tzv. „domovných úkolov“ z taboara, príp. z výletu. Ostatní vydaje by sa mali platiť z dieťaťovej pokladny.

Navodíte látná a každý na jím zvolený námět nechť napíše několik vět vyjadřujících skutečnost či domýsl. Např. lební si v lese na záda a pozorují stromy, olšaka a jejich bříš, se zavřenými očma přejde rukou po kmeni buku, vylíží vlásku, vátka – itající klentí aid. Zkus a budeš překvapen silou jmenů skautů! Ten, kdo má co říci, dokáže to napsat. Doje na krátký tvar. Nejlepší ukázkou předčí při večerní besedě.

22) Plán táboru a jeho okolí

Má svůj význam pro dokumentaci táboriště a zejména. Prozdí chůzárům prostoty a metody zobrazení. (Triangulační, profilární vlny, odhadem.) Váš samozřejmě ve zjednodušené, přijatelné formě.

23) Survival – výcvik k přežití

V našich podmínkách na první pohled disciplína zbytečná. Ale znají toji skauti ústřední signály? Znájí zásady chování zbloudilých? Chování při bouři? A to jsou ještě potřebné znalosti i v našich krajích. A co vaření z toho, co lež dá? Vaření bez použití nádob? Věřím, že budeme mít brzo možnost zahraničních expedic, a to i do krajin, kde znát zásady přežití je nezbytné. Signály letadla, získání vody sluneční destička vlnění v zemi, výroba pískáky (signály) aid.

24) Závěrečný táborový oheň

Při ohni jsou vyhlášeny výsledky táborového bodování družin, jednotlivců, výsledky soutěže o Vlajku čestný, předání odznaků I. stupně, odbovek. Slavnostním způsobem udělen odznak Tří olích per. Každému nebo o každém félni něco pěkného.

25) Odjezd

Před odjezdem provede majitelé pozemku a lesa. Podkluje a nenápadně prozradí táboriště a okolím nechť vidí, že místo opouští ve pořádku. Vyhnete se nepřítelům na našem odjezdu.

Program je sestaven za předpokladu optimálního počasí pro každou činnost. Je proto nutno jej zkontrolovat a tam, kde by počasí znemožňovalo jeho uskutečnění, připravit program náhradní. Např. zahradit rukodělné nebo výpravní práce, mezinárodního „jedni bítvi“ morseovkou, rozdělení ohně za ztížených podmínek apod.

Některé malířské náčrtky:

- Před táborem si skauti napíší do zápisníku jídla, která budou vařit (polévky, hlavní jídla, přílohy, pomazánky). Maminiky potvrzují znalost jejich přípravy. Sdílí se, jak co budou umět chlapci vařit, to budou jíst!
- Denně večer zasada táborové raši. Zhodnotí se den a vyhlásí výsledky bodování.
- Vlajku stačí vyvěsiti a opouštět ve dvojici. V prastálosti je to přiměřenější než přemítání, ve čtvrté nesené, rozvinné vlajky.
- Omeze pískání na minimum. Nejlépe oběti se vědce bez něj. Vždy lze budít zvukem zbovové flitry nebo zváním. Nastupují se práce dány režimem dne, jak proč pískat. Na mnoha táborech jsou k nezbytným účelům zvonky (někdy ovšem kolejeřky). Vojákování a jeho programy někdy zmizí z našich táborů a rovněž z našeho konání.
- Služba v kuchyni odhadne počasí na příští den a předpověď vyvěsí. Bude se usměšovat.

Uvedený program a poznámky k němu jsou příkladem a nikoliv jediným vzorem. Svou cenu má snad, mimo očekávanou inspiraci, v tom, že všechny jeho prvky byly prakticky a snad s úspěchem vypracovány. Ojpruší se v něm nápady několika generací skautských vůdců. Mnoho z nich nebylo možno použít vůbec. Pro pestrost skautského programu to ani není možné. Proto dím všem předchůdům, současníkům i budoucím autorům oddílových táborových programů. Protože jejich úsilí se tak naplňuje jeden z cílů skautingu. Tím je PRÁLEŽTOST. Přiležitost pro chlapce a dívky, aby v prostředí svých družin a oddílů prošli vše to krásné, co jim může nabídnout pouze skauting. K tomu poděpme my, dospělí, pomocnou ruku.

Stále ovšem platí výrok lorda Rowellana. „Skauting je hra pro chlapce, ale práce pro muže!“ (Scouting is a boy's game, but a man's job.)

Vlad. Janík – REN
zpracoval NCHK pro koncept
skautské výchovy

Doporučená literatura:

- M. Vozáček, V. Vurm: Skautské touky přírodou, Skautské prameny, 1993
- Kol.: Skautské hry v přírodě, Skautské prameny, 1991
- V. Fanderlík: Táborové spilloty, SIC, 1991
- V. Janík, J. Zacharás: Tábor 91, Jun. edice, 1991
- M. Zapletal: Hry v přírodě, Olympia, 1985
- A. Kotánek: Sport na táboře: Olympia, 1974
- J. Heráclík: Abeceda táboriště, Olympia, 1972
- M. Zapletal: Jit věst letní tábor, Mladá fronta, 1969
- Peřín, Stelán: Táborění, Junácká edice, 1946

Příprava táborového programu – divčí tábory

Nejrozdílnější částí přípravy tábora je sestavení vlastního dobrého programu. Způsob tvorby celodenního programu je uveden v eieboru chlapčeského knene. K tomu z hlediska divčích knene uvádíme několik rad, námetů a doporučení.

Před sestavováním táborového programu je třeba předem dobře rozvíjet, jakým způsobem si rozvineme celkový provoz tábora, kolk hodíme uskutečnit polodenních, celodenních i dvou denních výprav k pozrání okolí; jak propojíme vhodným způsobem přípravu a příchod; jak propojíme bodů I. a II. stupně a příp. i odboček; jakou budeme hrát celodenní hru a její příp. zařazení do denního programu.

Každá výkenní tábora si musí předem zpracovat program, rezezpáný nejen na jednotlivé dny, ale doporučujeme i jeho rezezpání na jednotlivé části dne.

- dopoledne by se měl tábor především zabývat různými pracemi – vysavač doplnění táborových služeb, zlikvidaci znalosti I. a II. stupně, různými rukodělnými pracemi, poznávací jino praktickou činností, nutnými táborovými pracemi (čistění a příprava táborového kruhu, příprava dřeva do komoc přilehlostí apod.)
- Neměli bychom zapomenout i na pomoc při leních pracích, které je nutno dohodnout a Lesní správou

přistavení vlastního konteneru, tato služba vás může přijít asi na 500 Kč i více.

Na třídění odpadů si nezapomeňte vzít dostatek vhodných nádob či pytlů.

Co ukládat ke skladování:

1. obaly kmenované z více druhů materiálů (např. krabice od klenka, vypláchnuté a sešupnuté)
2. další druhy biolojky neobouraditelného odpadu, pro něž se vám nepodaří zajistit odvoz do sběru
3. Co lze třídit k recyklaci (znovu využití):

1. sklo, opekláchnuté, aby nelakac hmyz, připálené zvlášť světlé a tmavé
2. hliník – aluhal, hliníkové fólie z obalů jogurtů, čokolád, víčka od zavazovačků sklenic – zvlášť: žel od papíru, event. nádobky od sprejů, hliník, plechovky (od nápojů)
3. železo očištěné, sešupnuté plechovky – (nevyplněné), znečistěné hrálky, příp. posbíraný želez odpad z okolí
4. plasty
5. papír, lepenka (bez příměsí plastů)

Co spalovat:

raději jen čisté dřevo
z odpadků nelyže papír, celofán, hadičky z bavlny, případně zbytek laku z kuchyně nasaknuté např. do pilin nebo písku

Pozor!

Nikdy nespálujte žádné odpadky z plastických hmot. Při jejich nedodaném hoření se do prostředí uvolňuje množství toxických látek

Některé z nich jsou velmi silně akumulují se v řetězech organismů. Ve spálených se odpady spálují za vysokých teplot, za bohatého přívodu kyslíku a navíc se musí provádět čistění spalin. Nespálujte tedy ani starou trávu nebo listy.

Biologicky odbouratelný odpad (neupravovaný papír, bioloj odpadky z kuchyně...) je možno zneškodňovat v odpadové jámě, anebo zlikvidovat na kompostu. Zákon takový způsob nevylučuje, je ovšem nutno dbát na základní hygienické zásady a zejména zvolit takové místo, aby nebyla ohrožena kvalita vod podzemek.

O zbytek z kuchyně možno projít zájem i méně chovatě domácí zvířata, stejně jako psaléž je možná ocenit popel ze dřeva jako vynikající hnojivo. Podání si se pro kompost náležitý způsob využití, může být kompostem současně zajímavým výchovným programem.

Co lze kompostovat:

1. biologický odpad z kuchyně
  2. papír (bez příměsí plastů)
  3. řízky, plány, kůru
  4. snázanou trávu, zbytky rostlin
  5. vyčištěný popel
- Suché latiny jsou povoleny podle vyhlášky MZ IV taborech s více než dvaceti dětmi. Je potřeba rovněž pro ně nalezt místo s nízkou hladinou podzemní vody a méně propustným podloží, aby netrozily kvalitě podzemní či povrchové vody. Jámu bychom měli vykopat dost hlubokou, aby ji bylo možno každý den zasypávat vrstvou zeminy.

Pozor!

Nepoužívejte nikdy k zasypávání latiny chlorové vápno – tím, byste jen zpomali a navázali přirozený proces rozkladu.

II. ODPADNÍ VODA Z MYTÍ NÁDOBÍ A PRÁNÍ

Pozor!

Spalčky z kuchyně a mytí nikdy ne vypouštějte do potoka. Nevhodnějším způsobem je vyčištění vodu rozptýlit na pozemku dnohnutím s majilem, např. blážením poli. Pouze, v době sucha s ní případně zavažovat kompost. Přetím je ovšem dobře alespoň hrubé nečistoty odstranit pomocí improvizovaného filtru (např. ze staré trávy, jehlíků apod.) a zneškodnit v kompostu či odpadové jámě.

Použití mycích a pracích prostředků

I prostředky snadno odbouratelné a v malém množství prakticky neškodné, jako mydlo nebo sůl, mohou ve velké koncentraci poškozovat prostředí úvrigata (svnu znečištění reakci, odmašťovací schopnosti apod.) Na to je třeba myslet při jejich dávkování i při rozptylování odpadní vody.

Dnes vyrábějí saponáty se už nchle biologicky odbouratelnými, jejich škodlivé účinky pro vodu se odvozuí hlavně z obsahu losorechtu, který přispívá k eutrofizaci vod. Při jejich mímém používání a při rozptýlení do půdy je ovšem příroda dobře zutřuje, a není proto důvod přehnaně se obávat například jaru (který je ovšem možno nahradit sódou). Vzáky likvidaci přestěží v širokém dařekém okolí bychom přitom měli započítat i daleko větší jmu. Dobry zálesak-ovsivny, jak důležitý je pro dorozumování mnohých tvorů v přírodě čidi, proto si bude také vybrat prostředky, které nejsou příliš parfemovány.

III. NEBEZPEČNÝ ODPAD

Některé baterie obsahují těžké kovy (ruť, kadmium), proto by měly být vraceny výhradně do sběru. S tím jsou v praxi ovšem zatím potíže, proto lze snad doporučit alespoň vybírat se používání alkalických baterií s vysokým obsahem rtuti, kde je do používání balení nabíjet. Petrol, motorový olej, barvy a rozpouštědla nesmí ani v malém množství proniknout do půdy. Olejy od nich lze do odpadu ukládat jen dohonale prázdné a suché.

IV. PŘEDÁVNÍ TÁBORIŠTE

Pro dobry skautsky oddíl je samozřejmostí, že táboriště opouští v lepším stavu, než bylo na počátku tábora. Ubrání se nelze pouze sešlapaní trávy. Na kenci tábora je potřeba zabránit:

1. Odvezení zbytků materiálů. Přípatné zanechání provozního přístřešku na uskladnění dřeva, kompostu apod. používání v táboriště je možné jen v případě souhlasu majitele pozemku, příp. správy CHKO či NP.
  2. Dokonale zhašení všech stop po latíně, odpadové jámě, ohništi i jakékoliv dalšího narutění povrchu půdy.
  3. Odvezení a uložení všech odpadků. Na zhašení okolí bychom si měli udělat čas už během tábora. Nakonec vyšírat i ty nejmenší odpady.
- Na chování každého skautského oddílu záleží, jako jme, no si získá celá organizace a to nepochybně ovlivní

8	So	R2	R1	O1 R1 O2 R2 L Za svátku – připravoval živnost přidava (13) varoval dušen bez soli! mládo + Co keš dal (šunkové); jádvala huby a rostliny	2. úsek hry	koupání, OoZ Přivaz { kluby { 15) { dopisy { rozcumit	čelba	9 Na L2 L1 O R1 R2 L2 L1 L2 L1	O1 O2 R2 L1 L2 L1	10 Po O1 O2 R2 L1 L2 L1	11 Út R1 R2 O2 R1 R2 L	12 St L1 L2 R1 R2 L1 L2	13 Čt O2 O1 O2 R L1 L2 O1	14 Pá R2 R1 O2 R1 L L1	15 So L2 L1 O R1 R2 L1 L2
---	----	----	----	---	----------------	---	-------	--	----------------------------------	--	---	--	---	---	---

Táborové hličky:

- Denní hlička u brány nebo zavory do tábora. Hlička je v kroji a nepouští nikoho do tábora bez ohlášení a souhlasu vůdce tábora.
- noční hličky – vždy ve dvojicích (obchází jen táborové náměstíčko)

Povinnosti...

Povinnosti řáde ve službě (přiklady)

1. Službu předtřít (spouš s hůlkou) v průběhu polehového klidu.
2. Ve stanovenou dobu vzbudit tábor a po celý den dbát na řádný chod laborového programu.
3. Spolu s vedoucím laborového dne vykonávat ranní prohlídku stanů.
4. Odpovědět za řádný nákup, včetně uzavření jidel a půkodu jako „Jělkuchat“.
5. Hlasiť včas potřebu řěby dřeva a škabání brambor.
6. Dřeva, aby byl dostatek nápoje a teplé vody k mytí nadebi.
7. Dohlížet na pořádek v táboře, zaházení odpadové jímky a latriny.
8. Kuchyně předávat užitkovu, nadebi umytou, užitky vyprány, nachezřatou dostatečnu zásobu palčivého dřeva.
9. Převážet služby ohřadu čdu nadebi vedoucím laborového dne.
9. Při navštěvě laboru ozřimí obzřimí ozřimí jejich nepřítomnosti vedoucím tábořového dne. V době jeho nepřítomnosti se navštěvuje střimale.

Povinností hládky ve službě (afiliace)

7. Česáři někdo v noci na látnu a nevadí se do 10 min. vzbudí hlučnou hneď ráde družiny.
8. Při střídání ve stánovnou dobu nesmí hlučba odjet do svého stanu, dokud nocí hlučba není na svém stanovišti.
9. Poslední hlučba zatopí v karmech tak, aby byla přepavena hlučba voda ke stánku (dal). Vzbudí v době určené rádeem ve službě tláborníky služby v kuchyni.
10. minut před budíčkem vzbudí rádece ve službě a všechny hlučbové činnosti.

Zásady BEZPEČNOSTI při činnosti skautských oddílů v klubovně a na táboře

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při skautské činnosti musí být nejdříve součástí povinností všech činností. Z toho plyne povinnost seznámit se a dodržovat stanovené zásady bezpečné práce, seznámení a používání všech věcí, které jsou jakoukoliv formou to skautské činnosti a práce zapojení. Součástí těchto povinností je rovněž provádění soustavné kontroly dodržování všech stanovených příkazů a nařízení a to jak činností, tak i samotných dětí.

K udržení bezpečnosti technické povinnosti uvádíme některé zásady, které je třeba dodržovat:

Plavecký výcvik – koupání:

- místo pro plavecký výcvik a koupání, pokud se napro- vádí v bazénu, rekreačním rybníku, musí být schv- leno okresním hygienikem.
- voda na mí lehlou nepřesně 18 stupňů Celsia.
- doba výcviku a koupání je závislá na počtu a teplo- té, při lehlé vody 20 ° Celsia doba 10 – 15 min. u dětí do 13 let, 15 – 25 min. pro stáří a dospělé, při lehlé kolem 23 ° Celsia vyšší 15 – 20 min. ostaní 20 – 40 min.
- v prostoru výcviku a koupání je nutno zabezpečit tře- z, prostředkem kazen
- výcvik i koupání je možno provádět negativně jed- ho- ho po hlavním jídle nebo interaktivní cvičení
- provádět-li se výcvik nebo koupání mimo bazény a re- kreaci rybníky, je nutno prostor prověřit, vyjít pro plavce a neplavce
- stanovi službu, která má mít k dispozici lodku, zá- chranný pás a 10 m povleho lana (plát pro větší vodní toky a hlubší řeky)
- do vody vstupují děti po skupinách nejvýše po deseti za vedení dospělého členů, který je dobrým plavcem a který je po celou dobu se skupinou ve vodě.

Vodní sporty:

- výcvik se mohou zúčastnit pouze plavci
- posádku musí mít plavce: vesly
- nepovoluje se státi na lod
- při zvýšeném stavu vody je zákaz výcviku.
- zimní výcvik (lyže, brusle, sáně):
- cvičení je možné provádět nejvýše 5 hod. denně (3 hod. dopr. 3 hod. odpoled.)
- po 50 min. výcviku musí být nepřesně 15 min. přestávka
- při lehlých vyšších než -15 ° C není dovoleno výcvik konat vzběc

Přesuny kolektivů – pěší, vlakem, autobusem, při MHD, pěší chodí chodí po krajině nebo při okrajích vozovky a nejvýše dva vedle sebe, pokud neohrožují silniční provoz.

- vozovku přecházíme kolmo ke směru silničního pro- vazu, vzhle a na místě bezpečného přechodu (pre- hie na všechny strany)
- organizovaná skupina (počtu dle úmí) smí jít nej- výše ve dvojici po pravé straně vozovky a musí být doprovázena osobou starší 15 let, která je schopna zajistit řády dle

- vozovku lze použít jedně řad, nemůže-li jít úvar po chodníku nebo krajině na levé straně vozovky, při pochodu po silnici musí dopravní předpisy (jaké pro vozidla)
- při silné viditelnosti je úvar označen varů po obou stranách bílým neosilující světlem, vzadu čer- vým světlem. Při denním světle stejnojmennými prvky.

- vedoucí podniku dle úvaru má právo při přecháze- ní vozovky zastavovat vozidla
- pěší přesuny nelze konat při lehlých -12 ° C u dětí do 14 let, -14 ° C u dětí i dospělých

- vlaky, autobusy, MHD – u každého vozidla, kterým se nastupuje a vystupuje, zajistit osobu starší 15 let ke kontrole urychleného nastupu a výstupu
- zajistit, aby děti nevystupují mimo cílovou stanic
- zajistit kíd a pořádek při cestě

Používání ohně:

- ohně možno rozdělovat pouze na místech k tomu určených
- při tvorbě ohně je třeba dobrou podložku, ochrannou omítku, proti rozšíření ohně
- v blízkosti ohně musí být připravenou vodu, písek nebo jiný materiál k případnému uhašení ohně
- ohně rozdělovat v bezpečné vzdálenosti od stáří a ji- ných hořlavých materiálů (suchá tráva, silná apod.)
- zajistit stáří kontrolu ohně

Práce se stroji a nástroji: používání lepidel a jiných chemikálií:

- je dovoleno pracovat jen se stroji, které jsou v napro- stém technickém pořádku (el. vřtačky, el. pily apod.)
- žádné úpravy a opravy není povoleno provádět za chodu stroje
- práce s vadnými stroji je zakázána
- je povinností pracovníka používat předepsané ochr- ně pomůcky (brýle, rukavice apod.)
- jakoukoliv elektrická zařízení smí opravovat pouze o- ba k tomu oprávněná, nesmí osoba poučená.

- všechny předměty v bezpečných ochranných ob- lech (pily, sekery, nože, dila apod.)
- nástroj musí být vždy dostatečně osyř – proto se používá k jiným účelům než ke kterým je určen
- nožem řežeme vždy ze směru od sebe
- sekeru seřezáme vždy tak, aby nedošlo k poranění
- sekeru ani nůž nedáváme nikdy do ohně (nicí se tvrdosť usť)

Nástroje:

- všechny předměty v bezpečných ochranných ob- lech (pily, sekery, nože, dila apod.)
- nástroj musí být vždy dostatečně osyř – proto se používá k jiným účelům než ke kterým je určen
- nožem řežeme vždy ze směru od sebe
- sekeru seřezáme vždy tak, aby nedošlo k poranění
- sekeru ani nůž nedáváme nikdy do ohně (nicí se tvrdosť usť)

PROGRAM TÁBORA

DEN	HL	SL	DRUŽ	I. BLOK	II. BLOK	III. BLOK	IV. BLOK	VEČER
1 So	-	O1		příjezd		latřina odpadová jáma drenážní jáma místo pro řezání a opracování dříví stanv	O1 připraví čaj	
2 Ne	dobr.	R1	O1 O2 R1 R2 L	kuchyně sklápěk 1) jídlna utravátna				
3 Po	L2	L1	O R1 R2 L1 L2	brána stolžár + sloup „zrcadlo dne“ 2) táborový kruh 3)		koupání	úprava stanů a jejich okolí 4)	beseda u kamen 5)
4 Út	O1	O2	O1 O2 R L1 L2	družinové výpravy do okolí m. j. výběr poradního místa družiny, + výběr pozorovacích čtverců 6)		první pomoc, postup při nehodě, život zachraňující úkony	hry	
5 St	R1	R2	O1 O2 R1 R2 L	dokončovací práce R + L mezidr. soutěž v pasáku	pozorovací čtverce	O + L mezidr. soutěž v pasáku stiezka 7) O + L soutěž – pasák	stiezka ukazatele cesty stiezka	zahajovací táborový ohně 8) úvodní legenda táborové hry + úvodní úsek
6 Čt	L1	L2	O R1 R2 L1 L2	pozorovací čtverce 1. úsek	1. úsek zhotovení „kostrounů“ 9)	„kostrouni“ 1. úsek pozorovací čtverce	O + R mezidr. soutěž v pasáku (L1 přípr. aranž. nehody)	četba 10)
7 Pá	O2	O1	O1 O2 R L1 L2	velké prádlo + úklid 11)	aranžovaná nehoda (L1 figuranti) 12)	rozbor postupu při nehodě	koupání záchrana tonoucího	dřívější večerka (budíček So 3.00)

s podporováním tvůrčosti a obecné kultury. Podle možnosti uvádíme i o stužném seznámení se s myšlenkami vývoje evropské lidstva i s myšlenkami zakladatelů skautingu. Mezi účastníky školy je potřebné udržovat kontakty a spolupráci i po jejím skončení.

Táborové školy by neměly být svázané pevným systémem pravidel či obsahových bodů. Doporučujeme stanovit bohatou paletu námětů, z kterých by si instruktořský sbor vybíral témata podle svých možností i podle místních potřeb. Hlavním cílem však musí zůstat vytvoření doboře spolupracujících týmů účastníků a jejich motivace k další výchovné práci.

Na vedení táborových škol by se měli podílet pracovníci LŠ i další zkušení činovníci, kteří dovedou pracovat s dospívající mládeží. Styl práce nemůže mechanicky napodobovat ani skautský oddíl ani LŠ, ale musí vycházet z charakteristických rysů věku 16 – 20 let.

3. Lesní školy

Pro vlastní LŠ doporučujeme upravit stávající předpisy tak, aby odpovídaly dnešním potřebám hnutí, upravit požadavky jednolichých typů LŠ a zjednotit formální předpisy.

Tematicky doporučujeme do seznamu zařadit:

- informací o dětských právech spolu s úvahou o jejich aplikaci na dnešní skauting,
- současné směry v obecné výchově i v pedagogice volného času,
- výchovu k světoobčanství v souvislosti s mezinárodním skautingem,
- sociálně rizikové faktory, které dnes ohrožují životní styl dětí (ve spolupráci se zdravotní radou),
- techniky sebevzdělávání a sebevýchovy činovníků, počítaje v to i techniku duševní práce,
- základy rétoriky s praktickým výcvikem,
- skautské manažerství a informatiku.

Trvání LŠ by nemělo být zkracováno, ale naopak je třeba uvážovat o pravidelném setkávání absolventů a o domýšlení systému jejich další spolupráce.

Považujeme za užitečný námět NDK, aby při LŠ byly zřizovány „družiny potomků“ tak, aby se kur-

sú mohli účastnit i mladí rodiče.

Podle potřeb a zájmů doporučujeme postupně organizovat specializované LŠ. Nevylučujeme možnost těsně spolupracující LŠ diváků a chlapců, dle v případě nutnosti i LŠ koedukovaných. Absolventům LŠ zadáváme konkrétní úkoly pro jejich další činnost jak při výchově dětí, tak při výchově mladších činovníků na táborových školách.

lách. Účastníci LŠ by měli být alespoň jeden rok ve styku s „osobním rádcem“, který bude sledovat jejich práci.

4. Získávání činovníků mimo hnutí

I když na tuto otázku nejsou jednotné názory, přeci jen se přikláníme k tomu, že mladíci se neoceňujeme bez vyhledávání vedoucích, kteří nepořadí plov skautskou výchovu. V tomto ná- zoru nás utvrzují rozsáhlé zahraniční zkušenosti. Nové vedoucí je třeba hledat v prvé řadě mezi rodiči, kteří bývali dobře motivováni a hlavní při vedení světlouk či víťat mohou být velmi pro- spěšní. Rozlišujeme se mezi učitel, státními za- městnanými, tělocvičkami a také studenty. Pro zá- městnané je třeba připravit intenzivní kursy, umožní jim účast na řadě výchovných akcí a působení po určité dobu přímo ve výchovné skautské jednot- ce. Přitom by měli získat patřičné zkušenosti pod vedením zkušeného vůdce. Velmi záleží na vý- běru instruktorů pro podobné kursy, musí to být lidé zkušení, ale zároveň i taktičtí a pozorní.

Bude na místě uvážovat o vyhledávání vhodných spolupracovníků i do funkcí mimo přímou výcho- vu dětí (hospodář, zdravotník, archivář at.). V té- to souvislosti doporučujeme co nejrychleji obnovit Sdružení přátel Junáka.

5. Výchova rangers a roverů jako budoucích vedoucích

Potřeba roverského programu je dnes zcela ne- zbytná. Doporučujeme všem výchovným jednot- kám, aby zájemné vytvářely roverské družiny či kmeny. Vůdce roverských kmenů vedme k tomu, aby mezi členy vyhledávali pedagogicky i organi- začně vhodné jedince, kteří by se v krátké bu- doucnosti mohli stát vedoucími dětských výchov- ných jednotek. Proto je potřebné, aby roverské jeřolky udržovaly živé kontakty se svými původ- ními oddíly, neodcizovaly se dětem a přebíraly některé výchovné závazky.

V roverské výchově neopomíjeme přípravu pro ro- dinný život a uvědomělé rodičovství. Pozitivně využíváme jednu ze základních tendencí tohoto věku „Jít proti proudu“ a tuto potřebu převádíme do pozitivních činností v duchu hesla „sloužím“.

6. Rodinný skauting

Pozitívka: Tímto pojmem nerozumíme jen vý- chovu dětí ve věku raném, ale v prvé řadě vy- tváření programu pro mladé rodiny, které se do- časně nemohou věnovat přímé práci ve výchov- ných jednotkách.

ně s vedením GILD (rakouských oldskautů), kteří rodičům zajišťují bezplatné ubytování u soukromé osoby ve Vídni, proběhně se zejména o případ u Prof. MUDr. Millesioho, zprostředkovali setkání s rakouskou televizí, podporovali rodinu během pobytu v Rakousku. Prostřednictvím rakouských GILD se do akce zapojili i skauti z Lucemburska.

Pro případ potřeby byla zajištěna ještě další fi- nanční pomoc ve Švýcarsku. Vše bylo připraveno tak, aby rodiče i chlapci měli předpokladěné fi- nanční prostředky na operaci včas k dispozici.

Prof. MUDr. Hamro Millesio, hlavní operátor Vídě- ské 1. neurochirurgické kliniky však začal Jirku do vědeckého programu a operace i nezbytný pobyt chlapce v nemocnici byly zdražily. To bylo rodičům sděleno až při nástupu na operaci.

Chlapec podstoupil dvě operace, první hned po nástupu 8. 1. 1993, při které mu oddělili nervy, které ovládají levou zdravotnu paži. Týden lékaři rukou pozorovali a protože měla zachovávat všech- ny funkce v původním rozsahu, přistoupili dne 14. 1. 1993 ke druhé hlavní operaci, při které mu pomohl nerv z nohou a z pravé postižené strany nervového systému. Operace trvala 14 hodin.

Celkový pobyt v nemocnici ve Vídni trval necelý měsíc. V současné době chlapec již chodí do školy a na doporučení Prof. MUDr. Millesioho provádí rehabilitaci v Kolínské nemocnici. Jednou měsíčně je- ždí s rodiči na prohlídku do Vídě. Protože je léčba a rehabilitace po takovémto těžkém úrazu dlou- hodobou záležitostí, nelze stanovit dobu léčby ani případné náklady, které s tím ještě vzniknou.

My, rodiče, děkujeme všem bratřím a sestřím, jednotlivcům, oddílům, střediskům a okresním ra- dům, ústřední radě Junáka, 1. ZS v Kolíně a všem ostatním zúčastněným dárcům – jednotlivcům, organizacím a podnikatelům za pomoc, která nám umožnila konkrétní jednání se zahraničními odborníky.

Velmi si této pomoci a solidarity vážíme.

Rodiče Libuše a Jiří Hladíkoví

Založení nadace Akeřův fond bratrství

Okresní rada Junáka v Kolíně rozhodla po pro- jednáni s hlavními dary založit nadaci AKELOVA FONDU BRATRSTVÍ a tuto registrovat u Okres- ního úřadu v Kolíně.

Sídlo nadace: Kolín, kontaktní adresa: Jan Ská- lech, Tisovce 901, Kolín II, 280 02 (správce nadace)

Cil nadace: podpora zdravotně postižených dětí a mládeže

Zdroj nadace: příspěvky skautských středisek a oddílů, příspěvky organizací pracujících s dět- mi, příspěvky podniků a jednotlivců, příspěvky státních orgánů a obcí.

Způsob použití prostředků nadace: Z finanč- ních prostředků budou poskytovány příspěvky členům Junáka, eventuálně dalších organizací, které se k nadaci připojí, a to hlavně dětem a mládeži, na krytí nákladů spojených s léčbou, rehabilitací nebo nákupem léků.

O podporu z prostředků nadace může žádat or- ganizační složka s právní subjektivitou. Žádost musí být doplněna lékařskou zprávou. Finance budou poskytnuty organizaci, která zpěně doloží jejich vyčerpání. O výši příspěvku rozhoduje sprá- va nadace.

Bankovní spojení: Česká spořitelna a.s. Kolín, č.ú. 19-11850-158/0800

Z UPRCHLICKÝCH TÁBORŮ NA TÁBORY SKAUTSKÉ!

Skupina pro humanitární akce a programy, která připravovala a organizovala pomoc pro oběti vál- ky v bývalé Jugoslávii pod heslem „Zachraňme životy příštích skautů“ se na v š obrací s další- nálevou výzvu: umožněním na svých skaut- ských táborech pobyt dětem uprchlíků, kteří dnes žijí ne území České republiky. Domnívá- me se, že pobyt mezi českými dětmi jim pomůže lépe se přizpůsobit v novém prostředí, že mezi akauty mohou nalézt přátelství jakého se jim jinde nedostává, že zážitky z tábora pomohou překryt mnohdy děsivé zkušenosti doby zcela nedávne. Pokušíme se zajistit i prostředky, abychom se mohli o ně na našich táborech postarat. Odbor MV pro uprchlíky přistihl úhradu nákladů na jejich stravu, podarí se nám snad pokročit i náklady na jejich dopravu. Počítáme ale s tím, že budeme muset pro ně obstarat a zaplácit jim základní lázeňské vybavení – zejména spací pytle a ka- litny. Snad na tuto akci přispějí některé další státní instituce, když ne – dokažeme to sami. Vi- me, že máme těžkosti se zajišťováním prostředků na lábory, přesto ale nejsme tak chudí, abychom si nevšimli, že jini jsou ještě potřebnější.

Nepodhodíme to, pro vedoucí táborů bude zname- nal i spousta výchovné práce navíc – tyto děti neprošli ani základním cvičením v našich oddí- lech, mnohdy jim bude činit poize i dorozumívání v češtině. Je pravděpodobné, že ofešné zážitky,

Kterými některé prosby, zanechaly následky i na jejich chování. Počítáme s mimořádným (podobným nebo jednodušším) seminářem pro vedoucí těch klubů, kde uprchlí lidé budou. Pokusíme se zajistit odborníky, kteří budou moci poskytnout praktické informace o tom, jak k těmto dětem přistupovat.

Děti ve věku 7 – 15 let je v uprchlických táborech v ČR kolem čtyř set. Většina řečtů těchto táborů, se kterými jsme akti konzulovali, se domnívá, že zájem bude velmi vysoký. Je tedy zapotřebí vytvořit na našich tábořích dostatek volných míst. Uvědomujeme si, že středečkám zbyvá na rozhodnutí jen velmi málo času, i když o tomto projektu jsme informovali všechny zastupce okresů již na jarním kongresu. Ti přišli, že budou sídliště informovat.

Pevně věříme, že dobře pracující sídliště budou schopna na svých tábořech skupinu několika dětí přijmout. Někde třeba jen dvě děti (to je minimální počet), jinde snad více.

Vyzýváme všechny sídliště, která mají zájem se jakýmkoliv způsobem do této akce zapojit, aby se nám co nejlépe ozvala. Konkrétně sestavu Ivu Mackovou na ústředí – buď písemně na adresu Senovážné ul. 24, 116 47, Praha 1, nebo telefonicky na čísle (02) 22 82 48 nebo 21 49 282.

Za skupinu pro humanitární akce a programy Ivu Macková (NDK)
a Tomáš Řehák – Špatník (NCHK)

JARNÍ KONGRES JUNÁKA 27. 3. 1993 – Zpráva o jednání sekce o přípravě a výchově vůdců

(předsedá V. Břicháček, P. Hájek, V. Řehák, J. Řehák a O. Váňka).

Jednání se účastnilo kolem 80 sešest a trafil za všech regionů, různého věkového složení i různého postavení v Junáku. Jednání probíhalo ve 4 paralelních skupinách a mělo po celou dobu debatační charakter. Cílem bylo vyslechnout názory všech účastníků jednání – ať již osobní či reprezentující širší limy – vzájemně je podpořit a hledat společná řešení – ať jednotlivá či alternativní. Účastníci tento zájem přijali, jednání věcné a i při časnosti odlišných názorů usilovali o vzájemné pochopení a o hledání společných závěrů. Pracovní styly jednání by produktivní, odpovídali skautskému duchu a souhlasili, že by měl být zaveden či ještě rozšířen jako základní metoda práce i při budoucích konferencích. Jednání

v plénu výborně měli omezi na nezbytné minimum.

Účastníci měli k dispozici již předem rozestavěný úvodní text jako první podklad pro debatu. Jednání bylo jen stručně uvedeno naznačením stylu práce. Z dodaných písemných podkladů byly přetisky vy pasáže z dopisů br. Fanderlíka, Kufery a Mršose, které se týkaly našeho tématu. Během jednání jsme dostali stanovisko ekologické skupiny k výchově vůdců, předkládáme je oběma účastníkům.

Modernizaci jednotlivých skupin měli k dispozici seznamy cca 20 tematických okruhů či otázek, ke kterým se zaměřovala debata s tím, že mají volnou ruku i k formulaci dalších problémů. Bylo doporučeno, aby jednotlivé skupiny postupovaly při probírání tematických okruhů v různém pořadí a bylo tak zajištěno, aby byly všechny probírány, i když třeba jen v některé skupině.

V debatách zanešlo mnoho hesel, zejména ušlechtilých o pozitivní řešení současného stavu výchovy vůdců. Formulovat závěry přímo na místě bylo obtížné a proto plénum pověřilo modernizéry spolu s předsedou sekce, aby sestavili závěry až po skončení konference a při tom respektovali náměty ze všech skupin. Naše závěry nyní předkládáme:

1. Příprava vedoucích

Poznámka: vedoucím rozumíme činovníka – ženu či muže – který vede roj, smečku, oddíl či kmen bez ohledu na získanou kvalifikaci.

a) Výchova a vzdělávání není a ani nemůže být uzavřeným celkem. Kvalitativních výkonů a výkonů stále ještě není ve většině oblastí dostatek, někdy se ale začíná potřeba naplňovat. Vyhledy do budoucna jsou poměrně dobré – zejména díky vlastním „odchovcům“.

b) Doporučujeme doordnat dva stupně výchovy činovníků (čekaletský stupeň-vůdcovský stupeň). Některé skupiny považujeme za vhodnější než dosavadní užívání pojmu zkouška.

c) Činovnícké kurzy šesno druhu by mohly být spíše pro oba kmeny, stejně tak i zkoušky. Přitom předcey by byly vždy společně žena a muž. Naléhavě doporučujeme, aby se sledovitly předpisy pro oba kmeny a řádně obe nachechcva, aby se o to zaslala – nejlépe snad vytvořením společné „ad hoc“ komise. Spolupráci obou kmenů při přípravě vedoucích – při přímém respektování specifických požadavků po stránce obsahové – považujeme za nezbytnou.

d) Usilujeme, aby vzdělávací kurzy měly v prvé řadě motivační charakter. Zastaralo se školské představení, do programu se očíslaly debaty o řešení výchovných či metodických otázek a to za aktivity spolupráce všech účastníků. Počet účastníků by neměl být větší než 20. „Vedení kurzy“ nahrazujeme co nejvíce vkleidovými soustředěními, která se již mnohokrát osvědčila.

e) Pravidla pro pořádání všech typů zkušeb by měla být co nejnepřísnější a obsahovat spíše doporučení zkušeným komisi, než striktní nařízení. Zkoušky neměly mít školský charakter a vedle je spíše rozložena, přiměřenou k okolnostem i možnostem toho, kdo je zkoušen.

f) Naproti tomu doporučujeme: věnovat velkou péči samostatnému písemnému práci. Rozšířit jejich tematickou, ale vůbec ponechat na uchaře. Oceňujeme mnohem více původnosti a tvořivosti, než formální dokonalost. Písemné práce dobře archivujeme, jejich seznamy podchycujeme a nejlépe publikujeme ve skautském tisku.

g) Do kursů zařadit informace o:

- základních manažerských a skautských informacích,
- sociálně třídních faktorech ve vývoji dětí,
- metodice spolupráce s rodiči,
- základních etických a praktických výchovkách,
- dostupných pramenech literatury skautské, obecně výchovné i o bezpečí pro děti.

h) Pokud se jedná o právní, hygienické či ekonomické předcey, zdáme o jejich pravidelné doplnování při důležitých změnách. Aktuální jsou informace o zasedáních a možnostech sponzorování výchovné činnosti.

i) Čekaletský stupeň by měl být především zárukou, že přisluhy činovník, děť nepoškozí. Má prokázat, že je schopen organizovat život oddlu, dobře se vyjadřovat, děť zaujmout a připravit program. Odborné znalosti v rozsahu II. stupně jsou nezbytné. Hledáme cesty, jak ověřit morální a zdravotní způsobilost čekaletů. (Např. povolení od lékaře nemusí ještě samo nic dokazovat.)

j) Čekaletský stupeň by se neměl odvíjet od teoretické formální zkoušky. V ideálním případě by se měl přelidlovat na základě dosavadní práce a jejího pečlivého zhodnocení; podmínkou by zůstala písemná práce. Stupeň by přiznával vůdcovi čekaletka po poradě s vůdcem oddlu, ve kterém čekaletka pracuje. Dosavadní podmínky k přihlášení na čekaletskou zkoušku (účast na táboře, vedení družiny) nemají jako doporučení. Čekaletské období by v ideálním případě mělo činovník absolvovat ještě před přelidlovací tak, aby po osmáctém roce již mohl získat vůdcov-

ský stupeň. Mezi získáním čekaletského a vůdcovského stupně by měl uplynout alespoň rok. Ruk by měl uplynout i před čekaletským stupněm – to jsou chronometry dva roky přípravy. i když průměrná doba výchovného působení činovníka v oddlu nelzeva mnohdy přitř doba, nedoporučujeme dobu přípravy zkracovat.

k) Činovníci akt převzetí právní zodpovědnosti za své konání mlaže, jakýsi institut smlovy mezi činovníkem a sídlištěm. Dnes to platí na nezvykle, ale v budoucnosti se bez tohoto kroku nedojdeme.

m) Pracovný návrh ORU v Táboře o propození I. S. a vůdcovských zkušeb předkládáme k úvaze NCHK a odboru I. S.

n) Získáním vůdcovského stupně výchova činovníků nekonečí. Doporučujeme zavádět v rámci okresů či jiných útvarů občasná seminární setkání vůdců, vůdců a jejich zářadků. Do programu je užličné zahrnovat rozpravy o kladech i zápor- ných výchovných zkušenostech, dle temata obecně výchovná a to třeba i s přizváním odborníků mimo inu. Speciální poznosti věnovat metodice mavení výchovy a úvahám o praktickém zavádění duchovní dimenze do každodenní výchovy a to jak po stránce obsahové tak i metodické a s ohledem na věk dětí i na jejich celkovou vý- zřost. Kurzy by neměly být povinné, ale jejich nářní musí být tak zajímavé, aby činovníci sami měli zájem o účast.

Ukazala se potřeba orientovat se v základních výchovných prstolích mlaých vedoucích a proto připraví vhodný doazník, a rozesel jej nejlépe prostřednictvím časopisu Skauting.

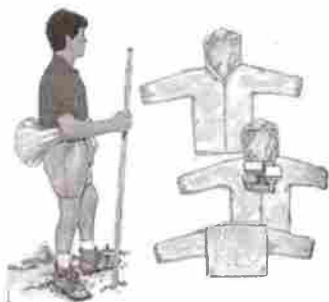
2. Tábořové školy (kursy I. S.)

Poznámka: Tábořovou školu rozumíme zhruba ředění setkání, určené pro mladší činovníky, rangery, rovery a další naděje jedince.

Objevila se všeobecná shoda, že je potřebné přelidat co nejvíce kursů pro všechny zářence, kteří jsou motivováni pracovat s dětmi a mají možnost se školy účastnit. Toho věkovou hranici stanovila na 16 let (s použitými výjimkami) a k účasti vřadovat pouze doporučení sídliště. V tomto směru si velmi ceníme iniciativy NDK, které již letos řadu kursů podotlo. Zkušenosti získaných na kurscech pro rovery.

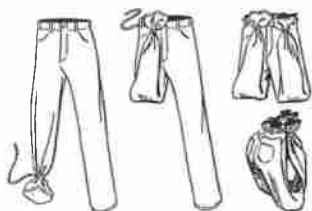
Na tábořových školách doporučujeme klást hlavně důraz na vytváření přátelského prostředí a záměrně psátování skautského ducha. Dále se vřadovat praktickému procčování dovedností tábořnických, sociálních a sebevzdělávacích spolu

TÁBOROVÝ INSPIROMAT

Jak si nouzově udělat ledivku a batoh z větrovky, resp. kalhot.

Převzato z The Boy Scout Handbook

Skauting, škola a obludárium

Na skautském táboře zřízeno obludárium. Zaplněno hejkaly z pařezů a rákosu, dinosaury z kamenů a bláta, hady z pokroucených kořenů a havětí vůbec. Navrženo, aby obludárium mělo ředitele. Tento budiž vybrán konkursem. K ohničku v tee pee usedli kandidáti i diváci a vůdce tábora počal klást otázky. Klání zůstávalo dlouho nerozhodnuto, až vůdce v nouzi vypálil úkol nejtěžší: „Vnitřní řád obludária, Oblud 1/3, strana 24, odstavec druhý, cituj.“ Vymrštil se okamžitě dosud podceňovaný bratřík, o jehož školním prospěchu bylo lze pochybovat a bez zakotání valil odpověď: „O obludy je nutno pečovat, čistotu vodu jim třikrát denně vyměňovat...“ Prostě z paměti odříkával text, který nikdy NEEXISTOVAL, byla to jeho a vůdceva improvizace. Známý jedničkář, hoch obdařený neobvyklou pamětí, zůstal sedět s otevřenou pusou. To neznal, to ve škole neprobírali.

Proč obtěžuji s tímto příběhem? Protože století, do něhož se řítíme, už nebude století pochodujících encyklopedií, nýbrž století tvůrců. Už nebude rozhodovat, kdo zná víc informací, ale kdo je dokáže lépe utřídit a využít. Jestliže školství se tomuto poznání dosud vzpírá, skauting budiž prozíravějším. Skautík nemusí znát 50 mapových značek z paměti, ale měl by podle mapy dojít k cíli. Značky si pak vyhledá v legendě. Tak schválně, jak se v turistické mapě značí obludárium? – jež -

I na malém potoce lze vytvořit poměrně velkou louži.

Foto František Bobek

Tajný přítel je hra, která se vejde do programu každého tábora. Dokonce i když se vám zdá, že plánovaný program je naplněn až přes okraj. Do našeho oddílu ji přinesly skautky z Litomyšle, které byly hosty na našem loňském táboře.

Tajný přítel aneb Hra navíc

Byla jsem s ostatními vedoucími spíš nedůvěřivá, když naši hosté přišli s návrhem přidat k táborovému programu ještě jednu dlouhodobou hru. Ovšem když nám dívky vysvětlily pravidla, všechny naše pochybnosti zmizely.

Hned v jednom z prvních táborových večerů vůdkyně na chvíli přerušila večerní zpívání u ohně krátkým vyprávěním o antické tradici Olympijských her (to byl námět táborové hry) a navázala několika větami o významu přátelství mezi národy a o síle kamarádství mezi jednotlivci. Cíle povídání uzavřela trochu tajemně: každá z vás zde bude mít tajného přítele, někoho, kdo se bude snažit vám pomáhat, všimne si, že jste v úzkých, prokáže drobnou službu. A každá z vás bude naopak mít svoji chráněnkyni. Ale nezapomeňte, vše je tajné. Až do konce tábora se nesmíte dát poznat. Potom jsme si

z klobouku, ve kterém byly připraveny lístečky se jmény každé z nás, vytáhly (samozřejmě včetně vůdkyně) každá jeden. A to bylo vše. O hře se v dalších dnech už nijak zvlášť nemluvalo. Ve stanech se však od té chvíle záhadně objevovaly drobné pozornosti: malá kytička, hrst borůvek v misce z březové kůry, nakreslený obrázek, zajímavě zbarvený kámen a někdy třeba také bonbón nebo kousek čokolády. Bylo možné vidět skautky, jak v poledním volnu zaujatě tvoří nějakou drobnost, borůvky a maliny se náhle sbíraly spíš do hrnečků než do pusy. Celý tábor provázela atmosféra ohleduplnosti a kamarádství. Až při závěrečném ohni jsme se znovu ke hře vrátili. Každý mohl říci několik vět o tom, zda a jak se projevili jeho tajný přítel, případně i vyslovit na někoho své „podezření“. Teprve v tomto okamžiku se tajný přítel mohl odhalit.

Nemyslím si, že loňský tábor se nám povedl pouze zásluhou hry. Nemyslím si ani to, že by podobnou hrou šel zachránit jinak pokažený tábor. Ale jsem přesvědčena, že každá snaha o vcítění se do potíží druhého, nebo jen pouhá všímavost a dobrá vůle jsou důležitými kámenky v mozaice pěkných mezilidských vztahů. A proto doporučuji – vyzkoušejte to!

Olga Vajnerová,

1. dívčí oddíl Holice v Čechách

Konstrukce jednoduchého kuchyňského přístřešku vyplývá z obrázku.

Chybí vám očko na plachtě? Snadná pomoc – v „kapsičce“ je kamínek nebo špiček dřeva.

TÁBOR – to je i pro ty nejmenší především život v přírodě. Aby se k ní vlčata a světlušky přiblížily a pochopily její zákonitosti, vybíráme pro vás několik námětů.

SVĚTLUŠKY, VLČATA A ŽIVOT V PŘÍRODĚ

S jakým programem tu začít? Jaké jsou vůbec děti v tomto věku? Především hravé, zvědavé, plné fantazie a spontánní iniciativy, nesmírně vnímavé k dobrému a zlému. Milují živé bytosti. Jsou neposedné, nabitě energií a touhou po pohybu, kterého mají, vězněné v panelácích a u televizních obrazovek, velký nedostatek. Nemají schopnost se dlouho soustředit, proto nemá smysl trápit je dlouhými a učenými výklady. Své první poznatky o přírodě si mohou skládat z drobných střípků jako pestrou mozaiku. Obvykle platí, čím jednodušší program, tím větší naděje na úspěch.

Na tábor bychom neměli zapomenout vzít výtvarné potřeby – čtvrtky, pastelky, křídly, vodovky... různé kartičky s obrázky, např. pexesa nebo hry vydané ČSOP (motýli, chráněné rostliny...), atlasy rostlin, hmyzu atd.

Domov, společenství domova

V kořenu slova ekologie se skrývá řecký výraz pro domov, společenství domova – ekologie zkoumá naše vzájemné vztahy i vztahy nás, živých bytostí k místu, v němž žijeme, k prostředí. Proč tedy nezačít ekologické programy právě na téma domov. Je úžasné, kolik citu a tvůrčí invence do svých představ o domově vedou děti nejmenší.

Můj domov. Usad'te se na klidném místě. Vysvětlíte světluškám, od čeho je slovo ekologie odvozeno. Povídejte jim o historii lidských příbytků, o tom jak se bydlí v různých končinách světa... Potom je vyzvěte, aby zavřely oči a představily si domov, v jakém by chtěly žít, a nakonec, aby ho namalovaly. Obrázky vystavte a hleďte, co je na nich společného. Povídejte si o tom, co v dnešních domovech dětem chybí, co jim tam připadá zbytečné...

Smyslové vnímání přírody

Skautský tábor je nasycen vůní prosluněné louky, pryskyřice a praskajících polen, zdrsni ruce neustálým dotekem se dřevem a hlinou. Takové smyslové vjemy se vryjí do paměti na celý život a nepochybně ovlivňují náš citový vztah k přírodě. Mohou být i prvními krůčky na stezce lesní moudrosti. Nejrušnějšími obměnami tradičních skautských her se můžeme učit poznávat a prožívat přírodu co nejlouběji.

Poznávání čichem. Zavažte světluškám oči a nechte je po čichu poznávat různé aromatické rostliny z okolí – mateřídoušku, řeřišnici, lipový květ, jehličí, mech, houby, lesní hrabanku, pryskyřici...

Můj strom. Rozdělte světlušky do dvojic nebo šestek. Jedna má vždy zavázané oči, ostatní ji odvedou za pořádného matení směru k vybranému stromu v lese a nechají ji, aby si ho dobře ohmatala. Potom ji odvedou zpátky a rozvážou oči. Pozná svůj strom?

Výtvarné hříčky

Jsou také příležitosti, jak prohlubovat smyslové vnímání přírody. Děti se při nich učí všimnout si, prožívat věci kolem sebe, rozvíjejí svou fantazii.

Malování. Radost z barev a neomezených představ, z toho, že se mohou umazat, rozlít vodu. Na stálém táboře jsou výborné co největší formáty čtvrtky, suché křídly na zvlhčený papír. Každé dítě dokáže vytvořit nádherný obraz fantastické krajiny nebo zvířete, na kterém nemá být ani místěčko prázdného papíru. I u dětí, kterým školní výtvarná výchova bere všechnu sebedůvěru, je při této technice úspěch jistý.

Táborové pohlednice. Rozdějte světluškám korespondenční listky nebo nařezané čtvrtky a nechte je pastelkami, voskovkami či vodovkami ztvárnit jejich dojmy z táborového života a z okolní přírody na pozdravy rodičům a kamarádům. Budete-li chtít tato díla vystavit, možná se vám to nepodaří, poněvadž než se naděje, skončí v táborové poštovní schránce.

Střípky poznání

Námětů na získávání prvních poznatků z přírody si lze vymyslet nepřeberně mnoho. Pro inspiraci uvádíme následující:

Táborové muzeum. Každá světluška se ráda pochlubí svým zajímavým nálezem z přírody, odliškem stopy, obrázkem či výrobkem. V žádném táboře by proto nemělo chybět alespoň pár políček a nástěnky chráněné alespoň malou stříškou, které by sloužily pro jejich vystavení.

Co patří k sobě. Nasbírejte v přírodě dvojice nebo skupiny věcí, jež k sobě patří, například listy a plody různých druhů stromů. Každé šestce předložte stejnou směs a odstavte závod, které z nich se podaří vše co nejrychleji správně rozřadit.

Kdo nalezne více druhů. Vypusťte děti, vybavené zápisníky a tužkami na 5 minut na louku, do lesa apod. Jejich úkolem bude nalézt a správně určit co nejvíce druhů.

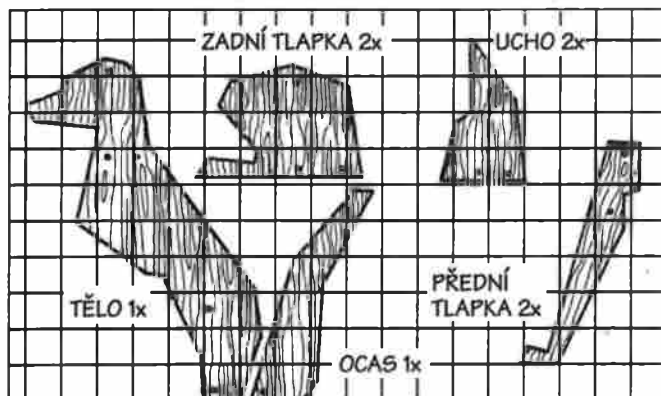
Chování živočichů. Vymyslete si veselé pohybové hry inspirované chováním různých živočichů. Vděčným námětem může být hmyz. Např. tápání – lovení předmětů z vody, pavouci – lov vlastnoručně upletenou sítí, mýry – noční honička za světlem... Hry probudí u dětí zájem o tyto tvory a učiní je přístupnější krátkému povídání o nich.

Průzkumy šestek. Vyslejte šestky společně na malé průzkumné výpravy, např. prozkoumat malý úsek lesa, potoka, břeh rybníka atd. Zadejte jim konkrétní úkoly, např. nalézt určitou zajímavost, příklady ochranného zbarvení, ulovit do sklenice a zakreslit zajímavé živočichy, které objeví ve vodě, tvar koryta, určit několik druhů rostlin na březích apod. Děti se při takových hrách učí nejen všimnout si, ale i radit se a pomáhat si.

Sherlock Holmes v muzeu. Místní muzeum se může stát bohatým zdrojem poznatků o přírodě a historii kraje, zvlášť za deštivého počasí. Nechte jednotlivce nebo šestky pátrat v muzeu samostatně. Zadejte jim úkoly jak vypátrat určitý exponát, význam určitého jména, obraz místa, v němž jste byli na výpravě... Ponechte na detektivech, jakou taktiku si zvolí, zda budou sami hledat, anebo zda je napadne ptát se.

Z práce Dariny Vystrčilové

UDĚLEJTE SI VLKA NA HŮL

Tvary vyřežte z prkna nebo překližky a na vyznačených místech spojte šrouby nebo čepy. Hotového vlka můžete namalovat, natřít matným lakem nebo napustit fermezí. Hodně zdaru!

Převzato ze zahraničních materiálů

CO JE EKOLOGIE?

V poslední době se slovo ekologie skládá ve všech pádech a připojuje ke všemu, kde se to jen dá. Co to vlastně znamená? Ekologie je slovo, které zavedl do vědy v roce 1869 biolog Ernst Haeckel. Jsou to dvě řecká slova: oikos – dům a logos – věda, znalost. Čili spojeno je to nauka o domově. V podstatě je to souhrn vztahů mezi organismy a jejich prostředím. Jinak se tomu také říká věda o životním prostředí nebo biologie prostředí. Ekologie se dělí dále na autekologii a synekologii. Autekologie se zabývá otázkami týkajícími se jednoho druhu (dubu, sýkorky). Synekologie se zabývá studiem celé skupiny jednoho druhu (dubového lesa, hejna sýkorek). Toto základní dělení je pak podkladem pro další postupná studia prostředí a jeho složek, zejména jejich vzájemných vztahů, které jsou někdy velmi složité a často těžko patrné na první pohled.

Mirko – Grizzly

Skaut a příroda

Zkusil jsem to vloni na jednom táboře s novinkou pro účastníky. Měli si vzít loď, kreslíci potřeby a pak se pomaloučku do slova „courat“ podél břehu. Všimati si všeho, co tam roste, jakou to má barvu, tvar květů, listů. A kreslit. Nejdrive měli plno námitek, že oni kreslit neumí, ale když pak večer předložili svoje „úlovky“, byly to právě takové kresby, jaké je třeba dělat. Jednoduchou čarou zachytit tvar květu, listu, vyznačit postavení listů na lodyze, případně podat stručnou zprávu, jak rostlinu našli, např. „Ježí přimáknutá na skále a nemá sílu se sama zvedat; dělá to celé polštáře; vylézá to ze škvr ve skalách“.

To jsou poznámky svědčící o dobrém pozorovacím pohledu na věc. Nechal jsem je loutat se s pramicemi několik hodin. Byli nadšení. To prý ještě nezažili. Prý se vždy jen jelo, polykalo kilometry – ano, to je náš způsob pobytu v přírodě: kilometry, razítka. Ale že kolem naší cesty je příroda, nevědní příroda. toho si nikdo nevšimne.

Kresby z Kormidelnické školy 1992
Foto Ladislav Sitenský

pokud mu to nikdo neřekne.

Česká země je malá, ale neobyčejně bohatá na krásy přírody. Žel, dnes strašně poničena všemi těmi technokratickými zločiny, páchanými na řekách, údolích, lesích, celých krajích (viz Severní Čechy). Přitom každý, kdo se umí dívat, při delším pochodu pozná, že vlastně každý

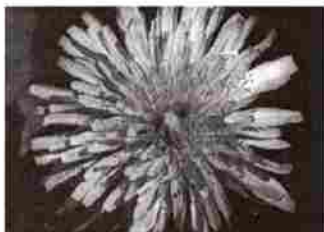

den prochází jiným krajem, s jinou podkladovou hominou, jiným tvarováním krajiny. Uvidí, že i ta samá krajina má spoustu tváří: za deště, při slunci, pod sněhem, na podzim, když se barví listy, či z jara, když celý kraj je prostoupen pásy a balíky zeleně všech možných odstínů. Pokusili jste se někdy spočítat všechny ty zelené odstíny? Znáte naše geologické zajímavosti? Víte kde jsou chráněné krajinné oblasti a co to vůbec je?

Ano, máme krásnou zem. Bohužel je dnes zaprodávána k bezohledným pokusům, které mohou skončit Černobylem se všemi hroznými důsledky. Ti, kteří to organizují jsou daleko. Těm by se v případě takového neštěstí nic nestalo, ale naše země a náš národ by zmizely.

Před skoro dvaceti lety vyhlásilo skautské světové ústředí novou skautskou činností Ochranu přírody, jak by se to mělo praktizovat vzhledem k šestému bodu skautského desatera.

Hnutí má dokonce pěkný znak, skautskou lilii, na které je umístěn medvídek panda, znak WWF – světového hnutí na ochranu divoce žijících zvířat, působícího při UNESCO. Ještě jsem ale tento znak v klubovnách neviděl, i když by tam měl patřit. U nás působí řada hnutí na ochranu přírody. Kdo má rád naši přírodu, měl by navázat styk s některou z těchto organizací a pomoci jim v jejich snažení ochránit Zemi před zánikem. Necitlivý a zhoubný přístup dnešního člově-

ka je způsoben Ekonothismem, to znáči: vše se dá a může koupit, prodat, jen když se vydělá.

Spněte tak nejen šestý bod skautského desatera, ale vřadte se i do mezinárodního hnutí na obranu Modré planety.

Mirko – Grizzly

ZAMYŠLENÍ NAD ZELENYM KRUHEM

Ve dnech 3.a 4.dubna letošního roku se na hradě Hellštyně u Přerova uskutečnila 4.valná hromada Zeleného kruhu. Zúčastnili jsme se jako pozorovatelé, abychom se blíže seznámili s tímto uskupením, které se už od konce roku 1989 pokouší zařadit ekologické aktivity u nás, a které by nyní mělo nahradit i nedávno zrušený Zelený parlament.

Má-li skautské hnutí pomáhat hledat mladým lidem dobrou stezku do praktického života, musí nutně reflektovat všechny aktuální a naléhavé problémy dnešní doby. A poněvadž chceme být hnutím otevřeným, a jelikož na všechno sami nestačíme, snažíme se hledat odborné zázemí a dobré spojení i mimo naši organizaci. Zelený kruh k tomu dává nepochybné příležitosti.

Dojem z prvního dne jednání valné hromady byl velmi příznivý. Dostalo se nám ujištění, že ZK je sdružením zcela autonomních subjektů, a že tedy například veškerá stanoviska jsou vydávána pouze jménem těch členských orga-

nizací, které s nimi výslovně souhlasí, nikoli jménem celého Zeleného kruhu.

Mýšlenka Zeleného kruhu je podle mého názoru dobrá potud, pokud Zelený kruh zůstane především místem pro setkávání, výměnu informací a názorů, a to pro co nejširší okruh zájemců, nikoli pouze pro zelené. Každá snaha proměňovat ho v jakousi zelenou pseudostranu, založenou na nejasné definovaném, kolektivním členství, by byla jen účelovým krokem, který by nejspíš zneužívali ti, kdo pro své názory nedokážou získat dost příznivců. Proto se rádi schovávají za ohromující seznamy organizací. K dobrým zvykům některých zelených totiž patří být současně členem co největšího počtu různých sdružení, takže potom jen Bůh ví, kolik se za oněmi desítkami organizací ve skutečnosti skrývá lidských duší.

S uplatněním principu „co organizace, to hlas“ máme nedobré zkušenosti už z doby, kdy jsme se chtěli podílet na formulování zásad tzv. eko-

logické výchovy, a kdy jsme jako zřejmý konkurent, i jako subjekt s občas odlišným pohledem na věc, byli takto ekovychovateli nakonec vytlačeni „z kola ven“.

Snad proto, že ekovychova skýtá dnes nejružnější možnosti příjmů. Vrátním se však zpět k základům Zeleného kruhu. Domnívám se, že jde o úsilí velmi užitečné, které stojí za to podpořit. Doporučuji všem střediskům, aby zvážila svou účast, neboť členem se může stát libovolná organizační jednotka. Především byste si však měli v kanceláři ZK objednat Zpravodaj ZK, který je velmi užitečným zdrojem informací. Teprve na základě zájmu a zkušeností středisek, a za většího zastoupení skautů v tomto uskupení, by podle mého názoru ústřední rada či sněm měly rozhodnout, zda se ke členství přihlásí i jménem celé organizace.

Kancelář Zeleného kruhu
vedoucí Marie Haisová
Lublaňská 18
120 00 Praha 2

Darina Vysrčilová

Medvídek panda s lilí?

Proč právě on se objevuje na okraji stránky Skautingu, na niž se hovoří o ochraně přírody? Protože je mezinárodně uznávaným symbolem skautské odborky ochrany životního prostředí, vyhlášené Světovou skautskou kanceláří.

Připravujeme pro vás do příštího ročníku přílohu, plnou námětů na činnost oddílů v přírodě. Hned v úvodním textu se dozvíte, jak se vlastně medvídek Panda na skautskou lilii dostal. A ještě spoustu dalších užitečných věcí si budete moci přečíst, když si nezapomenete příští ročník Skautingu včas objednat! (viz Skauting č. 8)

Poznámka – vyšívání znaků odborek jsou v prodeji v Junu Praha. Podmínky odborky všech tří věkových stupňů najdete ve Skautingu č. 5/1992 na straně 15 – 16.

Je dobře, když se mladí zabývají základními otázkami našeho hnutí a je správné, že ve Skautingu může každý v diskusi projevit svůj názor.

KDO JE SÁM BEZ VINY, AŽ PRVNÍ HODÍ KAMENEM!

Jako ve 4. čísle letošního ročníku br. Kumermann, jenž ve svém článku „S kým a jak o slibu“ žádal prozaření práv zakládajícího člena Světové skautské organizace – vždyť Svojsíkův Junák byl jedním z prvních jejích členů a nikdy ji vlastní vinou neopustil. Londýnské ústředí WAGGGS to uznalo, ženevský WOSM nikoliv. Nechme stranou otázku změny slibu i v případě, kdy bychom si z titulu zakládajícího člena mohli ponechat slib původní. Jsem přesvědčen, že změna je správná, jak to udělal i divčí kmen, protože náš současný slib je výrazem věr-

nosti základním principům skautingu. Pominu i problémy, jak a kdy obnovu práv zakládajícího člena WOSM prosazovat – to je dnes komplikováno rozdělením Českého a Slovenského skautingu.

V 7. čísle však br. Bárta v článku „Máme na to?“ zpochybňuje nikoliv právní, ale morální stránku nároku Junáka na postavení zakládajícího člena. Myslím, že na ně nemáme menší právo, než ostatní zakládající organizace na Západě, zejména proto, že jsme o ně padesát let poctivě zápasili. Bratři a sestry ve svobodném světě po celou tu dobu pracovali bez rizika, většinou i bez hospodářských problémů. Skauting zmodernizovali technicky i programově, stal se jim však také pouze možným, i když účelným vyplněním volného času. Nám se však za léta rezistence stal nutným celoživotním stylem.

Vzpomeňme na sestry a bratry, kteří pro skauting strávili nejlepší léta ve vězení. Žili tam z přesvědčení, že jsou členy světového bratrství a připravovali se předat skautskou štafetu dál. Toto duchovní spojení dávalo naději jim

a všem, kteří pokračovali ve skautské práci ilegálně, že budou jednou přivítáni ve světové skautské rodině jako poutníci po návratu z daleké cesty. Mnozí za ni obětovali život.

V historii tohoto zápasu byly ztráty a temná místa, ať už akčních výborů 1948, stranických skupin 1970 či aktivních pionýrských funkcionářů, to však nic nemění na skutečnosti, že hnutí přežilo se ctí. Ti, kdo ta hrozná léta neprožili, z dnešního pohledu snadno posuzují události, kdy několik lidí muselo rychle rozhodnout o osudu mnohých tváří v tvář všeho schopnému nepříteli. Pominu podstatný rozdíl mezi postavením Dánského království a Protektorátu, kritiku odsouzených dokumentů a jejich původců! Přijali jsme přece usnesení, že k hodnocení těchto věcí máme historickou komisi. Nehájím ty, kdo se skutečně provinili, tvořili však jen viditelnou špičku ledovce.

Jsem přesvědčen, že stálost ve smýšlení i činech osvědčily tisíce sester a bratrů, pro jejichž svědectví patří našemu hnutí důstojné místo na slunci. Jan Pisko

MÁME NA TO

Nemyslím, že by to nejdůležitější bylo, zda je nebo není český skauting zakládajícím členem WOSM. Důležitější je, že se tím Skauting zabývá. Nechci se plést do práce historiků a mohu tedy popsat jenom svůj pocit. Citím rozmrzelost. Čemu v době pomnichovské čelili představitelé Junáka, čemu se snažili zabránit a co se snažili zachránit, těžko říci. Avšak zavést „arijský paragraf“ a vyloučit bratry a sestry nevhodného původu byla a je hanba. A hnutí je samozřejmě zodpovědné za své představitelé. Jenže – to vše na naše postavení ve Světovém bratrství, na zakládající členství či nečlenství nemělo žádný vliv. Přešlo se přes to po válce k dennímu pořádku.

To co se stalo po únoru 1948 je jiná káva, tady už lze hnutí stěží z něčeho vinit. Ústředí Junáka násilím obsadili jacísi ju-

goslávští učni z Titovy mládeže, samozvané akční výbory byly ilegální. Fakt, že v nich fungovali i skauti komunisti je samozřejmě politování hodný, avšak i tak zůstává otázka, do jaké míry u nich působily nedostatky charakterové a do jaké míry šlo jen a žel o nedostatečné IQ...

Avšak nebyli to naši představitelé, nýbrž uzurpátoři. Hnutí jako celek stálo jinde. Světové ústředí, tehdy v Londýně – WOSM ještě nebyl založen, mělo o celé situaci i o vznikajícím ilegálním hnutí přesný obraz. Jeho hlavu, nástupce R. Baden-Powell a svého přítele J. S. Wilsona jsem informoval jednak přímo (pod krycím jménem Driver – nejméně jeden z mých dopisů se zachoval, br. V. Bricháček jej v roce 1990 v Ženevě viděl), jednak prostřednictvím jistého skauta, který vystupoval pod krycím jménem Bo Kärre (STB je znala, ale nevěděla o koho se jedná) a určitě jsem nebyl sám.

Osobně pak Londýn informoval skutečný představitel Junáka starosta br. Velen Fanderlík – s nímž jsem před jeho odchodem jednal v bytě jeho tchyně v Duškové ulici na Smíchově a dohodli jsme zásady ilegální práce – jak jsme věřili krátké – a další styk: trval až do mého zatčení.

Dnešní postoj WOSM je tedy určitým zklamáním. Navzdory tomu, že skautské hnutí trvalo doma – dokonce i v jáchymovských táborech – i v zahraničí, kde je zpočátku vedl řádně zvolený starosta, světový výbor v londýnském a pak ženevském bezpečí zrušil naše členství – prý pro neplacení příspěvku. I jeho postoj k naší exilové organizaci byl dle svědectví pamětníků – řekněme – rezervovaný.

Marek Bárta má právo se o tyto děje zajímat, ale chce-li odpověď na svou otázku – tedy: Máme na to.

Jiří Navrátil

Názory otištěné na této dvoustraně se nemusí vždy shodovat s názory redakce.

JAK SEHNAT MÍSTO PRO LETNÍ TÁBOR

Shánět místo pro letní tábor na poslední chvíli není dobrou vizitkou žádného vůdce. V době, kdy vyřízením restitučních nároků došlo k výrazným změnám vlastnictví, je to úkol téměř nesplnitelný. Hygienické předpisy jej nijak neulehčují.

Mnozí zadatelé v důsledku neznalosti předpisů stráví zbytečně mnoho hodin na cestách „od čerta k ďáblu“. A přitom lze použít metodu, která je zjednodušena na nejméně možnou míru.

Stále ještě je v platnosti zákon o lesích číslo 61/1977 Sb. a hlavně zákon číslo 96/1977 Sb. Tam v § 18 je sice uvedeno zcela striktně, že „v lesích je zakázáno... rozdělovat ohně a tábořit mimo vyznačená místa“, ale v dalším odstavci je zákaz zmírňován: „Orgán státní správy lesního hospodářství může po vyjádření uživatele lesů

povolit výjimku“. Tímto orgánem je zpravidla referát životního prostředí příslušného Okresního úřadu, do jehož zájmové oblasti vyhlášené tábořiště katastrálně patří.

Jak tedy postupovat?

V loňském roce došlo k podstatné změně. Nástupnickou organizací bývalých Státních lesů se staly Lesy České republiky (LČR). Většinou tam, kde kdysi sídlily Lesní závody, jsou dnes Lesní správy LČR. Spravují však jen lesy ve vlastnictví státu. Vedle nich jsou dalšími vlastníky fyzické osoby, obce a šlechta a potenciálními vlastníkem je i církev.

Dříve než tedy navštívíte referát životního prostředí OÚ, zdejte si za současným vlastníkem a požádejte jej o písemný souhlas se zřízením letního tábora.

Nevíte-li, kdo je současným vlastníkem, je možné požádat o jeho identifikaci zmíněné Lesní správy. Protože jsou povinnou osobou, která lesy vrací původním vlastníkům, mají k dispozici veškerou po-

zemkovou evidenci. Převážně se setkáte s pochopením.

Tepře s tímto písemným souhlasem se vydejte na uvedené referát životního prostředí. Rozhodují o souhlase s tábořením za všechny vlastníky!

Vaše žádost by mohla být zamítnuta z různých důvodů. Pokud jimi budou zájmy ochrany přírody, ekologické ušlechtilosti krajiny, požární exponovanosti území či vodohospodářské zájmy – není odvolání!

Vedle pracovníků LČR (lesní správci, revírníci) se můžete setkat s dalšími lesáky působícími v lesních akciových společnostech apod. Ti však s umožněním táboření nemají nic společného. Jsou pouze dodavateli prací na základě uzavřených smluv.

Jedna rada na závěr: Shánějte tábořiště v dostatečném předstihu, vytvořte si trvale dobré vztahy s pracovníky LČR, informujte se navzájem. A máte po starostech!

Ing. Josef Novák–Grizzli

Šokující sdělení v televizním vysílání 29. ledna: „podle provedeného výzkumu je zájem lidí o podíl či účast na společenské (vč. politické) aktivitě na 32. místě v pořadí zájmů!“ Jak jsme na tom mezi námi, skauty? Průzkum jsme neprováděli, ale posuďte sami:

NEMÁME ZÁJEM...

(slovo do vlastních řad)

1) Náčelnictvo kmene dospělých připravilo na 17.-18. října 1992 seminář na téma „Skauting a rodina“. Oznámení o tomto semináři bylo ohlášeno na V. sněmu Junáka a později publikováno v Junáku hlásí. Seminář byl určen pro vůdce a činovníky nejen kmene OS, ale i pro R&R a další. V přednáškách a diskusích se počítalo s otázkami sexuální výchovy, přípravy mladých lidí na rodičovskou roli, program mladých rodin s dětmi atd. Byla zajištěna úhrada cestovního i příspěvek na stravování účastníků. Vzhledem k limitované kapacitě (cca 30 osob) byly od zájemců požadovány předběžné přihlášky. – Zhruba týden před konáním semináře byli přihlášení tři (!) zájemci – seminář byl tedy odvolán. Že by právě otázky budoucích a mladých skautských rodin, období, kdy se věnují malým dětem, kontinuita jejich další skautské činnosti, zkušenosti ze společností mladých skautských rodin, problémy sebevýchovy v ta-

kovém společenství – byly již tak jasné a prozkoumané? Ve světě je těmto otázkám věnována ohromná pozornost, jde totiž o budoucnost. U nás ne?!

2) Na 21. listopad připravilo NKD seminář na téma „Drogy – smrtelné nebezpečí“. Jednotlivé kapitoly semináře byly zajištěny významnými odborníky pro danou tematiku, vesměs z řad skautů: prim. MUDr. P. Mareček, CSc., MUDr. Oskar Andrysek CSc., MUDr. Petr Popov, a byly zaměřeny především na prevenci, její metodiku a způsoby výchovy. Konání semináře bylo publikováno v Junáku hlásí, plakátováno na ústředí i na podzimním kongresu (mimoř. sněmu) a tamtéž rovněž veřejně znovu vyhlášeno, letáky byly prostřednictvím PRJ rozeslány do všech pražských obvodů a středisek. Účast nebyla limitována, neboť byla zajištěna posluchárna lék.fakulty na Albertově s dostatečnou kapacitou. Semináře se zúčastnilo (kromě přednášejících) deset (!) skautů a skautek, z toho ani jeden (kromě členů pořádajícího NKD a ÚR) z činovníků či oldskautů z Prahy! Zřejmě v Praze nebezpečí alkoholismu či drog nehrozí a kouření je pro ně problémem mizivým (jen mi poněkud vadí pomýšlení na otevřené prostory foyeru v Lucerně při 5. sněmu v dubnu 1992!)

3) Do třetice všeho špatného: 18. ledna se konal první večer celoročního cyklu „Vývoj české kultury“, opět na Albertově, určený nejen (i když hlavně) R&R, nýbrž

i všem dospělým skautům a skautkám i činovníkům. Posláním tohoto cyklu je naznačit a vyloučit duchovní základy české kultury a českých dějin, přinést náměty pro praktickou činnost (metodiku, programy pro oddíly, kmény a kluby). Jednotlivých témat se znovu ujal přední odborník ze skautských řad. Cyklus navazuje na pořádání „pondělků na Albertově“ a jeho zahájení bylo publikováno v časopise Skauting (4., 5. a 6.). Prostřednictvím PRJ se informace měla dostat na všechny ORJ a střediska v Praze. Avšak „Praha caput regni“: první přednášky se zúčastnilo dvacet (!) posluchačů, z toho šest z řad organizátorů (náčelnictva ChK a OS) a dvanáct roverů. Z pražských činovníků dva mohykáni. Ani na dalších pokračováních cyklu to není lepší.

A tak mi napadá: Kéž by naše vlastenecké řeči (a sliby!) se nám do skutků promítnouti ráčily! Nebo by bychom měli všichni po čtyřiceti letech intenzivní internacionální výchovy tak dokonale znát, že nám již netřeba dále rozvíjet vědomosti o duchovních pramenech české kultury a státnosti?!

4) Po zdařilém srazu zpravodajů a vůdců OS v Brně 6. 3. a aktivitách jihočechů proběhlo setkání zpravodajů a vůdců OS v Praze dne 16. dubna. Pláte se na účast? Všeho všude 15 činovníků.

Takže, jak jsme na tom, sestry a bratři? Kdo přijde příště, a kdo odpoví?

Vlk

Odpouštět a nežít v sobě zlobu jsou prostředky k nápravě ostatních. Pomstou, odplatou nebo hněvem nemohou být křivdy odčiněny. Zlo může být vyloučeno jen dobrem. Pomsta může zplodit jen novou křivdu nebo prodloužit již trvající nepřátelství. Shovívavost a odpouštění jsou potřeby k nápravě ostatních.

Konfucius

Ze zprávy o spanilé jízdě na jižní Moravu, kterou nam bratři zaslali, vyjímáme tentokrát dvě diskutované otázky...

Příprava stanov

Práce stanovové komise má velký časový skluz. Navíc místo řešení zásadních otázek po projednání v okresech a oblastech se pustila přímo do paragrafového sestavování stanov. Protože stanovám má být věnován podzimní kongres, je třeba skutečně urychleně rozestat okresům navržené varianty, aby se k nim mohly vyjádřit. Před vyjasněním základních zásad nemá sestavování paragrafů smysl.

(V současné době jsou výsledky práce stanovové komise předloženy k posouzení ústřední radě a náčelnictvům. Pozn. red.)

Diskusní příspěvky a podněty ke stanovám, zaslané redakci Skautingu budou průběžně zveřejňovány...

Komunikace a informovanost

Nedostatkem v této sféře byly v minulosti jedním z hlavních důvodů nedobrych vztahů ústředí a JmKRJ, později JmO. Po V. sněmu ústředí projevuje velkou snahu o odstranění dřívějších nedorozumění a činovníci JmO to upřímně vítají. Za základ dobrých vztahů účastníci považují trvalou vzájemnou komunikaci. Nejdůležitější a nenahraditelné jsou osobní kontakty. Oblasti a okresy mohou plně využívat nabídku tzv. spanilých jízď redakce Skautingu, ale také zvat konkrétní osoby na své porady a akce.

Dopisování je někdy nevyhnutelné, ale obsahuje riziko nedorozumění, a jiné. Přesto je nutné, aby ústředí nenechávalo

zejména dopisy okresů a oblastí bez odpovědi.

Třetí způsob komunikace je psaní příspěvků do Skautingu. Je to způsob nejméně operativní, ale má velkou výhodu seznámení s širokým okruhem činovníků...

Závěr

Při mnohahodinovém jednání byla prodiskutována řada dalších otázek, které nelze všechny podrobně popsat. Shodli jsme se, že takové setkání je nejlepším prostředkem pro vyjasnění názorů a pro vytvoření dobrých vztahů do budoucna.

Jenda Stöhr

A jak je to u Vás?

K dalším aktuálním otázkám se postupně ve Skautingu vrátíme! pozn. red.

Ad... SPANILÉ JÍZDY

V 5. čísle vyzvala redakční rada Skautingu okresy a regiony k setkání činovníků s jejich zástupci.

V březnu se první a zatím jediná „spanilá jízda“ uskutečnila. Ti z redakční rady, kteří se již zúčastnili, nejednali tam a nevyjadřovali se k diskutovaným problémům z pozice svých funkcí v ústředních orgánech Junáka, ale jednali jménem poradního orgánu časopisu, případně vyslovili v debatě své vlastní názory. O výsledcích jednání jsme krátce infor-

movali v 7. čísle. Proč krátce?

Domníváme se, že naše „spanilé jízdy“ mají za úkol hlavně zmapovat otázky, které zajímají skautskou veřejnost, a zabývat se jimi postupně v našem časopise podrobněji. Zvláště ukáže-li se, že mají obecnou platnost.

Neřadí bychom konkrétní rozebírání místních problémů, neboť ty jsou jistě pro každý region jiné, specifické, a jejich řešení nelze aplikovat stejným způsobem všude. Naopak bychom se rádi zaměřili na objasňování výchovných problémů, neboť si myslíme, že Skauting má sloužit ze-

jména mladým vedoucím jako metodický materiál a nesmí se stát arenou, v níž si starší činovníci budou řešit osobní spory. K vyjasňování rozdílných názorů navrhuje proto redakční rada i jinou možnost, než jen „spanilé jízdy“ nebo diskusní stránku časopisu. Pracovně jsme ji nazvali DISKUSNÍ KLUB. Představujeme si jej jako občasná setkání představitelů skautského hnutí s odlišnými názory.

Tak co? Máte také zájem? Ozvěte se nám?

redakční rada

JUN PRAHA

Jaké byly začátky Junu po obnově Junáka v roce 1989?

Jun jako hospodářské zařízení Českého Junáka začal působit v březnu 1990 při tehdejšímu ústředí ještě v Kořenského ulici na Smíchově, pak se přestěhoval do prostor na Gorkého náměstí, kde se začalo s prodejem základních krojových součástí a odznaků – všeho, co jsme v té době dokázali zajistit.

V červnu se nám dohodou s ORJ Prahy 7 podařilo získat místnosti nynějšího JUNu v Haškově ulici. Celý objekt byl dost zdevastovaný, ale díky příslušnému bratrskému úsilí pomoci a chuti do práce se během čtrnácti dnů vytvořilo prostředí, které je dnes. Pulty z krajinek, nové elektrické vedení, vymalování, položení podlahy ... Dnes se díváme na termín dvou týdnů na zřízení prodejny jako na velký zázrak...

Bratr Petrášek (vpravo) na V. sněmu s ředitelem JE M. Husákem

Proč již není JUN hospodářským zařízením Junáka?

Ze zákona jsme byli, stejně jako hospodářská zařízení všech dalších organizací, povinni se přeměnit na společnost s ručením omezeným. Jediným zakladatelem a vlastníkem JUNu je ústřední rada Junáka.

Jak je to s chráněným znakem Junu?

Osvědčení na ochrannou známku je vydáno patentovým úřadem, a to jak na

původní lilii, tak na lilii v trojlístku, schválenou sněmem v loňském roce. Pokud by někdo chtěl tento znak použít na svých výrobcích, je povinen vyžádat si náš souhlas a platit sjednanou částku za užití. Toto je opatření především proti výrobcům suvenýrů a jiných výrobků, jejichž prodejem by se chtěli obohatit na úkor skautů.

Proč je majitelem ochranné známky právě JUN a ne ÚR?

Kdyby byla vlastníkem ochranné známky ústřední rada, mohla by její nežádoucí použití pouze zakázat. Je – li jejím majitelem Jun jakožto spol. s r.o., může nejen nesouhlasit s jejím užitím, ale může požadovat i finanční úhradu.

Proč JUN neposkytuje skautům nějakou slevu – třeba na pořízení kroje?

Kdyby na to byly dávány státní dotace, tak jako kdysi pionýrům, rádi bychom slevu poskytli. Tuto možnost však nemáme. Proto musíme při tvorbě cen vycházet ze skutečných nákladů.

A kam jde případný zisk JUNu?

Ten, včetně skladových zásob prodejny, patří ÚR.

Jak je to s jinými Juny a prodejci skautských potřeb v republice?

Předpokládám, že některé větší prodejny odevzdávají část zisku svým ORJ. Jak je to ale se všem, nevíme.

Existuje nějaký přehled o takových prodejnách?

Jen částečně, pokud nám ORJ zaslala doporučení prodejce nebo žádost o zřízení prodejny. Proto bychom prosili i čtenáře, pokud by měli o některém prodejci pochybnosti, aby si to ověřili na příslušném ORJ a dali nám zprávu.

A co vaši dodavatelé?

Problémy byly a jsou. Podniky, hlavně ty velké a stále monopolní, by nejraději dodávaly své zboží na vagóny, ale my potřebujeme obvykle pár set kusů... Zvláště s výrobou skautských dvojhlasy přístroje v bývalém Amatérském strojírenství jsou stále potíže. Kdybyste věděli o náhradním výrobcu, dejte nám vědět!

A co chystáte nového?

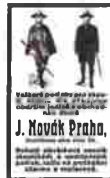
Především zboží na letní tábory. Z novinek máme pěkné vyšívané odborky pro skauty a skautky. Nebo superlehké stany s tropikem, vhodné pro rovery na putování. Chystáme také prodej dlouhých krojových kalhot a trička s trojlístkem a lilii.

Chceš něco čtenářům Skautingu vzácnat?

Že jim děkujujeme za dosavadní přízeň a zveřejníme k návštěvě naší prodejny.

Otevřeno máme

Po	zavřeno	
Út	8.00 – 12.00	13.00 – 18.00
St, Čt		12.00 – 18.00
Pá	8.00 – 13.00	
Soboty	8.30 – 13.00	
v r. 1993:	15. 5., 26. 6., 17. 7., 11. 9., 8. 10., 13. 11., 11. a 18. 12.	
Dovolená	20. 6. – 6. 8. 1993	

S ředitelem pražské prodejny JUN Karlem Petráškem rozmovávala mr

Foto Jan Zavřel
Koláž z použití 1. díla Junáka z roku 1915 vytvořil Pták

NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY

Teprve v únoru letošního roku se objevila tenká brožurka s názvem **ZÁVOD O MODŘINOVÝ SRUB** (J. Foglar) z nakladatelství ATOS v už nečíslované edici Touha. Jde o soubor devatenácti povídek z let 1941 až 1987, původně vydaných v časopisech Slovičko, Správný kluk, Zpravodaj KČT, Junák, Vpřed, ABC, Vteřiny strachu, Správnou stopou, Pionýrská stezka a Naše rodina. Knížka dostala název podle nejdelší povídky Zápas o modřinový sруб (vyšla v Roglově knize Správnou stopou v roce 1969). Proč bylo slovo „Zápas“ nahrazeno „Závod“? Nakladatelství Šebek a Pospíšil vydalo roku 1990 zatím jediné souborné vydání 54 Foglarových povídek pod názvem „Jestřábe, vypravuj...“ ve dvou dílech. Všechny povídky vydání ATOSU jsou obsaženy ve II. dílu vydání ŠaP. Cena 29 Kč je stejná u obou nakladatelství, přestože vydání ŠaP obsahuje o 8 povídek více (o více jak 50 stran). ATOS má 6 celostránkových ilustrací, ŠaP asi 4x tolik, kvalitnějších a na lepším papíře. ATOS se ani neobtěžoval zařadit obsah. Není v pořádku ani titulní obrázek, který má upoutat pozornost. Vlasatý skaut je snad v kroji, ale ilustrátor Michal Kocián mu dal šátek pod límeček (častá chyba ilustrátorů neskautů), na pravém rameni je jiný obrázek než mezinárodní lilie nebo tři orlí pera, které

jediné tam mohou být. Krafasy drží opasek s obyčejnou přezkou, nikoli skautskou, jak je u nás běžné. Celkově lze tedy říci – další technicky nepovedená foglarovka je na světě.

– Windy –

PŘÍHODY NAŠICH ZPĚVÁČKŮ, je malá knížka, která může v knižní výloze zaniknout vedle velice barevných a výpravných knih, nabízené v dnešní době knižními pulty. A to by byla škoda. Napsal ji skaut – skautům. Napsal ji pro naši mládež **Dr. Josef Kratochvíl**, který svůj celý život věnoval skautům a přírodě a to nejen v naší zemi, ale po emigraci i v cizině, kde ještě přes svůj pozdní věk aktivně ve skautingu pracuje. Pro mládež napsal mnoho knih, starší generaci skautů jistě není jeho pseudonym **J. K. Baby** neznámý. Tuto knížku vydal vlastním nákladem – a pomocí přírodovědného muzea v Přerově. Protože Dr. Kratochvíl je nejen skaut, ale i odborník – etolog, je knížka nejenom pro pobavení, ale mládež se v ní seznámí se zajímavostmi ze života ptáčků, které by se jistě ve škole nedověděla. Cena knížky se pohybuje kolem 15.– Kč + poštovné. Knížku dodá **Dr. Sitko – ředitel ornitologického muzea v Přerově** nebo **Jana Pospíšilová, Pekárenská 10, 602 00 Brno**.

Nálepka z jamboree v roce 1937, které se konalo ve Vogelensang-Bloemendaal

18. SVĚTOVÉ JAMBOREE

Za dva roky se opět sjedou skauti a skautky z celého světa a na rozcestníku v Gilwellu se objeví další šípka. Bude již podruhé v historii směřovat k Nizozemí. Poprvé se zde skauti setkali v roce 1937. Tehdy se jamboree zúčastnilo devětatdacet tisíc chlapců z 54 zemí. Nikdo z nich netušil, že příští se uskuteční až za dlouhých deset let...

18. světové jamboree se bude konat od 1. do 11. srpna 1995 poblíž města Dronten. Zde se v několika podtáborech sejde na 30 000 skautů a skautek. Moderní logo, ve kterém se protíná lilie s trojlístkem vyjadřuje sepejetí programů pro dívky a chlapce a stylizované oko sleduje pozorně dění na celém světě. Heslo „Future is now“ dává každému na vědomí, že skauting je aktivní a plný ochoty zapojit se do řešení vážných problémů dneška. Hans Van Arc, který společně s Rietje Ritzemovou vede štáb je přesvědčen, že jsme mladé hnutí, budoucnost Evropy a světa. Z příprav nemá obavy, desetičlenný štáb je odhodlán vše zvládnout s pomocí třítisícové skupiny mladých vůdců a roverů.

Posledních několik jamboree se konalo v divoké přírodě uprostřed vysokých hor. Holandsko takovou možnost nemá a tak organizátoři vsadili na jinou kartu – moře

a cyklistiku. Opravdu, většina činností se bude odehrávat na moři, pod i nad hladinou, na své si tedy přijdou hlavně vodáci. Ale ani „zelení skauti“ nepřijdou zkrátka – kromě výprav na jízdních kolech je očekává množství zajímavých exkurzí a kulturních pořadů. Velká pozornost bude věnována také vázaným stavbám, na které jsou v Holandsku mistři (před dvěma lety zde byla vyrobena věž, která se dostala i do Guinnessovy knihy rekordů – byla totiž vysoká jako rozhledna na Petříně). Na všechny pak čekají nová přátelství. Jamboree je určeno pro mládež ve věku od 14 do 18 let. Česká republika může

vyslat kontingent o síle 10% chlapců ve zmíněném věku, kteří jsou v Junáku organizováni. Počet dospělých bude přísně omezen. Účastnické poplatky jsou rozděleny do čtyř kategorií, podle výše hrubého národního důchodu. Nejvyšší je 1 075 guldenů, naše republika je s průměrným ročním příjmem 8 900 dolarů zařazena do III. kategorie. Naši účastníci tedy zaplatí přibližně 450 guldenů.

Ondra Vanke

Zneužívání dětí vzbuzuje dnes obavy celé společnosti. Vedoucí a rodiče by měli pomoci mládež chránit, zneužívání předcházet a naučit děti určitou strategii. Má tři hlavní zásady:

- 1) **Dítě musí být schopno rozpoznat situaci, která může vést k zneužití.**
- 2) **Dítě musí být sto uplatnit své právo a postavit se na odpor a odmítnout zneužívatele. „Povinná úcta“ a poslušnost vůči dospělým tu musí jít stranou.**
- 3) **Dítě musí být schopno povědět rodičům, učitelům a vůdcům o setkání se zneužívatelem a musí nabýt přesvědčení a důvěru, že udělají vše, aby předešly dalšímu zneužití.**

ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ – HROZBA SOUČASNOSTI

Rozpoznání situace

Tradičně děti informujeme o nebezpečí, jaké mohou představovat cizí lidé. Zneužívání se však nejčastěji dopouštějí osoby dítěti známé, anebo ty, které často jsou vůči němu v nadřazeném postavení. Učíme-li tedy dítě aby bylo opatrné jen k neznámým, cizím osobám, nechráníme je úplně. Cvičení uvedená v dalším textu pomohou dítěti připravit, aby rozpoznaly situaci, při níž se mají mít na pozoru.

Odpor vůči zneužívateli

Zneuživatel často zanechává dalších pokusů, klade-li dítě odpor jeho návrhům. Poměrně malý počet případů zneužití ukazuje na použití síly. Děti je třeba naučit křičet, když se k nim někdo nepříslušně chová, ať je to přítel, příbuzný nebo neznámá osoba.

Uvědomit dospělé

Dětem je třeba říci, aby vše svěřily rodičům, vedoucímu, učiteli nebo jiným dospělým a to ihned, jakmile se dostaly do pochybné situace nebo se někdo pokusil je zneužít. Někteří dospělí nejsou vždy ochotni naslouchat, když se dítě chce svěřit.

Dítě tedy musí vytrvale pokračovat, až je někdo vyslechne. Někdy není schopno vyjádřit, co se stalo, ale může se snažit komunikovat jiným způsobem. Například může utíkat z domu, aby doma nezůstalo s někým, kdo je třeba měl na starosti. I to je způsob komunikace – a na něj by měli rodiče reagovat, může totiž ukazovat na zneužívání.

Když dítě ohlásí zneužití

Stane-li se dítě obětí zneužití, první reakce rodičů či vůdců může být velmi významná v tom, jak pomohou překonat mu toto utrpení. Tedy: nepanikujte – nedejte se překonat zděšením nad informací, kterou vám dítě sdělilo.

Nekritizujte je, neprohlašujte, že asi špatně rozumělo a nepochopilo, k čemu došlo. Respektujte jeho soukromí a odveďte je někam, kde si budete moci promluvit o samotě bez přerušování a rozptylování.

Přesvědčte dítě, že co se stalo není jeho vina. Vysvětlíte mu, že oceňujete, že vám všechno povědělo. A že vy zařídíte, aby se nic takového neopakovalo.

Povzbudte dítě, aby také vypovídal na příslušných místech, ale vyhněte se opakovaným výslechům, které pro ně mohou znamenat otěs.

Poradte se s dětským lékařem, nebo s jiným odborníkem, zda je třeba odborného vyšetření.

Dojde-li k zneužití vašeho dítěte, neobviňujte sebe, ani je. Ty, kdo si vybírají oběti mezi dětmi, nelze ihned rozpoznat. Setkáváme se s nimi všude a pocházejí ze všech sociálních skupin. Často se dobře chovají třeba i chodí do kostela, nebo jsou veřejně činní. Zneuživatelé vědí, jak s dětmi jednat a věnují jim mimořádnou pozornost, dárky a peníze. K zneužití nejčastěji dochází, když dítě zneuživatel zná a důvěřuje mu.

Naučte dítě, aby se umělo postavit na odpor.

Je důležité, aby dítě vědělo, že má právo a povinnost postavit se na odpor, cítili-li nebezpečí. Naučte je, že se někdy musí zachovat jinak, než normálně, protože se ocitlo v nenormální situaci. Cítili-li se ohroženo, musí vědět, že má právo chovat se jinak, než se obvykle chová. Má právo:

- říci NE k nežádoucím dotykům a projevům
- říci NE k nepatřičným žádostem a návrhům dospělých
- odmítnout a nedávat informace, které mohou ohrozit jeho bezpečnost

- odmítnout dárky
  - být tvrdý a odmítavý, vyžadují-li to okolnosti
  - utéci, křičet a dělat scénu
  - bránit se fyzicky proti tělesnému obtěžování
  - volat o pomoc
  - svěřit své dojmy a pocity
  - předpokládat vaši důvěru a vyžadovat soukromí
- Je důležité znát tyto ochranné strategie. Slouží k tomu, aby mládež měla sílu, aby se sama mohla bránit.

Cvičení 1. CO KDYŽ...

V situacích, které by dítě mělo rozpoznat jako potenciálně nebezpečné, v nichž je na místě použít ochranných strategií.

Dívka nebo chlapec by měli říci, co udělají:

1. **Jsi v bytě sama a zvoní telefon. Hlas ve sluchátku se ptá, zda jsou rodiče doma. Co uděláš?**
  - a) řekneš volajícímu, že rodiče mají nějakou práci a nemohou jít k telefonu;
  - b) převezmeš od volajícího vzkaz a telefonní číslo;
  - c) vyžaduje-li vzkaz okamžitou odpověď, zavoláš rodičům;
  - d) neřekneš volajícímu, že jsi sama doma.
2. **Nějaké starší dítě se potlouká kolem školy a pokouší se školákům nabízet bonbony nebo tabletky.**
  - a) povíš to učitel;
  - b) povíš to také rodičům, i když jsi to už řekl učitel;
  - c) o osoby se vzdálíš.

3. **Jsi sám doma nebo se sestrou či bratrem. Někdo klepe na dveře a tvrdí, že chce odčítat spotřebu plynu nebo elektřiny. Co uděláš?**

- a) necháš vchodové dveře zamčené;
- b) neotvíráš nikomu bez povolení rodičů;
- c) řekneš tomu člověku, aby přišel později, až budou rodiče moci přijít ke dveřím. Nedáš najevo, že rodiče nejsou doma;
- d) zatelefonuješ sousedům a požádáš o pomoc.

4. **Někdo přijde se zprávou, že jeden z rodičů náhle onemocněl nebo že se mu něco stalo. Tvrdí, že tě má k nim odvést. Co uděláš?**

- a) stane-li se to ve škole, zajdeš za ředitelem nebo za učitelem a ověříš si pravdivost zprávy;
- b) jsi-li doma nebo jinde, zatelefonuješ na stanici rychlé lékařské pomoci nebo na policii – oddělení nehod nebo do zaměstnání rodičům, sousedům nebo blízkým příbuzným a zprávu ověříš;
- c) nikam nepůjdeš aniž by sis zprávu ověřil u dospělé, důvěryhodné nebo úřední osoby, u někoho, o kom ti rodiče řekli, že mu můžeš důvěřovat.

5. **Jsi někde ve vestibulu nádraží, sportovní haly, kina, divadla, tržnice a někdo se k tobě přiblíží a začne se tě dotýkat. Co uděláš?**

- a) zakřičíš co nejhlasitěji: „Nechte toho!“;
- b) utečeš rychle z tohoto prostoru, jak jen to jde;
- c) oznámíš to rodičům, učitel, strážníkovi, hlídači nebo jiné důvěryhodné dospělé osobě;

6. **Jdeš do školy v dešti. Zastaví auto a řidič se ptá, chceš-li svést. Co uděláš?**

- a) zůstaneš dál od auta, není dobře chodit s odpovědí těsně k němu (nebezpečí únosu);
- b) pokud ti rodiče předem nedovolili s tímto člověkem jet, odpovíš: „NE, děkuji.“ Naléhá-li řidič dále, řekneš: „NE!“
- c) zapamatuješ si poznávací značku auta a po příchodu do školy to povíš ihned učitelu a po návratu domů rodičům.

7. Hraješ si na hřišti. Přijde dospělý a žádá, abys mu pomohl najít ztraceného pejska. Co uděláš?

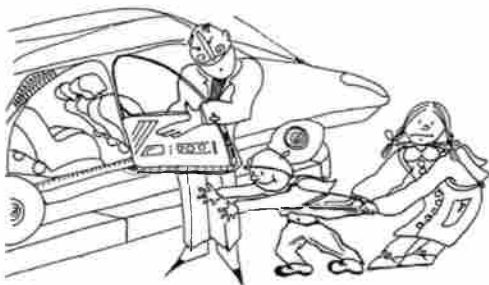
- a) neznáš-li toho člověka, nepřiblížíš se, utečeš přímo domů;
- b) i když ho znáš, odpovíš, ať požádá o pomoc někoho dospělého. Než bys takto někomu pomáhal, musel bys mít svolení rodičů;
- c) řekneš rodičům co se stalo.

8. Jdeš po ulici, někdo k tobě přijde a chce tě vyfotografovat. Pak tě třeba pozve, abys šla k němu domů. Co uděláš?

- a) nepřiblížíš se k té osobě a hlasitě řekneš: NE, nechci, abyste mě fotografovali!
- b) nikdy nechodíš k někomu do domu bez dovolení rodičů;
- c) řekneš o tom rodičům.

Dokončení příště

Rostislav Tománek

Kresby Pavla Písková

DOKUMENTACE SKAUTSKÉ ČINNOSTI

Pokračování z minulého čísla

2. ČASOPISY DRUŽIN, ODDÍLŮ A STŘEDISEK

Mohou částečně nahradit nebo doplnit kroniku. Je zde výborná příležitost rozvíjet literární a uměleckou tvořivost dětí – různé články, reportáže a povídky, básně, úvahy, písně, kresby, fotografie, mohou zde být i různé pravidelné rubriky, román na pokračování atd. Název časopisu by měl být v duchu skautských tradic nebo tradic oddílu či střediska.

Vydává se

- v jednom výtisku, psaném ručně nebo s několika kopiemi na psacím stroji, může být výtvarně i barevně dobře vybaven,
- rozmnožuje se dnes nejčastěji xerexem, aby jej měl každý člen, je možno ho i prodávat dalším zájemcům a vyměňovat s jinými oddíly.

Obsah časopisu by měla řídit malá redakční rada. Měl by přispívat každý člen. Nebo každá družina může připravovat určitý počet stran. Např. vodácký oddíl SEDMIČKA v Pardubicích vydává tímto způsobem „HROŽRAMROVO“ (družiny Hroší, Žraloci, Mroží, Vokouni). Časopis vydávat na formátu A4 nebo A5, který se vejde i do desek se skautskými vědomostmi. Počet stran – ani málo ani moc, osvědčilo se 8 – 16 stran. Je dobré, aby časopis vycházel pravidelně, obvykle měsíčně.

Alespoň dva výtisky od každého čísla je nutno rovněž ukládat do archivu, aby mohly sloužit pro výstavy a jako doku-

mentační materiál. S jedním výtiskem by se mělo pamatovat i pro ústřední archiv Junáka.

3. ZPRÁVY V TISKU

Je účelné o činnosti oddílů a středisek informovat širší veřejnost, o akcích uskutečněných i připravovaných. Je třeba dostat do povědomí občanů, že v místě existuje JUNÁK, že se stále něco děje a tím i ovlivňovat veřejné mínění, třeba při náboru nováčků nebo získávání pomoci a sponzorů.

Vhodné jsou místní nebo oblastní noviny, pak naše časopisy Skaut – Junák a Skauting.

Veškeré uveřejněné články, zprávy a fotografie vystřihovat, případně oxerovat s uvedením názvu novin a data a ukládat do archivu, případně umístit v kronice.

4. ZÁPISY Z PORAD ODDÍLŮ – STŘEDISEK – OKRESŮ (OBVODŮ)

Měly by být pravidelně pořizovány a rovněž archivovány nebo zakládány do kronik. Zápisy mají být sice stručné, ale obsahující vše podstatné i z hlediska pozdějšího historického bádání.

5. OSOBNÍ DENÍK

Měl by si jej psát každý člen. Může v něm zachycovat nejen svoji skautskou činnost, ale i své dojmy a poznatky z běžného života. Je účelné pokračovat v zápisech i v dospělém věku, kdy se zaznamenávají dojmy z dovolených, poznatky z práce, údaje o rodině atd. Ve starších letech je to pak neocenitelný pramen při vzpomínání na různé události, které už vypadly z paměti a rovněž i podklad pro historii skautingu.

6. FOTOGRAFIE

Je užitečné, když v družině či oddílu je zdatný fotoamatér, který zachycuje veškeré dění. Je ovšem třeba volit vhodné záběry jak vlastní činnosti, tak i prostředí té které akce.

Fotografie jsou jednak černobílé, které je možno amatérsky snadno zpracovat a jsou lacinější, nebo dražší barevné.

Fotografie musí být ostré, dobře technicky zpracované a musí být zřetelně patrné, co se chtělo zachytit. Podle toho pak volit i velikost od 7,4 x 10,5 cm do 13 x 18 cm, ojedinelé i větší.

Fotografie lze zahrnout do textu v kronice, ovšem pak se svazek kroniky příliš nadouvá, nebo je nechávat ve zvláštní fotokronice nebo albu. Protože z některých akcí (výlet, tábory) je hodně fotografií, které nelze všechny nalepit, je dobře

uložit celou sérii do popsanych krabiček od fotopapírů a archivovat zvlášť.

U každé fotografie musí být popis, co představuje, místo, jména zobrazených osob, datum, kdo je autorem fotografie a kde je uložen negativ. Na rubu fotografií psát popis obyčejnou měkkou tužkou, protože popiska a hlavně fixka může fotografií časem znehodnotit. Rovněž při lepení fotografií používat výhradně vhodnou bílou lepicí pastu nebo používat různé.

Pokud je to možné, soustřeďovat i negativy a ukládat je do trezorků, které se běžně prodávají. Kinofilmy rozstříhat po pěti poličkách, 6 x 6 cm po třech, 6 x 9 cm po dvou. Negativy ukládat chronologicky. Nenechávat negativy stočené v rolích, při hledání potřebných záběrů se negativ poškrábe a znehodnocuje. K archivu negativů je výhodné vést seznam záběrů s daty, aby se v případě potřeby žádaný negativ snadno našel.

7. BAREVNÉ DIAPOZITIVY

Velmi vděčný způsob zachycení činnosti. Nutno ale obezřetně fotografovat, aby byl patrný hlavní motiv, protože už nelze dělat vhodnější výřezy. Možno je promítat pro větší počet diváků na různých oddílových besídkách, při výročních slavnostech, na schůzkách s rodiči atd. Opět nutno každý diapozitiv popsat, co představuje a datum vzniku. Diapozitivy samozřejmě mít umístěny ve vhodných rámečkách a ty zase v popsanych krabičkách na bezprašném místě.

8. FILM

V amatérských možnostech jde především o úzký film 8 mm, event. 16 mm, černobílý nebo barevný. Jako téma to může být řada dokumentárních záběrů nebo nějaký příběh z tábora, hra ve městě apod. Je vhodné mít připraven alespoň jednoduchý scénář a zachovávat pravidla filmové tvorby, aby film byl i po této odborné stránce dobře zpracován a tím i dostatečně účinný. Je vhodné „účinkující“ předem poučit, co mají a nemají dělat, aby se pak nemusely vystříhávat metry drahého filmu.

9. VIDEO

Obdobné možnosti jako má film, zachycuje i zvuk, je proto nutno s touto složkou počítat. Videokameru má samozřejmě obsluhovat věc znalá a zkušenější osoba. Není-li mezi činovníky střediska, snad se najde nějaký ochotný rodič.

Dokončení příště

František Bobek
Foto Tomáš Dušek

SKAUTING 9